

A l'edat de 85 anys, amb la Benedicció Apostòlica de S. S. i havent rebut els S. Sagraments

HA MORT

Don Joaquim Duran i Plantada

(A. C. S.)

El director espiritual don Francesc Pla, Pvre., els seus afilgits vídua Dolors Albanell, fills Margarida, Mercè, Dolors, Enric i Montserrat, fill polític Lluís Piella, nétes Mercè i Isabel, germans Pere i Teresa vídua Pallé, germans polítics Ramon Viver (absent), Magdalena Girbau i Trinitat Albanell (absent), tia, nebots, cosins i parents tots amb les cases Editorial Poliglota i Lluís Piella, preguen als amics i coneguts una pregària en bé de l'ànima del difunt i l'assistència a la casa mortuòria (Craywinkel, 10, S. G.), demà, divendres, dia 22, a dos quarts d'onze del matí, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Nostra Senyora de la Bonanova i d'allí a sa darrera estada, Cementiri Nou.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona

Horari de les festes de Nadal, Cap d'Any i Reis

Del 21 de desembre al 5 de gener, els establiments de venda a la menuda, podran estar oberts fins a les vuit de la nit.

El diumenge, vigília de Nadal, podran estar oberts tot el dia fins a les vuit de la nit.

El 5 de gener, vigília de Reis, fins a les dotze de la nit.

En compensació d'aquesta ampliació d'horari, el dies 25 i 26 de desembre, festivitats de Nadal i Sant Esteve, els establiments no compresos en el Ram d'Alimentació, hauran d'estar tancats tot el dia.

El diumenge, 31 de desembre, també estaran tancats tot el dia.

El dia de Cap d'Any, podran estar oberts fins a la una de la tarda.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: **MARSANSBANK**

Apartat de Correu núm. 1.
Telèfons números: 4530 A, 4531 A, 4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18.

Gelatina de carn i de gallina

Aliment poderós. E. Martignole, Fiascò de cristall, Escudellers, 8.

Si encara no useu la làmpara

VULCAN 1/2 WATT

assajeu-la i l'adoptareu

Rambla Flors, 26 botiga

Sabó 'La Oca'

Fabricant: J. ALERMA - MATARO

qualitat superior

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 20 de desembre de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 755, 754, 750.

Termòmetre sec: 10°2, 15°9, 13°2.

Termòmetre humit: 9°1, 12°7, 10°7.

Humitat (centèsimes de saturació): 85, 6, 72.

Direcció del vent: Calma. OSO., N.

Velocitat del vent en metres per segon: 0, 5, 6.

Estat del cel: Tapat. Quasi tapat.

Classe de núvols: Al St.K., Al St.K., K.N.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 10°8; mínima, 10°0; mínima prop del sol: 8°2.

Oscil·lació termomètrica: 6°8.

Temperatura mitja: 13°4.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 115 km.

Observacions particulars: Boira al matí.

El director, E. Alcobé.

Paraigües Cardús

Portaferri, 10.

Vaixelles PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

La Comissió de Festes de l'Ateneu Obrer del Districte Segon, ha organitzat grans balls i sardanes per als dies següents:

Dia 25, diada de Nadal, a dos quarts d'onze de la nit: ball de gala, per l'orquestra-cobla «Catalonia». Hi haurà obsequis i es rifaran boniques totes.

Dia 31, diumenge, a les quatre de la tarda: Sardanes, per la cobla «Catalonia».

Després, el dia 6, diada dels Reis, recorrerà el districte una cavalcada.

Dr. Camps Puntas

VIES URINÀRIES. Rda. Universitat, 14, pral. De 3 a 5. Econòmica de 7 a 8 de la nit.

ROSAT

Ultima creacio de

Bodegas Bilbaínas, S. A.

amb el seu **GRAN XAMPANY**

LUMIEN

IDEAL DE LES SENYORES

LUMIEN DAURAT

el predilecte del públic

Indiscutiblement el millor de producció Nacional, elaborat en les seves grans caves que posseeix la Societat a Haro

Se serveix en tots els Hotels i Restaurants - Venda en tots els Colmados i Drogueries

Torró de crema
Torró de crema
Torró de crema
Torró de crema
Torró de crema
Torró de crema

~Forn de Sant Jaume S/A~

Neules en capsas
Neules en capsas
Neules en capsas
Neules en capsas
Neules en capsas
Neules en capsas

al·legòrica, efectuant-se el repartiment de joguines als nens pobres de la barriada.

JOIES VILANOVA Unió, 6

L'Associació d'Arquitectes de Catalunya celebrà Junta general ordinària demà, a les sis de la tarda, al seu estatge social.

Calefacció ideal Estufa J. M. B.

El dissabte propinent, en celebració del Sant de la Reina Victòria, les tropes vestiran de gala, onejant el pavelló espanyol en els edificis públics i pel castell del Montjuich es faran les corresponents salves.

PERMANYER

Confiteria - Pastisseria
Gran assortit de paneres i elegants capses pera torrons. Especialitat en el torró de crema i les neules denata
Passeig de Colom, 2. - Tel. 2826 A

Liquidació neumàtics

Fins a fi d'any
Francisco de P. Vila i Salas
Pravenga, 251 (entre Passeig Gràcia i Rambla de Catalunya)

Es van rebent donatius, alguns importants, per al Nadal i els Reis del Nen Pobre, podent assegurar-se que aquest any, el repartiment assolirà major importància que l'any passat, amb tot i haver-se repartit en la Festa dels Reis més de set mil joguines, repartides en dos mil lots, fent l'alegria d'una munió d'infants de famílies necessitades.

L'Ateneu i Escoles Catalanes Prat de la Riba, organitzadores d'aquesta festa, confien que enguany no en faltará cap dels habituals afavoridors del Nadal i Reis del Nen Pobre, a trametre l'òbol acostumat.

Totes les persones que vulguin ajudar aquesta simpàtica institució, poden trametre llurs donatius, ja sia en joguines, robes d'abric, llibres o metat·lics, a les oficines del Nadal i Reis del Nen Pobre, Aragó, 359, principal, les quals, mitjançant un senzill avís, passaran a recollir els objectes que per tal fi es destinin.

Cristalleries J. Llorca, R. Flors, 30

-Nadal Assortit complet de bateria de cuina en alumini extra Coberts metall blanc

Llorens Germans, Rambla Flors, 30

La «Barcelona Esperanta Societo» ha acordat, ultra els cursos d'Esperanto, Ortografia Catalana i Francesa, que es venen donant, obrir un curs d'Idioma Anglès, dirigit per l'expert professor Herbert Heide, en el seu nou estatge social, Baix de Sant Pere 5, principal, (Jovenut Catòlica). L'esmentat curs, que començarà el dia 2 del propinent gener, es donarà els dimarts, i dijous, de dos quarts de nou a dos quarts de deu del vespre. Per a inscripcions, de dos quarts de vuit a dos quarts de nou, al local de l'entitat.

-Vichy Català

Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

A la Cambra de la Propietat donarà una conferència demà, divendres, a les cinc de la tarda, a la sala d'actes de l'esmentada entitat, En Juli Bonilla, sobre el tema «El subministre d'aigües a les finques urbanes sota l'aspecte higiènic i econòmic».

-Gran Marca «Aïella Vinícola» Vins fins de taula. Demaneu-la a tots els restaurants i colmadors

El Gremi de Detallistes de Carbó de Barcelona i el seu radi, posen en coneixement del públic que el propiement diumenge, dia 24, en ateneló a

esser vigília de Nadal, es repartirà carbó a domicili fins a la una de la tarda.

Dimarts, dia de Nadal, els establiments de carbó estaran tancats tot el dia.

Dimarts, dia de Sant Esteve, es repartirà carbó fins a les dotze del matí.

-La Isla de Cuba

Plaça Reial, 12
Gran varietat en joies i rellotges de marques garantides i articles per a presents. PREU FIX.

El dissabte propinent, en celebració del Sant de la Reina Victòria, les tropes vestiran de gala, onejant el pavelló espanyol en els edificis públics i pel castell del Montjuich es faran les corresponents salves.

Assurem que el Champ-Sora, etiqueta verda, és el millor xampany.

S'ha disposat que la visita de presos, que havia d'efectuar demà el capità general, s'efectuï el dia 27 de l'actual, a les onze del matí.

Bells presents Segura
Paraigües Varios Bolsos Bisuteria
Portaferrissa, 20 Boqueria, 2 Avinyó, 4 Passeig Gràcia, 37

Un gat que tenia a casa seva Jacint Germain Roig, de 70 anys, habitant al núm. 5 del carrer de l'Autonomia, va mossegar el seu amo, produint-li unes ferides de pronòstic reservat al peu esquerre.

Un gos va mossegar, al carrer de Consell de Cent, el noi de 12 anys, Josep Martínez, habitant al mateix carrer, fent-li una ferida de pronòstic reservat a la cama dreta.

HOTEL RITZ

Gran souper Revellon

24 desembre des de les dotze

Preciós
Arbre de Nadal
Cotillon
Cobert 20 pessetes

Una pobre dona que vigilava el seu marit, mentre aquest anomenat Francesc Blanqué, entrava amb altres dones, a un portal del carrer de la Cadena, tingué la dissort d'esser observada per aquelles. Una sortí i anà a donar-li uns quants cops de clau al cap, fent-li algunes ferides que l'obligaren a anar a una farmàcia propera.

CASA PUJOL — Duran i Bas, 3 Proveu
El Gran Licor CUMÍ
Duran i Bas, 3 — ANIS PUJOL

En una botiga de joguines del número 149 del carrer de la Travessera, fou començat un robatori, sense que hagin estat precisades les joguines robades.

—ESPECIALITATS PER A NADAL
Objectes per a presents. Renomenats turrons MASSANA. Fernando, 14.

El carro núm. 3752 va agafar al carrer del Carme, cantonada a la Riera Alta, el nen de 6 anys, Josep Justribo Tarragona, produint-li ferides al genoll esquerre, de pronòstic reservat. El carro va fugir de seguida, però li fou pres el número.

— Torró verament de Crema superior els de més fama Carol. Salmerón, 99.

D'una bastida d'unes obres del número 344 del carrer de Sant Andreu, tingué la desgràcia de caure el paleta Francesc Granat Ciria, de 60 anys, trencant-se l'ansa del coll esquerre. Fou curat al dispensari de Sant Andreu, i portat a l'Hospital de la Santa Creu.

Demà, divendres, a les deu de la

vertia, a l'estatge del Grup Excursionista «Barceloneta». Secció de la Joventut Nacionalista (Sant Miquel, núm. 3), tindrà lloc una interessant projecció de clixés impressionats en l'actual campanya del Rif pels senyors Miralles, Trius i Forest, amb notes explicatives pel soci N'Esteve Domènech.

— Està cridant l'atenció del públic intel·ligent l'aparador de la casa F. Sangrà, Pelejo, 11, on s'exhibeixen les porcellanes de la seva fabricació a gran foc, en objectes pintats sota batnis pel reputat artista A. Larraga.

En passar pel carrer de Santa Margarida el sereno del barri va veure que estava obert el magatzem de mobles que hi ha instal·lat al número 8.

Fou avisat l'amo de la botiga, i entrant dins per a fer un reconeixement va veure que havien entrat lladres sense tracturar la porta i s'emportaren 200 pessetes que hi havia al calaix de l'escriptori.

En fugir els lladres deixaren abandonada una palanqueta de grans dimensions.

— Els mobles elegants en jona i medula que es fabriquen al Passeig de Gràcia, 115, són molt sòlids i de gran durada.

— Selectíssimes Neules en capses riques i Coventina Carol. Salmerón, 99

Al dispensari de Gràcia fou curat Eudard Diaz Valls, de 16 anys, el qual presentava contusió de primer grau i erosions al genoll esquerre, de pronòstic reservat, que li havia causat un automòbil al carrer de Salmerón.

La doctora Quadras Bordes, fundadora del Vestuari «L'Abic dels pobres», ha distribuït bons de la seva institució benèfica entre els senyors següents: Alcalde, marquès d'Alfella, senyor bisbe Dr. Guilmart, capità general marquès d'Estella, ex-governador don Juli de Ardanaz, delegat regi de primera ensenyança don Manuel Luengo, Inspector general d'ordre públic don Josep Borrú, marquessa de Carulla, senyora de Riera de Carulla, marquessa de Caldes de Montbay, rector de Santa Anna Rod. Galceran, i Casa de Maternologia.

S'han remès premses a la Reial Associació de l'Arbre Noel, Hospital Clínic, Hospital de la Santa Creu, Asil de Sant Josep de la Muntanya, Religioses Adoratrices, rector de Sant Creus i a moltes senyores que n'han sol·licitat per a pobres particulars.

El total de pobres que han estat socorreguts per «L'Abic dels pobres» en el present any (VII de la seva fundació) ascendeix a 2.143.

El sereno del barri, passant pel carrer de l'Olm, observà que la porta d'entrada a la farmàcia del número 31 estava oberta sense fractura.

Avisat l'amo fou un reconeixement comprovant que hi havien entrat lladres, els quals s'emportaren 27 pessetes d'un calaix del tauler.

-MAQUINES per a cosir i brodar

Wertheim
Les de més bon resultat
BARCELONA 9. AVINÓ. 9

Les de més bon resultat

Senyora:

Per molt poca plata pot vostè comprar un abric ULTIMA NOVETAT a

LA FILOSOFIA
10 - CARME - 10

— Continuen sent un grandíol·lès èxit els gots de forma barril reforçats que ven **LLUIS INGLADA**, i és perquè degut a la seva configuració resulten irrompibles, i aquesta casa és la única que els ven a un preu baratíssim. Rambla de les Flors, 8, i Ronda de Sant Antoni, 5.

WHISKY «Johnnie Walker»

Nasqué 1820
i segueix tan campant
De venda a tot arreu

Serveis Tècnics d'Agricultura

Curset de divulgació a Sitges

Sitges no és, pròpiament, una vila pagesa. La seva platja joliva, en el període d'estiu, atrau un fort nombre de ciutadans de Barcelona, mentre tot l'any, les fabricues de calcat treballen activament sense parar.

En aquestes dues indústries, està principalment fonamentada la prosperitat de Sitges. Malgrat això, no manca allí un nucli de pagesos i propietaris, que viuen de la terra, i, per cert, que l'agricultura de Sitges té una bellíssima història. Es antiquíssim el conreu de la vinya, i en ella, dels ceps Malvasia i Moscatell, els raïms dels quals es destinen a vins licorosos. La Malvasia fou tal vegada importada a Sitges en els temps de les creuades, procedent de les illes gregues, i el seu vi és la continuació del vi de «Chio», del qual parlaven els historiadors romans.

El batlle de Sitges, En Josep Planas i Robert, home eminentment popular, fent-se ressò d'aquest nucli d'agricultura, va sol·licitar a la Mancomunitat de Catalunya un curset de divulgació que s'ha anat descaudellant per tota la setmana que va del 2 al 10 de desembre.

Entre els qui assistiren a les lliçons, recordem l'esmentat alcalde, el reverent econom mossèn Lluís G. Montfort, els regidors N'Antoni Clària i En Josep Marçet, el secretari, En Rafael Font, el jutge i farmacèutic En Josep Ferrer, el metge En F. Naves, els propietaris En Pere Nadal, En Joaquim de Querol, En Miquel

Riera, N'Antoni Sàriol, els pagesos En Pau Soldevila, En Josep Rigol, En Joan Lluís, En Francesc Lluís, N'Esteve Soldevila, N'Antoni Company, etc., en representació del Patronat d'Acció Social; En Pere Muntané, i representacions de la premsa local «El Balaust de Sitges» i l'«Eco de Sitges», etc., etc.

Les conferències del curset foren donades al local del Patronat d'Acció Social.

Fou una nota culminant la intervenció del diputat provincial de Vilanova-Sant Feliu, i president de l'Assemblea de la Mancomunitat, N'Antoni Jansana, qui, en l'acte de la clausura féu una entusiasta apologia de l'obra agrícola de la Mancomunitat, projectant diversos mapes de Catalunya, en els quals estan gràficament expressades amb taques, les tasques dels Serveis tècnics d'Agricultura per tot Catalunya, campanyes contra la mosca de l'olivera i el diàbol de l'avellaner, de poda de l'olivera i de l'ametller, contra la cuca de l'alfals i de la sembra mecànica, d'Acció Social Agrària, de concursos de bestiar, de cursells celebrats, etc., etc., que fou decididament aplaudida per la concurrència.

L'ordre de les conferències donades fou el següent:

Dia 26 de novembre. — Conferència preparatòria, pel director de Serveis Tècnics d'Agricultura, En Jaume Raventós.

Dia 2 de desembre. — Garrofers, per En Joan Salom.

Dies 3, 4 i 5 de desembre. — Vins ordinàries, vins licorosos, per Jaume Raventós.

Dies 6, 7 i 8 de desembre. — Conreu i malalties de la vinya, per N'Erasmus Maria d'Ymbert.

Dia 9 de desembre. — Acció Social Agrària, per En Josep Maria Rende.

Dia 10. — Alimentació humana i clausura, per En Jaume Raventós.

Les practiques foren dirigides per l'operador En Salvador Benet.

El darrer dia, el senyor Batlle i un grup selecte de sitgetans, acompanyaren el senyor Jansana i el director de Serveis Tècnics d'Agricultura, a visitar els recers acristallats de don Miquel Riera, destinats a la producció primerenca de clavells, al conreu d'un sens fi de varietats de clavellines del país i exòtiques i a la producció de varietats noves, mitjançant fecundacions artificials. Es una instal·lació que fa honor a la vila de les flors.

Els professors serviran de Sitges perdurable recordança per l'interès que hi constataren i pels obsequis que reberen, d'una farsa especial, del senyor alcalde, En Josep Planas Robert.

Sardanes

Pel mestre manresà i component de la cobla la Principal de Bages ha estat musicada una sardana, que porta per nom «Lleyda», i que l'autor dedica a aquella ciutat, i en particular a la ferma sardanista Na Balcina Prim.

PUBLICACIONS DE
l'Escola Catalana d'Art Dramàtic

ACABEN DE SORTIR
El Teatre de la Ciutat
per Lluís Duràn i Ventosa
Consideracions sobre les interpretacions dels personatges de Shakespeare
per M. Morera i Galicia
Molière i la farsa dels metges
per Adrià Gual
ADMINISTRACIO:
EDITORIAL CATALANA, S. A. — Escudellers, 10 bis
Preu: Una pesseta cada fascicle

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

CONSTRUCCIO D'EDIFICIS ESCOLARS

Madrid, 20, 8'30 nit.
Avui publica la «Gaceta» un Reial Decret relatiu a la construcció d'edificis amb destinació a escoles oficials d'ensenyament primari.

Tots els Ajuntaments estan obligats a instal·lar i conservar les escoles oficials d'ensenyament primari en locals que reunixin condicions higièniques per a l'educació dels nens comprats en l'edat escolar i a proporcionar a llurs mestres casa capaç i decorosa.

La cooperació de l'Estat i dels Municipis en les construccions escolars podrà ésser:

A) Per a construir edificis de nova planta; i

B) Per a l'adaptació d'edificis al servei de les escoles oficials o per a terminar els ja començats a construir pel Municipi.

Els Ajuntaments segueixen obligats a la conservació i sosteniment de les construccions escolars sense que la quantitat consignada anualment en els pressupostos per a aquestes atencions pugui ésser inferior a 1'1 per 100 del cost total de l'edifici.

EL TRIBUNAL PER A NOIS

La «Gaceta» publica avui les Reials ordres dictades, abans d'abandonar el ministeri de la Governació, pel senyor Pinillos.

Disposen:

Per a l'aplicació de la partida de 100.000 pessetes que figura en el pressupost del ministeri de la Governació, Sapió vuit, Article segon, destinada al personal administratiu dels tribunals per a nois, i de conformitat amb el que fou proposat pel Consell Superior de Protecció a la Infància, el Rei (q. d. g.) ha tingut a bé disposar que, amb càrrec a la quantitat de referència, s'assignin 10.000 pessetes anuals a cada tribunal per a nois, per a gratificar amb 5 mil pessetes el secretari habilitat, amb 4 mil un oficial de Secretaria, i amb 1.000, per als serveis d'informació i conducció de menors, l'agent de vigilància que cada Tribunal té a les seves ordres des del primer de Juliol últim.

Els Tribunals per a nois de Madrid i Barcelona disposaran de la quantitat de 15 mil pessetes, que repartiran en la mateixa forma entre el secretari habilitat, dos oficials de Secretaria i els dos agents de vigilància que estan a les ordres de cada un d'aquests tribunals.

Les nomenaments de les persones de referència es faran pels presidents dels Tribunals per a nois, donant-se compte al Consell Superior i a la Secció tècnica-administrativa de la Secretaria general del Consell Superior de Protecció a la Infància.

També s'assignen 15 mil pessetes, anuals per a gratificar el personal adscrit a la secció de Tribunals per a nois, el qual personal serà designat pel vice-president del Consell Superior a proposta del secretari general.

Els funcionaris dels tribunals per a nois no podran ésser destituïts ni reemplaçats de llurs càrrecs sense acord dels dits organismes per causa justificada previ expedient.

Les funcions tècnico-administratives que afecten el compliment de la llei de protecció a la infància de 1904, i les que es refereixen a la llei de tribunals per a nois de 1915, queden separades des d'ara, al qual efecte la Secretaria general del Consell és subdividida en dues seccions: la secció de protecció a la infància, que entendrà, com fins ara, en el que ateny als treballs tècnics del Consell Superior, i la secció de tribunals per a nois, que comprendrà tot allò que al desenvolupament dels esmentats organismes es pertanyi.

El personal d'ambdues seccions dependrà del secretari general del Consell Superior, i el dirigirà el cap dels serveis tècnico-administratius del dit Consell.

Ha estat nomenat don Miguel Gómez Cano cap de la secció tècnica de protecció a la infància i tribunals per a nois.

LA FACULTAT DE CIÈNCIES

La «Gaceta» publica un decret determinant els cursos de què constaran des d'ara els estudis de la Facultat de Ciències, que duraran quatre anys.

Són els següents: Dos de Matemà-

tiques especials per a les Ciències Químiques; des de Física (d'un de General i l'altre d'Ampliació); un de Geologia amb nocions de Cristal·lografia; un de Biologia general amb pràctica de Química microbiològica; un de Química general; dos de Química inorgànica; dos de Química analítica general; dos de Química orgànica amb nocions de Biologia química; un de Química tècnica; un de Química tècnica, i un d'Electroquímica.

Els ensenyaments de Ciències Naturals que figuren en el pla, tindran caràcter d'auxiliars, i, per tant, de la major generalitat, prescindint, tant com es pugui, d'excessives taxonomies en la geologia.

Ultra els estudis generals de minerals i roques, s'inclouran en les pràctiques, i només per als alumnes d'aquestes seccions, aquelles nocions de Cristal·lografia gràfica que els siguin precisos per a poder, tots sols reconèixer, amidar i descriure un cristall.

En el curs de Biologia, a part els coneixements de Botànica i Zoologia, que siguin pertinents, aquests alumnes hauran d'adquirir habilitat de Tècnica microgràfica, especialment en el que concerneix a éssers inferiors.

EL PARTIT POPULAR

Madrid, 20, 9'15 nit

A les sis de la tarda ha tornat a reunir-se l'Assemblea de Política Social, per a celebrar la sessió de clausura.

Es llegeixen i aproven les conclusions proposades per les Seccions sobre els temes següents:

Regionalisme, en els seus aspectes social, administratiu i jurídic.

Personalitat islenya.

Règim colonial.

Administració local.

També s'aproben les modificacions introduïdes en les conclusions sobre altres temes que ja havien estat aprovats al coneixement del pla de l'Assemblea.

S'aprova una proposició en el sentit de fer ampla reforma del Codi Penal i del concepte de la immunitat parlamentària.

A propòsit del règim de la propietat es promou un ample debat en el qual intervingen diversos oradors.

També s'aprova una proposta de redacció d'una llei que escripturi la responsabilitat ministerial i les seves sancions.

El senyor De Benito defensa aquesta proposta, fent constar que el Partit popular no ha de sumar-se a la petició de tot el país que s'exigeixen responsabilitats, sinó que ha de proposar els mitjans perquè això pugui ésser una realitat.

El senyor Mendoza, en nom de l'Assemblea, fa constar la seva gratitud a la premsa per la seva cooperació.

Tot seguit es dona possessió als senyors que constitueixen el Directori del partit, els quals ocupen la presidència entre grans aplaudiments.

El senyor Miguljon fa ús de la paraula per a explicar el procés de la constitució del partit, que culmina en la celebració d'aquesta Assemblea en la qual ha regnat una gran compenetració.

Elogia els elements que des del camp tradicionalista han vingut a aquest partit.

Exposa quin ha d'ésser l'actuació del Directori, en el qual diu que mai no hi haurà cabdills.

Excita tots els assembleístes al més gran optimisme, tocant a la vida del partit.

Es molt aplaudit.

El senyor Barrachina, obrer valencian, agraeix que se l'hagi portat al Directori, i diu que hi representará en tot moment els obrers catòlics espanyols.

Afegeix que sempre defensará les reivindicacions del socialisme cristià.

Don Víctor Pradera pronuncia un eloqüent discurs, dient que el programa del partit és el resultat d'una coincidència de tots, i això ens obliga a tots a no apartar-nos del programa votat. Fora del programa hi ha un gran camp d'acció; però, de tot que és programa, mai no pot apartar-se'n el Directori. Aquest no ha de portar al programa res del que no hi hagi en aquest, i quan actuï fora del programa, no ha de dir que obra en nom del partit. (Grans aplaudiments.)

Així el partit farà una revolució

completa en les valors que el segle XIX deixà.

Volem la igualtat, perquè puguin els de baix i perquè sigui un fet la fraternitat en Crist.

Examina el programa i demana que amb tota generositat se segueixin aquestes normes de conducta.

Els qui s'ajustin a aquestes normes rebran l'abraçada de germans. (Es ovacionat.)

A continuació parla el senyor Ossorio i Gallardo.

Es mostra molt agraït per haver estat votat per a formar part del Directori.

Elogia tots els qui en el Directori l'acompanyen.

Reconeix que no pot haver-hi en el Directori un cabdill, i afegeix que per això, precisament, ell és al Directori, car ha donat proves d'haver rebutjat sempre certs cabdillatges als quals tan aficionats són altres polítics.

Ací tots ens congreguem entorn d'un ideal; no entorn d'un home. (Aplaudiments.)

Es refereix a la seva posició personal en el partit i diu que l'enorgulleix més la seva designació en aquest sentit.

Diu que ell té deures que complir, car ell representa ideals que no poden ésser l'esperit total del Directori.

Afegeix que ell no pot donar força política ni gran competència doctrinal. No se li pot demanar sinó la seva història neta i la seva voluntat. Ningú, doncs, s'ha d'enganyar quant a les seves condicions. Si això us sembla perillós, rectifiqueu ara i deixeu sense efecte la designació que heu fet a favor meu. (Grans aplaudiments.)

Es declara totalment identificat amb el programa votat, car el que coneix d'aquest programa són coincidències amb les seves campanyes.

Aplaudiva especialment el pràctic sentit democràtic demostrat pel partit des del primer moment i la relació que s'ha donat al partit amb l'Església, fent un partit netament catòlic sense fer un partit confessional, sense complicar l'Església en les passions dels homes. (Aplaudiments.)

Jo demano a Déu que m'il·lumini per a seguir els passos de l'Església, però vull únicament per a mi la responsabilitat dels meus actes polítics.

Insisteix en la seva devoció al senyor Maura i es ratifica en tot el que ha predicat d'ençà de 1913.

Per — afegeix — des del maurisme encà ha esdevingut la guerra mundial, i tot està subjecte a revisió i els que s'encastellen en l'ideal maurista de 1913 seran uns petrificats.

No traïem a ningú, ni ens desditem de res. Es que ens superem i tornem a començar. (Gran ovació.)

Al camp mauri hi han cristal·litzat dues opinions: Els uns, creient que no es pot viure en guerra amb tot hom, consideren necessària la transigència; i els altres han mantingut aquesta teoria; per a les idees la màxima tolerància, i per a la conducta, la màxima intransigència.

El maurisme s'ha quedat a la meitat del camí. Nosaltres volem recórrer-hi tot. La revolució anunciada pel maurisme no restà feta. Velam si nosaltres la fem. (Grans aplaudiments.)

Si no, ja ens donaran feta l'altra. (Aplaudiments.)

Cal treballar sense perdre moment; ho reclamem les necessitats d'Espanya, i cal subordinar l'extensió a l'eficàcia.

El Parlament ha de legislar, i si no hem de demanar, però, si no ens escolta, s'han de fer les coses al marge del Parlament.

Quan els pobles tenen necessitats, la veritable democràcia és acudir a la veritat; i, si l'òrgan cridat a fer-ho no ho fa, se n'ha de prescindir.

Fa seves les paraules del senyor Pradera de no tractar amb els farsants de la política.

Exposa la necessitat de constituir un fort secretariat, car el seu concurs és necessari.

Ell no aporta sinó el que hi pot haver de tecnicisme polític.

Cal que tots pensin en la importància de llur missió, i qui sap si un designi providencial fa que això sia com és.

Demana a tots fe i tolerància, i acaba demanant a tots que aixequin els cors. (Grans aplaudiments.)

NOVES MANIFESTACIONS D'EN BURQUETE

Madrid, 20, 10'30 nit.

Es diaris continuen avui dedicant columnes senceres a noves manifestacions del general Burguete sobre la situació al Marroc i sobre el seu viatge.

Insisteix en lamentar l'hostilitat de la premsa i que els governs no li hagin donat els elements que sol·licita per a resoldre el problema marroquí en tres mesos.

Al·ludint les recents declaracions del senyor Cambó, ha dit:

— Ja es sabuda l'opinió que sobre l'ocupació d'Alhucemas expressà un cèlebre polític català, que creia que no era convenient jatsia no costés ni una pesseïa ni una gota de sang, perquè sempre seria una preocupació per a Espanya.

Això, amb tots els respectes per a la persona que opina així, és una mica... com ho diríem concretament?... una mica absurd. Una preocupació per a Espanya ho és tot el problema d'Àfrica, no solament Alhucemas.

Però és que hi ha coses que, àdhuc poguent semblar superflues, les Nacions com les persones han d'acceptar-les per dignitat, per a sostenir la seva posició social. Àfrica, per a Espanya, és això; i, o se sosté, acceptant el que això costa, o s'abandona, renunciant al seu esdevenidor i a la seva actual consideració en el món.

Insisteix que a l'Alta Comissaria hi està amb desparatisme.

Preguntat si el general Castro Girona vindrà a la Península ha contestat que el Govern indicà a l'Alt Comissari el seu desig de consultar el general Castro Girona; però aquest feu veure el que els he dit, i fins indicà que, si hi havia algú que fruis de més confiança en el Govern, ha d'ésser substituït.

Tocant a les seves conferències amb el Govern, ha dit:

— La celebrada ahir amb els ministres de Marina i Estat, es desenvolupà dintre dels termes de la major cordialitat. De totes maneres, jo penso demanar al Govern que parli a la opinió, tocant a Àfrica, amb absoluta claredat, perquè, si no, ho faria jo.

Jo compliré el programa que vaig tenir la gosadia — vostès em faran l'honor de reconèixe-ho — de fer públic. Si no el compleixo, no serà certament per culpa meua, i no vull acceptar responsabilitats que no em corresponen. Si el fracàs fos meu, jo el reconeixeria amb la meua franca rudesia de soldat; me n'aniria a casa i m'oferia a la sanció que l'opinió pública cregués just imposar-me.

Assigura un període que el general Burguete ve a la península una mica descoratjat en veure la fredor amb que han estat acollits en les esteres oficials els seus projectes personals a realitzar a Àfrica i que ell pensa que són els únics factors i positius influïx en el seu estat la mala acollida que l'anterior Govern feu a indicacions seves, entre les quals hi havia l'anada a Alhucemas i que fou motiu de certa timentor de relacions entre el Govern i el comandant de Àfrica.

El general Burguete aquesta vegada arriba a conferenciar amb un Govern liberal una mica esperant que el seu pla sigui aprovat i se l'autoritzi per a portar-lo a la pràctica amb la garantia absoluta que en tres mesos té l'Alt Comissari la seguretat d'arribar a Alhucemas i deixar completament pacificada la zona del protectorat espanyol a l'Àfrica.

El general Burguete ha presentat al Govern una proposta en la qual es raona el seu desig de deixar el càrrec de general en cap del nostre exèrcit al Marroc i només quedar investit amb el càrrec d'Alt Comissari, perquè creu que ha de trobar dificultats per a seguir exercint la Comandància general de l'exèrcit, i no són dificultats petites les dimanades de les responsabilitats, ja que amb aquestes hi va el processament i el castig que per les restriccions i limitada estera s'aparta de l'ample concepte que sobre les responsabilitats contrates per l'entonsament de la Comandància general de Melilla en juliol de 1921, té el general Burguete.

La petició del general Burguete és concloent i concreta: o se li deixen les mans lliures, o abandona el càrrec,

reirant-se a la vida privada, en la qual dedicaria totes les seves activitats a escriure un llibre on donaria compte al país de tot el que s'esdevé i s'ha esdevingut al Marroc, assenyalant mals i deficiències. En aquest llibre serà culpai qui hagi de ser-ho, i, com que podria entrarany motiu de delictes, avançant-se a les determinacions oficials, el general Burguete demanaria d'ésser jutjat i escoltat pel Senat.

S'assegura que el general Burguete porta una carta del Raisuni dirigida al Rei, la qual conté acusacions contra la mala administració espanyola i un índex de greuges llançats contra els primats dels nostres partits que tingueren a llur càrrec la direcció i orientació del problema marroquí.

La situació de Fernando Poo

El Ministeri d'Estat ens ha facilitat la següent nota:

L'allistament del canoner «Infanta Isabel» per anar a Fernando Poo, obsequi exclusivament a una petició formulada pel governador general d'aquella colònia, que es posà a la seva disposició un barco de guerra, a fi de retornar la visita de cortesia que les primeres autoritats de les illes portugueses de Sant Tomàs i Príncep li feren pel setembre.

No se sap que a Fernando Poo hi hagi cap mena de pertorbació; i, si bé durant la guerra, i després, han estat interrompudes les comunicacions telegràfiques amb Santa Isabel de Fernando Poo, des del mes d'octubre últim es troben restablertes, podent cursar-se per via Duala lliurement, no sols els telegrams oficials sinó també els despatxos particulars.

El governador general comunica al ministre d'Estat normalment, i l'últim telegrama enviat és del 9 d'aquest mes. En dita comunicació es tractava d'assumptes del servei.

Es segur que, si allí s'hagués esdevingut res ho hauria telegrafiat immediatament el senyor Barrera.

L'incendi del Consolat espanyol a Monrovia va ésser a la primera quinzena de setembre últim i fou un fet tan purament casual que obeí a haver-se propagat a la casa consular el foc iniciat a una casa immediata.

Com se veu, no hi ha motiu per a relacionar el projectat viatge del canoner «Infanta Isabel», a Fernando Poo, amb l'incendi del consolat a Monrovia i amb la situació dels treballadors a aquella colònia, amb la qual, com queda dit, existeixen comunicacions telegràfiques per cable a Duala, des d'on són reexpeditats els despatxos, per telegraf sense fils, a Santa Isabel. — Havas.

CONFERENCIA D'EN NICOLAI

A la Residència d'Estudiants ha donat aquesta nit una conferència el professor argentí, senyor Nicolai.

El tema era: «Què és la vida?»

Per a contestar a aquesta pregunta el conferenciant es remunta als principis de l'existència per a exposar les principals teories sobre l'origen humà, fixant-se sobretot en la teoria darwinista.

Exposa el concepte de la Medicina, assentada sòlidament sobre els dos grans pilars de la vida que s'anomenen «Anatomia» i «Fisiologia», i afirma que la vida pot considerar-se com un incessant treball de les cèl·lules per a transformar les substàncies alimentícies en altres, i que, de transformació en transformació, arriben a imitar la força espiritual de l'home.

Recorda que en temps remots tota cosa que tenia moviment se suposava que estava dotat de vida i així es comprèn que els grecs duguessin aquesta suposició fins als elements atmosfèrics.

Adverteix que el privilegi principal de l'home és el de poder morir per a restituir així a la naturalesa els seus materials, puix les seves forces, tant físiques com espirituals, són manllevades.

Afirma que la vida no és derivada d'una generació espontània, sinó per aportacions de molècules, sobre l'origen de les quals s'han exposat nombroses teories. Es discrepa en les versions, però la veritat de l'afirmació ha quedat demostrada en els treballs del microscopi.

Per tal d'aclarir aquest concepte insisteix sobre la vida cel·lular, i des-

pres de documentades i profuses aportacions de testimonis científics, acaba per declarar que la vida és un misteri, una complexitat d'impossible definició i que "l'escàndol meravellósment el concepte bíblic de treball i lluita per acostarse a Déu".

El conferenciant ha estat aplaudidíssim.

«LA EPOCA»

«La Epoca», en son fons, al·ludeix les excitacions i propagandes de caràcter feixista que per alguns períodes i personatges es fan a Espanya, i creu que el règim de la violència no és compatible amb la moral ni amb el dret.

El feixisme a Itàlia ha pres per explicació la inestabilitat dels Governos; quan aquests presencien creuats de braços un assaig de socialització de les fàbriques, quan arribaren a aconsellar als militars de no vestir-se públicament l'uniforme, quan tots els sentiments nacionalistes que feren explosió en la gran guerra quedaren desfets pel poder públic, els ciutadans suplien amb l'lipar organització la de l'Estat que no pogué, no sabé o no volgué arribar on era precis arribar, i desitjava arribar la permanència i el progrés de la nació.

Pa notar que quan s'obre la porta de la violència, queda oberta per a tothom. No hi ha res tan contagiós com l'ús de la força, i per això el feixisme domina mentre és la llei del més fort, però en els dies que incuba hi ha el germen de la seva mort.

Els ciutadans han d'organitzar-se per a demanar l'imperi de la llei, de la justícia i del dret; però la burgesia no ha de deixar-se atraure per certes propagandes, perquè el feixisme és la violència i en un règim d'agressions i lluites no pot fonamentar-s'hi cap progrés.

EL GOVERN I L'ALT COMISSARI

Després de dos quarts de nou ha acabat la reunió celebrada al ministeri d'Estat, i a la sortida cap dels concurrents no ha fet la menor declaració sobre el que han tractat.

Justifiquen el seu silenci dient que, havent assistit a la reunió el president del Consell i els ministres de la Guerra i Marina, no podien fer públics els acords fins que demà siguin sotmesos a la deliberació del Consell.

El fet d'haver assistit a la conferència el ministre de Marina, permet suposar fundadament que s'ha examinat el problema en l'aspecte militar i polític.

Tenint en compte que en la conferència celebrada ahir, el general Burguete donà lectura a la seva Memòria informativa, es pot pensar lògicament que avui, verbalment, havia d'exposar davant del president del Consell els seus punts de mira sobre la situació.

El propòsit d'aquest Govern és proveir sense dil·lacions perquè el mal

no es faci endèmic al Marroc, i la reunió d'avui deu haver tingut el caràcter d'un inventari de la situació actual.

En el Consell de demà es deliberarà exclusivament sobre la política a fixar d'aquí endavant a la zona d'influència espanyola.

Aquest matí ha visitat al senyor Sánchez Guerra, el senyor Alcalá Zamora, per tal d'aclarir alguns extrems de l'actuació del Govern anterior, tenint després un extens despatx amb el Rei.

Té interès a fer constar el Govern que no el preocupa la situació present al Marroc, però que, a judici seu, després de coneguts certs antecedents per l'Alt Comissari, els auguris no són en realitat tan falaguers com feia suposar el Govern anterior.

Tractant-se d'un problema de tanta complexitat, no seria d'estranyar que demà no s'arribés en el Consell a concretar els acords i que en aquesta mateixa setmana se celebri una altra nova reunió.

Podria succeir també que algun ministre que ha estat president del Consell, volgués escoltar al general Burguete. En aquest cas, acudiria aquest a una part d'aquestes reunions.

EL CORONEL NOUVILAS

Entre els decrets sotmesos a la signatura del Rei, pel ministre de la Guerra, n'hi ha un conferint el comandament del regiment de Vergara al coronel Nouvilas, ex-president de la Junta informativa de l'Armada d'Infanteria.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Comunicats de Guerra: «L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, ha rebut des de Melilla els següents telegrams:

A les 15. — Secretari general des de Melilla, em diu en telegrama d'ahir, a les 21, rebut aquest matí, que comandant general de Melilla tornà ahir de Dar Drius i Buafora, manifestant que regna tranquil·litat en aquells campaments i posició de Tizzi Asa, on no ha esdevingut res de nou durant la nit del 17.

Afegeix el secretari general en el dit telegrama, que li comunica Dris-er-Rifi, des de Tafersit, ahir a la tarda, haver-se portat altre comboi a Tizzi-Asa sense novetat, tant a l'anada com a la tornada, i que la harca enemiga ha sofert forces baixes en l'anterior combol, disminuint els seus efectius i assegurant les confidències que ha estat trossejat el canó de Tizzi-Asa per una bomba d'aeroplà.

A les 17, a preguntes meves, em comunica el comandant general de Melilla, a les 16'40 d'avui, no haver esdevingut res de nou important en aquell territori, confirmant haver-se fet ahir comboi d'aigua a Tizzi-Asa, sense novetat, no havent en dit sector, en tot el dia, sinó lleugers «paquets», dels quals ha resultat ferit

un caporal de Toledo, el nom del qual diu que comunicarà, i morí un indigena de regulars.»

—Comunicat de Guerra del 20:

«El general encarregat del despatx des de Tetuan, comunica a aquest ministeri:

«Hi ha fortíssim temporal que ha ocasionat molts desperfectes a les posicions i línies telefòniques.

Ahir va tornar el comandant general de Melilla des de Buafora, sense haver-se esdevingut res de nou al front.

Ahir va marxar a Màlaga, en el vapor correu, la primera expedició de personal del grup d'instrucció de artilleria, la segona ho farà en el primer correu que surti d'aquest port.

«Se suspengué l'entrada del nou Batxà d'Arcilla, pel temporal. Sense més novetat.»

NOTES DEL PALAU

Aquesta nit surt cap a Sevilla l'infant don Alfons, amb l'objecte de passar les properes festes al costat dels infants Carles i Lluïsa.

—Al Palau es disposen habitacions de la planta baixa per a rebre la princesa de Salu-Salú i les seves filles, que arribaran a primers d'any.

—A les habitacions de la Reina Cristina ha estat instal·lat el tradicional Arbre de Nadal, amb el qual S. M. obsequia aquests dies els seus augustos nets.

A L'ACADEMIA DE BELLES ARTS

En l'última sessió celebrada per la Reial Acadèmia de Belles Arts, foren cobertes les vacants produïdes per renúncia dels acadèmics de número don Antoni Maura i don Jeroni Giménez.

Foren elegits el duc d'Alba i don Enric Hernández Arbós.

EXPOSICIÓN

Aquesta tarda s'ha inaugurat l'Exposició dels treballs dels alumnes de l'Escola Superior d'Arquitectura.

Hi ha assistit el ministre d'Instrucció pública senyor Salvatella.

El director de l'Escola, senyor Lamperez, ha rebut el ministre, al qual, ha exposat el caràcter i els motius de l'Exposició.

A continuació el senyor Salvatella seguit del senyor Lamperez, i de diferents professors de l'Escola, ha visitat detingudament tota l'exposició fent grans elogis dels treballs dels alumnes.

EL JOU

En rebre avui els periodistes, el senyor Navarro Reverter ha dit que havia conferenciat amb el ministre de Governació amb l'objecte de posar en pràctica immediatament la restricció del joc i la qüestió de bars i tavernes.

LA INFANTA ISABEL

Avui compleix 71 anys la infanta donya Isabel.

Amib tal motiu al palau del carrer de Quintana s'ha celebrat capella pública, fent-se l'ofrena acostumada.

La Reina Cristina ha obsequiat la infanta amb una coca esplèndida en la qual hi havia 71 candeles i al mig una de rulla, per a simbolitzar el desig que, als 71 anys que compleix l'augusta senyora, els segueixi el venidor ple de prosperitat.

Per a celebrar això, al Palau s'ha celebrat un àpat íntim, el qual assisteix l'augusta dama i tota la família reial.

En la majordomia del palau del carrer de Quintana s'han rebut nombroses felicitacions.

Els ministres de la corona i nombroses personalitats de la clerecia, de la noblesa i de la política, hi han estat per a signar als àlbums de felicitació.

EL CONGRES DEL COMERC D'ULTRAMAR

Parlant el ministre del Treball amb alguns periodistes tingué frases de gran afecte i consideració per al primer Congrés de Comerç espanyol d'Ultramar.

Manifestà que es considerava un addicte, més d'una obra tan esplèndida moderna, i que tindria al corrent a la premsa de tot el que al Congrés es refereixi, i, sobretot, de l'actuació del Govern sobre tal obra.

Encara que el caràcter oficial del Congrés presuposa una especial atenció del Govern, convé assenyalar les manifestacions del ministre del Treball com a demostració de la força impulsora d'aquesta manifestació comercial.

EL NUNCI

El Nunci de Sa Santetat ha visitat aquest matí el comte de Romanones en el seu despatx del ministeri de Gràcia i Justícia.

Si bé de l'entrevista, que ha durat molta estona, se n'ha guardat reserva, es suposa que ha estat solament per a complimentar-lo en el seu nou càrrec.

CONFERENCIA

El ministre de la Guerra ha tingut aquest matí una entrevista amb el senyor Sánchez Guerra, en la qual aquest l'informà d'extrems relacionats amb la situació en què es refereix a la qüestió del Marroc, tocant a l'estat en què es trobava quan aquell cessà en el poder, essent la conferència continuació de les que havien tingut abans.

DEFUNCIO

Aquest matí ha estat trobat mort a la Presidència l'ordenança del dit centre, Montero Luna.

Aquest venia sofrint amb freqüència atacs de paràlisi, i sens dubte l'altra nit, en la qual es trobava de guàrdia, n'hi vingué un que el privà de l'existència.

NOTA DE FOMENT

Pel ministeri de Foment s'ha facilitat la següent nota:

El ministre de Foment, conseqüent amb la decisió expressada en telegrama circular a les autoritats agrícoles tocant al puntual compliment de la llei de flagells i recollint concretes denúncies formulades en la recent assemblea de Toledo, per a combatre la llagosta, ha cridat al seu despatx el duc de Fernan Núñez, propietari de la devesa «Siruela» de la província de Badajoz, per a exposar-li la necessitat de sotmetre's a aquella llei roturant la dita finca abans d'expirar el termini reglamentari.

En absència del duc de Fernan Núñez, el seu fill, el duc de l'Arco, ha conferenciat amb el ministre, i en aquesta entrevista ha quedat convint que la dita finca serà roturada com la llei prescriu.

El ministre de Foment, fa pública la gestió en aquest cas concret, excita el zel de tots aquells propietaris que encara no han complert la llei de flagells del camp perquè imitin la conducta de disciplina social que el duc de Fernan Núñez acaba de donar exemple, i s'afanyin a contribuir a la campanya de sanejament agrícola que urgeix invertir, en la intel·ligència que els qui es resisteixen seran sotmesos a les sancions que calgui imposar, procedint el ministeri a roturar els terrenys per compte dels propietaris morosos.

VISTA A LISBOA

Lisboa, 20. — Demà, dia vint-i-dos, es rependrà la vista de la causa suspesa el dia 19, contra els oficials complicats en els esdeveniments desenrotllats el dia 19 d'octubre. — Havas.

ORIM

A una casa dels Quatre Camins, vivia el moro Ben Amor, de 33 anys, amb la seva esposa Pilar Loberade, de 22, natural de Melilla.

Ambdós esposos sostenien freqüents disputes, perquè Ben Amor demanava a la seva dona que treballés per a mantenir-lo.

Aquesta matinalada, el moro ha insistit en la seva pretensió, i en negar-s'hi ella, el moro, amb un gros ganivet que duia amagat, li ha tallat les orelles.

Als crits de la Pilar hi han acudit alguns guardes i veïns, els quals han detingut el salvatge mahometà.

La Pilar està gravíssima.

NOTA BURSATIL

La Borsa acusa lleugera disposició, per haver-se presentat algun diner en els «corros» de valors públics, millorant la partida d'Interior 30 cèntims, en tancar a 70'50.

Els Ferrocarrils i les Sucreres continuen llur marxa ascendent.

En accions bancàries quasi no hi ha variació. Sols es produeixen alteracions en el Rio de la Plata, les quals guanyen dues pessetes.

La moneda estrangera es cotitza forcadament.

Els francs tanquen a 47 en alça de 10 cèntims; les llires pugen a 40; els dolars 3 i els belgues passen de 42'50 a 43'25.

Els marcs, particularment, es fan a 0'0975.

DE GOVERNACIO

Madrid, 21, 2 matinalada.

El ministre de la Governació, en rebre aquesta matinalada els periodistes, ha manifestat que és molt possible que demà se celebri Consell de ministres.

Ha afegit que no és cert que Lloyd George hagi estat a Almeria.

FERIT

En els darrers tiroteigs sobre Tizzi-Azza, resultaren ferits alguns oficials, com el tinent Villalba, fill de l'ex-ministre de la Guerra.

NOTES DE BILBAO

Bilbao. — Ha arribat a Lequeitió, procedent d'Alemanya, l'arxiduchessa Maria Josepa, germana de l'últim Rei de Saxònia i mare del difunt emperador Carlos d'Àustria.

Ve a passar Nadal amb la ex-emperadriu Zita.

Ha sigut rebuda per l'alcalde, autoritats i veïnat, essent acompanyada fins al palau d'Urribarri amb mostres d'entusiasme.

—A Ondarroa s'ha desencadenat un fort temporal.

La flota de pesca, composta de 44 vapors, va corre gros perill, lluitant amb les ones i podent arribar a la costa. No hi ha hagut desgràcies personals. Dos dels vapors han quedat trossejats.

—El caporal de seguretat Carracedo, víctima d'un atemptat començat el diumenge, ha mort a l'hospital.

—El president del Sindicat de Tramviaris ha visitat el governador per a participar-li que havia terminat el conflicte per ausentar-se de Bilbao els membres de la Directiva.

L'Obra del Bon Mot

Diumenge passat van ésser repartits, com a començament d'una intensa campanya que la Comissió de l'Obra del Bon Mot a Reus es proposa portar a terme en el camp de Tarragona, 8.000 exemplars d'un interessant opuscle, titulat «La Paraula a Reus», contenint pensaments dels principals prohoms de Catalunya, i, demés, dels homes representatius d'aquella ciutat.

Obituari

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓN

En Ferran Pallarès i Besora. Ha mort a Tortosa.

En Pere Borrrell i Trapé. Ha estat enterrat aquest matí, al Cementiri de Sant Gervasi.

En Carles Aguiló i Franquet. Ha estat enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

N'Antoni Armengol i Piquet, vidu de Na Josepa Bachs Rosés. Ha estat enterrat aquesta tarda, a Canet de Mar.

En Josep Bolet i Capellades. Ha estat enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

En Joaquim Serra i Trias. Ha estat enterrat aquesta tarda al Cementiri Vell.

En Martí Camarasa i Cortés. Ha estat enterrat aquest matí al Cementiri Nou.

N'Enric Sa del Rey i Mantilla de los Rios, periodista i ex-diputat a Cortés. Ha estat enterrat aquesta tarda.

FUNERALS

N'Antoni Moreno de la Vega. Morí el dia 12 dels corrents. Demà, divendres, a les deu, a Betlem.

En Josep Oriol Pagés i Serrats, vidu de Na Concepció Bernat i Casas. Morí el dia 16 dels corrents. Demà, divendres, a dos quarts d'onze, a Pompeia.

En Pau Roldós i Roldós. Morí el dia 13 dels corrents. Demà, divendres, a dos quarts d'onze, a la Concepció, i a la mateixa hora misses a la parroquia de Sant Felip de Guixols.

N'Eulàlia Guàrdia i Codorniu, vidua de Cinto Vives de la Cortada. Morí el 7 dels corrents. Demà, divendres, a les deu del matí, als Àngels.

Na Maria Parera i Rocaralbas, vidua d'En Josep Mariat i Comas. Morí el dia 18 dels corrents. Demà, divendres, a dos quarts d'onze, a la parroquia de Santa Anna.

El P. Jaume Català i Comas. Sch. P. Morí el dia 11 de novembre. Demà, divendres, a les deu, a l'església de la Casa de la Caritat.

En Lluís Auguet i Roset. Morí el dia 4 dels corrents, a Granada. Demà, divendres, a dos quarts d'onze, a la Catedral.

Na Josepa Benito i Gorina de Duran. Morí el dia 15 dels corrents. Demà, divendres, a les deu, a la parroquia de Sant Felip, de Sabadell.

ANIVERSARIS

Na Mercè Martin-Mora i Molins. Morí el 21 de desembre de 1921. Demà, divendres, de deu a dotze, misses a l'església dels Dominics.

Na Conxa Garriga i Saune d'Escolat. Morí el 22 de desembre de 1921. Demà, divendres, de deu a dotze, misses a l'església de l'Hospital Militar.

En Menú Oliveras i Pare. Morí el 21 de desembre de 1921. Demà, divendres, a les deu, a la Concepció.

ENTERRAMENTS

En Joaquim Duran i Plantada. Demà, divendres, a dos quarts d'onze. C. M. Craywinckel, 10, S. G.

Na Dolores Garcia Pastor. Demà, divendres, a les deu del matí. C. M. Provança, 316, principal.

Cuando azofo el vicio

los enfriamientos están a la orden del día.

Hay que estar prevenido y no esperar a que las cosas empeoren. Tómense en seguida las tabletas "Bayer" de Aspirina para devolver al organismo su estado normal. Este es el mejor modo de prevenir enfermedades graves y sus consecuencias.

Hay que fijarse bien en el empaque original con la faja encarnada, la Cruz "Bayer" y la inscripción:

"Fabricación especial para España".

ASPIRINA

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 20 de desembre de 1922)

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde, senyor marqués d'Alfala, a les 3'30 de la tarda s'obre la sessió qu'és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de l'anterior.

DESPATX OFICIAL

Ofici de l'Alcaldia de data 19 d'aquest mes, que diu literalment:

«En compliment de ço disposat en l'extrem novè de l'acord de 6 de novembre de 1918, tinc l'honor de comunicar a V. E. per al seu coneixement, la relació (documents del 1 al 9) dels assumptes compresos en l'esmentat acord Consistorial, que foren informats per la Comissió de Govern en Junta del dia 14 de l'actual, als quals informes ha prestat aquesta Alcaldia la seva aprovació.» (Assabentats.)

DE DAMUNT LA TAULA

S'aproven primer diversos dictàmens que no donen lloc a discussió; per a construir una casa de baixos al Passatge, entre els carrers de Puigades i Pallais; denegant permís per a edificar sis cases en terreny afectat per l'allargament de la grandiosa Meridiana; prorogant per sis mesos l'ordre d'enderrocant uns coberts provisionals en un solar del carrer de Balmes; i construir una casa amb baixos i principis; denegant una instància dels peons de la brigada d'aferrats i neteja de l'Eixample demanant un augment de jornal setmanal; acceptar l'ofertament d'una parcel·la de terreny per a aixamplar el càlmetri de Les Corts; proposant jubilacions d'empleats que han complert l'edat reglamentària; legalitzant, per haver pagat els drets corresponents, d'unes obres fetes sense permís al terrat d'una casa del carrer de la Travessera.

DESPATX ORDINARI

Entre els dictàmens presentats per les diverses comissions hi ha: el que concedeix a Na Mercè Gibert, vídua de N'Isidre Llorat Massaguer, la mesada corresponent a novembre, i per a la concessió de la pensió a la vídua i als fills del primer matrimoni, servirà com de sou regulador el de 15.000 pessetes.

Posant a subhasta el solar lletra B, illa número 5, de la Granvia Layetana.

AL CARRER DELS ANGELS

També es presenta el següent dictamen proposant que s'adicioni a l'escriptura pendente de formalització de diverses porcions de terreny vial necessari per a la regularització del carrer i plaça dels Angels, Ferlandina i obertura del nou carrer, prolongació del de Wifred, cedits per don Damià Mateu i afectats pels plans de Reforma Interior, la nova sessió del que l'indant amb terreny de la seva propietat serà Peu de la Creu, fent-se igualment extensiva a les edificacions que construïxin amb façana al citat carrer, la rebaixa del 25 per cent en els drets de l'edificació acordada per a les que foren al·lòhores objecte de conveni en Consistori de 4 de febrer de 1920 i sancionat per la Junta Municipal en la de 28 del mateix mes, sotmetent-se aquest particular també als efectes legals procedents a la sanció de la Junta Municipal.

ALTRA VOLTA ALS DICTAMENS DE DAMUNT LA TAULA. — SUBMINISTRE DE TRANSPORTS

Dictamen disposant que se celebri concurs públic per a contractar el subministre de transports en general per als serveis i treballs tècnics dels treballs facultatius de l'Ajuntament, pel termini de deu anys, segons les condicions formulades per la direcció general de serveis tècnics.

El senyor Maynés diu que la Comissió d'Hisenda, en estudiar el seu pressupost per al vinent exercici, proposa un augment a l'arbitri que paguen els carruatges que portin rodes de llantes estretes, perquè fan malbé el paviment i rebaixant-lo als que portin les llantes amples. Per tant, és lògic fer una esmena en aquest dictamen afegint-hi una «base» imponent la llanta ampla als carruatges que estiguin al servei municipal.

S'aprova una altra esmena referent a l'aparell gaudiu i es rebutja una altra esmena.

S'hi incorporen les esmenes aprovades i s'aprova el dictamen.

CASES BARATES

Es comença a discutir el dictamen de la Comissió especial de Cases Barates per a contribuir a la solució del problema de la manca d'habitatges barates i higièniques, dins dels límits que la legislació vigent i la relativa manca de mitjans econòmics li imposen.

El senyor Maynés fa una extensa relació sobre la manera amb què la Comissió es proposa resoldre, en part, com és natural, el problema de la manca d'habitatges. Diu que no n'hi ha cap altra de més transcendència en totes les grans ciutats del món, però a Barcelona ho és molt més, com ho demostra el fet d'haver obligat a muntar un gran nombre de barraques infectes, amb les quals, certs propietaris sense escrúpols de cap mena exploten la misèria i la necessitat. L'Ajuntament, malgrat contrariar tot el que disposen les Ordenances Municipals, no s'ha atrevit a exigir l'enderroc de les dites barraques perquè hauria deixat al mig del carrer a milers de famílies que no tenen, ni poden tenir altre refugi.

Es per aquesta imperiosa necessitat que l'Ajuntament anterior va consignar en el pressupost extraordinari la partida de deu milions de pessetes per a la construcció de cases barates.

Projecte que no pogué aquell Ajuntament dur a la pràctica perquè no s'aprova aleshores el pressupost de la «decima». Tantost aquest ha estat aprovat, la Comissió posà en estudi de seguida la solució d'aquest problema.

Cal declarar que tot els vocals, pertanyents als diferents sectors polítics, consistorials, tots hi han posat el més gran interès i bona voluntat.

Es inútil dir que la Comissió escoltarà totes les observacions que se li facin, les estudiarà i acceptarà les que consideri convenientes.

El problema plantejat no és pas el que s'entén un problema integrament d'ordre social; és un problema de manca d'habitatges a la ciutat de Barcelona, que a l'intentar resoldre'l cal tenir en compte les derivacions que pot tenir cap al caire social i la legislació vigent sobre el dit problema.

En planejar la solució del problema s'ha de fer sobre la base de què cal reordre, tot el més llarg en dos anys, el problema de la manca d'habitatges, i tot el que no sigui dins d'aquest termini, podria ésser molt bonic, però seria molt poc pràctic, davant la urgència que s'imposa.

La Comissió, cercant a manera de resoldre-ho amb la major urgència proposa les diverses solucions que se li han presentat perquè en la pràctica elles mateixes demostrin quina és la més convenient.

Són quatre les solucions que es proposen:

Primera. — La modificació de l'article 115 de les Ordenances Municipals, autoritzant augmentar l'alçada edificable de les cases dels carrers que tinguin més de vint metres d'amplada, conforme a les condicions proposades per les Comissions de Foment i Eixample.

Aquesta és una petita cooperació a la solució del problema.

Segona. — L'enderroc de les barraques, com he dit, l'Ajuntament no pot exigir rigorosament el compliment de les O. M. enderrocant aquestes barraques, perquè encara que amb les més pessimes condicions higièniques, són refugi de milers de famílies que, sense elles haurien de viure al ras.

Com que aquestes famílies, per llur especial manera d'ésser, no podrien viure en grans construccions, es pensa en projectar una mena de caseta higiènica, destinada a substituir les actuals barraques, i que l'Ajuntament en construïxi algunes (destinant-hi a l'efecte 700.000 pessetes) per a satisfer les necessitats més urgents. Els facultatius municipals han fet un projecte, que també podria servir de model als propietaris que actualment en llurs terrenys hi tenen barraques, perquè en un termini curt de temps fessin casetes iguals o similars a les de l'Ajuntament, en cas contrari aturar inexorablement les barraques que ara hi tenen. Així se'ls proposa una solució positiva i es podria exigir una

prompta transformació. Cosa que atui ens veiem impossibilitats d'exigir-ho.

Tercera. — Que l'Ajuntament faci grans construccions amb centenars d'habitatges a modic preu o bé ajudar amb subvencions a les empreses constructors d'aquesta mena d'habitatges.

L'aprimera cosa té un caràcter essencialment municipalista, i així hi ha qui diu que administrativament no ens convé, però potser es podria resoldre satisfactoriament fent que l'administració no fos directa. Si es decidís aquest procediment pensis que no disposem sinó de la consignació de deu milions per a esmarçar en aquesta empresa.

Aquests deu milions podrien tenir una major eficàcia esmentant-los en la concessió mitjançant concurs d'auxilis a la construcció. S'admetrien peticions durant deu mesos, i la Comissió les estudiaria.

S'hi destinarien quatre milions, i si les peticions no els absorbissin tots, es convocaria de seguida un nou concurs durant 60 dies. Com a condicions del concurs s'establiria que podrien prendre-hi part totes les entitats que es comprometessin a edificar grans construccions almenys amb 100 habitatges a preu baix de lloguer que no podrien aguantar durant 25 anys.

Les subvencions podrien ésser reintegrables, no reintegrables i abonament d'un suplement d'interès en el producte de la finca.

Les reintegrables podrien arribar al 30 per 100 de la valor de l'obra; les no reintegrables ne podrien passar del 20 per 100.

Si els propietaris augmentessin els lloguers abans dels 25 anys, haurien de retornar la subvenció. De totes maneres no ho podrien fer abans de transcorreguts quatre anys després de l'edificació, i encara avisant amb dos anys per endavant.

D'aquesta manera s'inicia paulatinament a la solució del problema.

Quarta. — Abonament per un cert temps de la diferència entre l'interès normal del diner i el que redituessin els cabals esmerçats en l'edificació de cases barates fins al límit màxim del 2 per cent del capital totalment emprat i per un termini màxim de 40 anys.

S'imposaria uns preus màxims de 30 duros i mínims de 13 i mig.

Es permetria la impositió d'hipoteques sense afectar els drets que hi tingué l'Ajuntament.

Cinquena solució. — La construcció de cases feta directament per l'Ajuntament. Això exigiria tres etapes: un concurs per a l'adquisició de terrenys, on construir-hi les cases, i concurs per a projectes de construccions, i un tercer concurs per a cedir l'Administració de la finca.

Si fet el primer concurs absorbís els quatre milions que s'hi dedicarien, si vinguessin més peticions s'ampliarien els quatre milions i, en quant fos possible, no s'arribaria a la construcció directa.

Amb el dictamen hi van dos annexes: Tantost comencés, per compte de l'Ajuntament, la construcció de la primera agrupació de casetes, es nomenaria un Patronat, format per tres regidors i tres veïns no regidors, per a fiscalitzar tots els aspectes de la construcció i administració dels immobles.

El senyor Maynés va donar altres detalls referents a l'administració del Patronat.

Malgrat l'acurada redacció que s'ha procurat donar al dictamen, s'hi han presentat diverses esmenes, i a nosaltres mateixos se'ns en han ocorregut algunes que per a no alterar el dictamen no hem volgut incorporar-les-hi abans de la presentació.

La comissió no entén haver fet una obra perfecta i demana la col·laboració de tots els regidors per a arribar al màxim de perfecció possible.

El senyor Quirós és partidari de què l'Ajuntament edificui pel seu compte, perquè no confia amb què els capitalistes es determinin a edificar aquesta mena de cases.

Indica que els preus indicats els troba encara massa cars, més si es té en compte que les construccions es faran en llocs de la perifèria i al lloguer caldrà efigir-hi l'import diari del passatge en els tramvies.

El senyor Santamaria fa història del projecte de fer cases barates que no es pogué realitzar, anys enrera, per l'oposició que hi feia la Cambra de la Propietat, obrant en defensa de l'interès dels propietaris.

Diu que avui el projecte està en vies de solució, perquè tenim votats 10 milions per a construir cases barates, i creu que estem en moments de donar-hi una solució molt pràctica, ja que amb els dos metropolitans es podria fer la construcció en lloc molt apartat del centre, on els terrenys ossin a preus modics.

Proposa que el dictamen sigui aprovat unànimement per a donar una major autoritat a les gestions de la Ponència. Cal portar a la pràctica la construcció de les casetes higièniques per acabar amb la cobdícia indigna de certs propietaris que exploten la misèria despietadament.

Confem que es presentaran peticions que absorbiran la subvenció de quatre milions i caldrà ampliar-la.

Jo entenc que caldrà aprovar una esmena deixant en llibertat a l'Ajuntament perquè en aquesta qüestió procuri resoldre-ho amb els majors avantatges possibles.

El senyor Maynés proposa què, perquè es pugui estudiar el més detingudament possible, ajorni per a la sessió vinent la discussió i la presentació d'esmenes.

Així s'acorda.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Esteve, Duran, Viza, Santamaria, Anglada (E.) i Quirós perquè la vetllada que organitza l'Institut Francès de Barcelona en honor de «Pasteur» el dia 23 de l'actual, es facilitin les plantes necessàries per a guarnir el local. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Roda, Casajuana, Navés, Domènech i Quirós perquè es facilitin plantes per a guarnir el local de la Unió Republicana Griega per a la funció de caràcter benèfic que celebrará el 24 de l'actual. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Massot, Viza, Reure i Canales perquè es destinin 1.500 pessetes a la festa de Reis que, com cada any, se celebrará a l'Asil del Parc. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Santamaria, Roda, Canales i Maynés perquè en

atençió a què el segon dia de Pasqua de Nadal és festa a les oficines municipals, es concedeixi també la festa als empleats i dependents de les brigades municipals amb abonament del jornal corresponent. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Massot, Santamaria, Escaló, Junyent i Tussell perquè es cedeixi el Palau de la Fira de Mostres del Parc de Barcelona a la Benèfica Obra del Nadal i Reis del Nen pobre de Barcelona per al repartiment de lots procedents de donatius destinades a famílies desvalgudes, i que se subvencioni amb la quantitat de 1.000 pessetes. S'aprova el primer extrem i el segon passa a la Comissió d'Hisenda.)

Una altra dels senyors Olivella, Domènech, Quirós, Arquer i Bordas perquè es modifiqui el Reglament d'Es-corradors en el sentit que els béns i vedelles es marquin en la mateixa forma que es feia fins a fi del mes de maig de 1916, o millor dir, que d'aquí endavant es marquin com anteriorment a l'aprovació de l'actual reglament, les diferents classes de carns que se sacrificuen, o sigui amb el nom que se'ls coneix al mercat. (Queda damunt la taula.)

I no havent-hi altre assumpte a tractar, l'alcalde declara closa la sessió a les 7'50 del vespre.

Societat Econòmica Barcelonina d'Amics del País

Aquesta corporació celebrarà sessió solemne el vinent diumenge, el Saló de Cent de la Casa de la Ciutat, per a la distribució dels premis que anyalment adjudica, i que són destinats a recompensar accions virtuoses, l'amor al treball, el foment de la indústria i de la beneficència públiques i altres actes meritoris. S'hi donarà compte dels treballs a què s'ha dedicat la Societat de la darrera sessió pública encà i de la relació de premis concedits.

EL SIGLO

SECCIÓ DE COMESTIBLES I VINS

Nadal i Cap d'Any

Extens i variat assortit en Xampany, Vins, Licors, Torrons, Neules, Fiambres, Conserves, Cafès, Pastes per a sopa, etc.

Cistelles, Testos, Figures i Centres adornats per a present

LOTS

econòmics, compostos de Xampany, Vins, Torrons i Neules, a pessetes 50, 35, 20, 15 i 10.

El dia de Nadal aquesta secció estarà oberta de 9 a 1 (P. del Bonsuccés)

FINS EL 31 DE DESEMBRE REBAIXA

sobre les peces confeccionades en existència

40 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.

25 per 100 en models de vestits per a nena.

20 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora, formes per a capell.

15 per 100 en capells per a nen.

Secció de Sastreria per a noi

Gavany, gabardines, impermeables, vestits forma Sport i Mariner

Motlles de les més importants cases de París i Londres

Confecció esmerada - Preus limitadíssims

Sastreria per a senyor

Vestits confeccionats per a senyor des de pessetes 48'50

Es confeccionen tota classe d'uniformes per a soldats de quota

D'espectacles

Romea

CIVILITZATS TANMATEIX, de Carles Soldevila

La aquesta obra — diguem-ho tot seguit — un petit jollit d'ironia i gràcia. En el teatre català no recordem res semblant, res que tingui una finesa comica, un sentit satíric i a l'ensomni una correcció literària tan amables i aristocràtics com la producció d'En Carles Soldevila. És molt anglesa l'obra en qüestió, tant en el seu petit conflicte, com en la seva factura, però això no és pas un inconvenient per acollir-la en el nostre teatre, sovint massa trágic, massa groguet o massa cursi, com el primer bestium d'una modalitat que ens manca, que ha d'existir i que vindrà a completar-lo. Consti que En Soldevila ha estat l'iniciador, i no el regatejar-li aquesta honra, hi ha més cordial lloanca, ara precisament que ens embafa la insubstancialitat i la innocència en tots els ordres, des del sentimental al còmic. L'èxit que obtingué a Romea «Civilitzats tanmateix», és dels més justos. No fou pas sorollós, però cal dir-se amb qui aplaudia i amb com aplaudia.

La índole del joguet després de la representació d'«El paquebot Tenar» — era un ploure sobre mullat — produí un moviment tènue de protesta de part d'alguns concurrents a les vetllades de teatre selecte. La vella qüestió de la moralitat artística es suscità en moltes consciències. No a discutirem pas nosaltres, però tal volta, mirant-ho detingudament, en «Civilitzats tanmateix» podríem trobar-hi una burla altament moralitzadora — a desgrat d'aparicions — que mereixia ésser compresa.

L'obra fou ben interpretada per la senyoreta Ortiz i els senyors Aymenich i Grasses.

Tivoli

«RETORN», comèdia lírica per En Miquel Roger i Grossa, ja lletra

Tots coneixem la personalitat de l'autor com un dels prosistes catalans més notables. Això de bell antuvi ja determinà a escoltar «Retorn» amb certa predisposició favorable. No obstant, un hom veu tot seguit que l'assumpte no consent cap prodigis literaris, car es limita a un pretext per a presentar alguns quadros de sabor local, on la visualitat escènica i el complement de la música són el tot. En Roger en aquesta obra modestament s'ha complagut en pendre un lloc secundari.

Amb més experiència teatral és possible que la seva labor hagués pres un aire dominant.

Li ha mancat astúcia per a inte-

ressar a l'espectador i treure partit de les escenes sentimentals i fer més pintoresques les de caràcter descriptiu, diguem-ho així.

Hi ha, en «Retorn», una bona fe literària que no és costum de trobar en produccions líriques d'aquesta mena, i, tanmateix, això ja val quelcom.

En Roger té condicions sobrades per ésser un bon llibretista, i cal esperar que, en una altra ocasió, sabrà aprofitar-les.

L'obra no ha estat pas gaire ben presentada, i les decoracions deixaven bastant. — P. B.

Prometen veure's força concorregudes les funcions que per als dies 22, 27 i 29, a la tarda, ha organitzat, com ja ha fet en anys anteriors, l'Acadèmia Calasància al Teatre Català Romea.

Entre les famílies abonades figuren les següents: Perpinya, Costa, Bertran, Gaspar, Leal, vídua de Valls, Pla i Daniel, vídua de Martí, Deurolle, Sanzer, Riera, Reguill, Suñol, Abella, Campmajo, Cassola, Aguirre, Ricart, Arzo, Rowe, Bassols, Ribes, Clavell, Sala Bonfill, Pena, Vilari, Vilanova, Puig, Soler, Giral, etc., etc.

Demà, a Eldorado s'estrenarà el juequet còmic en dos actes, original d'En Pere Muñoz Seca i En Pere Pérez Fernández, «El Goya».

Al repartiment de la nova obra figuren Casimir Ortas, Rosari Leonis i Paco Gallego, secundats per les altres parts de la companyia.

Per a les properes festes de Nadal es preparen a Eldorado programes extraordinaris.

La Universitat

El rector ha signat els títols de batxiller de Joaquim Huguet i Francesc Llabrés, de l'Institut de Barcelona.

— El rector ha delegat el doctor Baugué perquè el representi als funerals del P. Català, que es fan demà, al matí, a la Casa de Caritat.

— El rector ha rebut de persona, descomulgada 25 pessetes, destinades a l'Hospital Clínic, i 50 pessetes de T. C. pel mateix objecte.

Els Pomells de Joventut

De les invincions per a assistir a la Missa del Gall, que tindrà lloc a l'església del Pi, se'n fa remesa a l'administració d'Amfóra (Angels, 22 i 24). Les damiselles que vagin cofades amb la caputxeta, no els cal cap contrassenya.

Es requísit indispensable que les notes que ens siguin trametes per a la publicació «inguin redactades en català i amb concisió periodística».

Bisbat

— El «Bulletin Oficial Eclesiàstic» de Jaén, dona l'avis de que ha quedat suspens «a divinis» el prevere don Cristòfol Torres i Pozo, capella que fou de l'Armada.

— El senyor bisbe de Tortosa ha tingut a bé firmar els següents nomenaments:

Rector-regent de Castelldecebre, reverend don Francesc Masia; rector-econom d'Herbeset, reverend don Juli Martí; rector-econom de Pinères, reverend don Vivens Ferreres; capella de les monges de la Providència de Vall d'Uixó, reverend don Maties Boix; capella-regent de Cincorres, reverend don Melchor Boix.

— El nostre Prelat conferirà la clerical tonsura i rebra l'oportunitat dels que hagin d'ésser ordenats de sots-dia de la capella pública del Palau, demà, divendres, a les quatre de la tarda.

— Celebra la Joventut del Centre de Cultura de la parroquia de la Concepció i l'Arxiconfraria de les Filles de Maria de la mateixa, una vetllada en honor de la Immaculada Concepció.

Fou un èxit per als organitzadors, puix la sala d'actes del Centre estava pleníssima de distingides famílies.

Ocuparen la presidència un canonge, en representació del senyor bisbe; En Ramon Albó, ex-director general de presons; el reverend senyor econom de la parroquia En Jaume Oliveras; el president de la Joventut En Josep Teliado; el reverend En Joaquim Ginés; els Germans Maristes i personalitats de la parroquia.

La part literària de la festa anava a càrrec d'alguns socs de la Joventut, distingint-se entre aquests els senyors Papaseit, Roca i Doró, especialment aquest últim, que va recitar una vibrant poesia del senyor Ferrer Esteller, dedicada a la Immaculada Concepció, essent molt aplaudit. Demés, prengueren part en la vetllada el reverend Ramon Violan, el qual enraonà amb mestria del tema: «La dona i la influència en la societat».

El president de la Joventut, En Josep Teliado, en un discurs referent al Centre i la Immaculada, va pronunciar amb paraules de gran religiositat, la te catòlica, que ens engrandeix i ens uneix amb llaços indissolubles amb els nostres avantpassats i amb els nostres successors en una comunitat d'essències i sentiments.

En Joan Pascual va llegir una prosa titulada «Flor hiverniques», dedicada a la Immaculada, i imatges atrevides en elogi de la Verga. Tant el senyor Pascual com el senyor Teliado, van ésser molt aplaudits.

La part musical va anar a càrrec del cor de les Filles de Maria, acompanyades pel mestre Goberna, en la interpretació d'algunes obres musicals, demostrant excel·lent gust artís-

tic, i essent tots dos executants molt aplaudits. Demés, prengueren part en l'execució de diverses obres musicals les senyoretes Teresa i Catarina Zelaya, Trinitat Sierra i els joves artistes, que demostraren ésser grans interprets de clàssiques obres d'art. N'Eugeni Badia i Ignasi L. Dotó. Tots foren molt aplaudits, especialment el mestre Goberna, al qual va premiar el públic amb una ovació calorosa i ben merecuda.

— Ha mort a aquesta ciutat la religiosa salesa Sor Xaviara de Ros i de Llonga.

— Demà, divendres, a l'església de la Casa Provincial de Caritat, es faran solenns funerals en sufragi de l'escolapi P. Jaume Català i Comas.

Aquest acte, que promet veure's molt concorregut, ha estat organitzat pels que van ésser deixebles de l'il·lustre professor.

— Demà, divendres, a la Capella del Santíssim de la Catedral s'hi celebraran funerals en bé de l'ànima de don Lluís Auguet i Roset, germà del canonge penitencier, que va morir a primers d'aquest mes a Granada.

— S'ha rebut en aquesta Secretaria de Cambra un edicte d'oposició a una canongia vacant a l'església catedral de Leon. Terme, 40 dies, que fineix el dia 20 del vinent gener.

— En el Monestir de les Dominiques d'aquesta ciutat hi ha vestit l'habit religiós la senyoreta Maria Font i Borrell, essent apadrinada per don Domènec Comanala i donya Emília Huriña de Comanala.

— Ha estat elegida preposita en el convent de les Fil·lenses de Vil·la M. Montserrat Gelibert.

— Pel canonge doctor Puig, president del Tribunal de la causa de beatificació de la serva de Déu Carme de Sojo d'Anguera, acompanyat dels senyors notari i vice-postulador, reverends doctors don Miquel Carrau i don Josep Monzó, ha estat presentat al senyor bisbe, per a la seva inspecció abans de la sessió última plenària, l'original dels processos de la dita serva de Déu, contingut en cinc voluminosos toms, acuradament relligats en pergami amb tanques de metall daurat.

En aquesta Secretaria de Cambra i Govern s'han rebut, per als nois famolencs de Rússia, de D. A. M. J., 100 pessetes; de M. M., 100 pessetes, i per mitjà de La Formiga d'Or, 100 pessetes.

— Ha mort a Santa Eulàlia de Vil·la-piscina el reverend don Ramon Castells i Canellas, de l'Arxidiòcesi de Tarragona, a l'edat de 53 anys.

— Dels 243 opositors inscrits per al concurs de rectories d'aquesta diòcesi hi han 94 rector de la mateixa.

— Dissabte, el doctor Guillemet conferirà ordres sagrades a la Catedral, començant l'acte a les vuit del matí.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Vida religiosa

Avui: Sant Tomàs, apòstol, Glicerí, prevere, i Anastasi.— Demà: Sant Demetri, màrtir.

Quaranta hores: Demà, a l'església de Religioses Saleses. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda.

La missa de demà: Del dia, color morat.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona del Consol, a Sant Agustí, privilegiada. Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Lluís Gran aga.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la verge de la Pietat, a la seva capella, Escorial, 155 Gràcia.— Demà, Torn de l'Esperit Sant, a la mateixa capella.

— Avis sobre dejuni i abstinència en la vigília de Nadal.— De conformitat amb el canó 1.252, paràgraf quart del vigent Codi de dret canònic, se suprimeix aquest any el dejuni i abstinència prescrits de llei ordinària per a la vigília de la Nativitat de Senyor, per escaure's en diumenge el dia 24 de desembre. El que no se suprimeix és l'abstinència de carns del divendres de les Quatre Tempores.

Tinguin-ho present els senyors rector i encarregats d'esglésies, per a advertir-ho als fidels, puix alguns calendaris, equivocadament, anticipen el dejuni i abstinència de la dita vigília.

Govern civil

EL CANVI DE GOVERNADOR

Els periodistes que fan informació al Govern civil, abir al vespre, en retirar-se sense cap notícia, trobaren a l'escala al governador dimissionari, senyor Ardanaz.

A les preguntes dels periodistes, el governador respongué que el seu successor, senyor Raventós, arribarà dissabte, i ell, després de donar-li possessió, marxarà el mateix dia al vespre cap a Madrid.

BON NADAL

obtidreu, adquirint la nova «MINERVA»

LLIÇONS PRÀCTIQUES DE CUINA

Potatges • Ous
Farinages • Peixos
Entrants • Llegums
Rostits • Diversos
Postres, etc.

80 cèntims

EDITORIAL POLÍGLOTA
Perit col. 8

Folleto de LA VEU DE CATALUNYA
21 DESEMBRE 1922

LA FEBRE D'OR

Novel·la de costums del nostre temps

per

Narcís Oller

(Reservats tots els drets)

PRIMERA PART

LA PUJADA

la paraula de son pare. No crec que el men cost en doni carabassa quan sap ben bé el que el noi vol i ell mateix n'està empenyat i agitat.

— Si, però... si no li atrengues el el de cop i volta... si li deixes consultar la Catarina...

— Deixa-ho per a mi, dona.

— I la de la paga?

També parlarem d'això. Tampoc és prudent que el noi en persona demani premi en diners, quan rep puntualment el salari convingut i, per sa part, encara deu a la casa.

— Beneïts! No li ha fet guanyar tant i tant mites? Doncs prou s'ho té cobrat el seu oncle.

En Jordi començà a despatentar-se. Aquella dona no volia entendre que a so de tabals no es cacen lle-

bres. Amb els seus neguits, amb el desig de fer mal a la Catarina, ho atropellaria tot, fins al pobre Foix que res hi tenia que veure.

— No, dona, no — replicà ja amb manifesta duresa. — En honor de la veritat, escàs. En Foix, no ho és. S'ha portat amb nosaltres com podria, dades ses forces. Per això no t'escotàvem: que les maranyes i disputes de dones no les hem pas de barrejar amb el negoci. Ni En Gil, ni el noi, ni jo ens havíem fixat poc ni gens amb les fredors i manies que us tinguessiu tu i la Catarina. Mals de cap més grossos tenim. Aquestes coses us les heu d'arranjar vosaltres, que, en bona fe, ja hi teniu feina, tal com sou fets.

— Som com les altres!... Ves! — saltà la Paula.

— Si, si; ja alludeixo a totes, ja. Vull dir senzillament que, com que us coneixem i sabem que voleu posar pau entre parentes desavinguades és somnillar amb la quadratura del cercle, no us fem capel. Si ho haguéssiu tingut present, et podíeu estalviar ben bé tots els predicots de dies enrera.

— Ben bé els aprenents avui — objectà ella, enverinada.

— Tretes de mig a mig — replicà En Jordi amb la fredor i sequedat de sempre que discutia amb sa muller. El que aprofités l'ocasió de demanar una cosa, justa avui, però injusta abans d'ahir.

I l'home s'alçà escurant-se les dents fumades, xuclant i escopint, i deixà la Paula rondinant un cop més del mal encert que tingué a triar marit, o, si es vol, deixant-se triar per aquell malagradós. Amb

tot, el fiell no li va arribar a l'ànima. L'hi, o havia endurit la fibra, o espuntat, temps ha, el fiell, no se sabia bé què; però el cas era que els pares de l'Eladi vivien, cohabitaven i fins s'engreixaven perfectament, tractant-se sempre amb un desdeny i una aspror insuportables. Aquelles tres o quatre trocques, llançades ara, no valien la pena. El que si la Paula era pensar que la vengança anava a realitzar-se, somniava amb l'enrabiada que pendria la Catarina, si, com era d'esperar, En Jordi aconseguia sos fins. I la Paula va acompanyar son marit fins a la porta, cobrint-lo de cap a peus amb una mirada plena de goig maliciós.

— Però En Foix estava atrapat, tenia l'oficina carida de gent. A part de la clientela, cada jorn més nombrosa, l'adulació i la necessitat acudien cada matí a envair-li la casa. En Jordi no féu sinó treure el nas per l'escaleta de la mampara, i en veure tanta gent, es retirà a les oficines del seu fill per a recollir els estats de liquidació del dia i dur-los al Borst. Ja procuraria pescar En Gil en el xis de Borst. Al Borst, repassant el canvi regulador del dia, trobà els Nords a 9800; havien baixat més de dos enters. Una rauxa d'orgull, com l'hauria pogut tenir En Foix en persona, li féu brillar els ulls d'alegria. Dos o tres mussols d'aleistes l'enrollaren a la sala de liquidacions per a punxar-lo una mica amb ironies i brometes que traspuaven el fol de l'enganyat. Però En Jordi deixava dir, assaborint intencionalment les delícies del triomf, com si d'ell fossin les utilitats, i en tornar la pilota, hi posava tota la dol-

lesa del triomfador noble i cavaller.

— Avui nosaltres i demà vosaltres. Són les contingències del joc.

— Però com un nou arribat, el Perro Foco que li dolen, fes girar la conversa sobre la petició presentada pels dos Bolts a l'Eladi per a establir entre els dos Bolts un telegraf òptic, mercès al qual es faria, dins la pròpia ciutat, una mena d'atratge que permetria jugar fins amb les d' rades de cèntims que les oscil·lacions del canvi donen en una mateixa sessió. En Jordi es mostrà decididament contrari a pactar amb aquells «cismàtics», que, després de la famarrosada de fundar una nova església, venien proposant negocis tan mesquins. La majoria parlava amb igual desdeny i rancúnia d'aquells dissidents; però com el Drapille, renomnat així per sa guisa especial de jugar amb piques de valors estranys, adonades pels peticionaris, dient que e, tal arbitratge ja s'estava fent a la vista de tothom valent-se d'aquells nois apostats d'un Bolt a l'altre, que tots coneixien amb el pom d'hulans, i la conversa començà a asprejar una mica massa. En Jordi girà cua. «Des del moment que la casa d'En Foix començava a ésser forta, aquelles mífies no l'havien d'interessar mica. La qüestió era enfortir la situació de tots, probant la fórmula i el moment oportú per a treure de son cos bona estella sense que ni ell se n'adonés».

I amb aquesta idea clavada al magí, treballà el matí, dinà a migdia, i, més tard, deu de mussol a Bolt, fins que a l'eixida del pati de l'Eladi pogué pescar En Foix a soles.

— Calla — digué aquest, carcant per el per dia. — On és l'Eladi?

— Per què el vols?

— Que ens acompanyarà a can Rey-

des a escolli cotxes.

— Ja és cap a casa — s'embutere-

ja En Jordi amb tota intenció. —

M'ha dit que no s'entenia de feina.

— Ja és veritat. Aquest matí hem

tingut un moviment del diable. Però

jo hauria jurat que encara era al

pati... No?... Bé, vaja, vols venir-hi

tu?

— I ja dins d'un cotxe de lloguer, En

Jordi veia el cel obert. Humitejats

els ulls i dant una premsada d'espal-

la a En Foix, li digué:

— Vaja, Gillet, que això és glori-

quant encalçades de mà, quantes

baratades i rialletes de conill hem

recollit avui? eh? Vas tenir un gran

pensament; com més estrets i units

marxem, millor per a tu.

— Com per a mi? — saltà l'Eladi,

reptant-lo amb la mirada. Per a tots,

Jordi, per a tots. Ja saps el que et

vaig dir quan vaig pendre el teu fill,

el que vaig repetir en fundar la casa:

vull la prosperitat de tots, per a tots

treballa. Segueix pensant igual.

— Per Déu, home! I és clar! No

volia pas dir el contrari, ni puc de

cap manera creure que tu, que ets

tan bo i generós, canviessis precisa-

ment de pensar quan veus l'afany

amb què tots treballen, l'amor que

portem a la casa i el goig amb què

velem els augments aconseguits. Som

cosins, i aquí podem parlar clar: tinc

la immobilitat de creure que alguna

part de l'obra se'n deu a nosaltres:

veritat? Doncs no dubto tampoc que

ens ho agraeixes...

— Vaja, i molt,

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'assassinat de Narutowicz

Com fou comès l'atemptat

La inauguració de l'exposició d'hivern de pintura era la primera ocasió en la qual el nou president de la República polaca feia la seva presència en públic. En entrar a la sala de l'exposició Narutowicz es trobà davant a Sir Max Müller, el ministre britànic, l'esposa del qual li donà l'enhorabona. El president li va respondre, en francès: «Ben aviat m'haurà de donar el condol». Tot just havia pronunciat aquestes paraules que esclataren tres trets de revòlver.

Narutowicz, qui havia caigut a terra, ferit del cap, fou socorregut tot seguit pels que tenia al seu costat, entre els quals diversos representants diplomàtics. Fou cridat un metge, qui al cap de vint minuts constata la mort del president.

L'assassí, que havia engatat els tres trets quasi tocant el president, procurà fugir aprofitant la confusió, però l'ajudant de camp del president l'agafà i el feu detenir.

L'assassí fou remesa amb calma del revòlver. Interrogat declarà que havia comès l'acte per no poder suportar un president elegit pels vots no polacs. Afegí que no tenia cap altre motiu. Es diu Eligi Niewladomski i és pintor i escriptor, ocupant els càrrecs de professor al Col·legi Polític i d'alt funcionari al ministeri de Belles Arts. Era membre del Comitè organitzador de l'exposició i amb tal caràcter havia invitat a Narutowicz a assistir a la inauguració de l'exposició.

Tot seguit fou cridat el procurador de la República, el qual va procedir a una ràpida enquesta.

Per la carrossa que transportava al palau del Belvedere el cos exànim del president es formà una manifestació que travessà la ciutat entre la profunda commoció del poble. Els carrers, ordinàriament plens de vida, havien esdevingut improvissament silenciosos i el profund silenci era interromput pels plors i les expressions de dolor.

Arribat al palau el cadàver condecorat amb el gran cordó de l'Aliga Blanca, fou cobert amb la bandera nacional, i fou posat a la sala d'audiència.

El president del Govern dimissionari Novak, convocà immediatament els ministres.

Entretant el president de la Cambra, Retaj, que segons la Constitució assumeix la regència de la República, convocà els caps de partit per a resoldre la qüestió política. A les nou del vespre era format el nou Govern i el regent signava els decrets nomenant els ministres. El Govern era presidit pel general Ladislau Sikorski, home d'energia, al qual es creu capacitat per afrontar la situació.

Al mateix temps el mariscal Pilsudski era nomenat cap de l'Estat Major.

Malgrat l'enorme impressió produïda per l'assassinat, la ciutat i tot el territori es mantenen en perfecta calma. Les entitats polítiques, culturals i de tota mena, han publicat manifestos protestant de l'assassinat i apel·lant a la serenitat i la concòrdia. La direcció del partit socialista, en el manifest dirigit als treballadors declara: «No volem venjança, ni l'anarquia, sinó que volem salvar l'Estat».

El president del nou Govern feu publicar una proclama a la població, invitant-la per a restar tranquil·la per a la salvació de la pàtria, i advertint que tota temptativa de reacció serà punida amb el màxim rigor. Malgrat que aquesta proclama ha estat obediada, fou proclamat l'estat de guerra a l'objecte d'impedir que les excitacions de fora no produïssin efecte entre els elements provocadors. La mesura ha estat presa principalment per al dia de l'enterrament i els funerals del president assassinat, creient-se que serà aixecat després.

La rapidesa amb què han estat preses les decisions, pel que es refereix a la formació del nou Govern, la convocatòria de l'Assemblea Nacional per a elegir nou president i el nomenament del mariscal Pilsudski per a cap del l'Estat Major, han restablert immediatament els poders de l'Estat, confiant-los a homes populars i energics.

Ha estat ordenada la captura d'ol-

ciats, als quals es considera complicats en l'assassinat, comptant-s'hi alguns coronels i ex-generals, així com certs personatges polítics de la dreta.

El «Tag» diu que amb la rapidesa de les decisions s'ha evitat el perill que hi havia d'aprofitar el període d'absència del president i de Govern per a preparar un pla revolucionari. Han estat arrestades dues persones a les quals es considera complicades amb l'assassí.

LES DARRERES DECLARACIONS

L'elecció de Narutowicz per a la presidència de la República s'havia produït l'excitació dels elements de dreta, havia provocat en canvi l'entusiasme dels partits d'esquerra i de les minories nacionals que veien amb ell un home tolerant.

Les darreres declaracions que ha fet Narutowicz són al corresponsal de «Le Figaro», el qual descriu el nou president com un home de grans qualitats.

«He estat sempre un gran admirador de França — li va dir —. Gran part de la meua vida l'he passada a Suïssa i per tant he estat en contacte permanent amb el vostre país. L'amistat instintiva de França i Polònia és una cosa formosa. L'aliança és indispensable a l'equilibri europeu. Com m'hi he dedicat amb totes les meves forces al ministeri de Negocis estrangers, penso treballar constantment com a cap de l'Estat, a fer més sòlida i més eficaç aquesta aliança».

Portat a la magistratura suprema, sense haver-ho sol·licitat, ha considerat un deure envers el meu país no negar-me a la crida que se m'ha fet.

He mesurat les dificultats que presenta el compliment de la meua tasca; inclosa ja les he ressentides una mica, però no podran fer-me moure del compliment dels deures que he acceptat.

La situació de la política polonesa pot semblar insoluble a primera vista. Els partits de dreta i d'esquerra, disposant de forces quasi iguals, donen mostra d'una intransigència recíproca absoluta. No obstant, tinc la convicció que, un cop passada la febre natural en les luites electorals, quan la tasca del primer Parlament de Polònia haurà estat vista per tots, hom podrà agafar els elements constitutius d'una majoria que ara no existeix, però que convé absolutament que es formi. D'això m'ocuparé jo. Però cal deixar passar temps perquè es calmin les passions i que els partits s'orientin. Es per això que triaré un ministeri essencialment provisional, constituït sense consideracions polítiques, el qual, dins unes quantes setmanes, decidirà el lloc a un ministeri veritablement parlamentari, així que s'hagi pogut reunir una majoria.

La nostra situació econòmica millora ràpidament. Avui Polònia ja sap subvenir totes les seves necessitats essencials. Si la vida encara és difícil per molta part dels ciutadans, no hi ha però misèria en el sentit general del mot, ni vaga forçosa. Les nostres exportacions, que fa tres anys eren ínfimes, balancegen avui les nostres importacions. D'aquí poc les sobrepassaran i aleshores la situació canviarà en avantatge nostre.

Resta la qüestió financera. El valor de la nostra moneda no correspon pas a aquest estat de coses real. Crec que sobretot està influenciada per la manca de confiança de l'estranger. Fora de les nostres fronteres, hom es deixa hipnotitzar per les nostres agitacions polítiques i hom oblidava pendre en consideració el treball enorme del país.

Per a fer desaparèixer aquesta impressió és indispensable que es realitzi aviat un equilibri polític, que faciliti la formació d'un Govern tan estable com pugui ser-ho dins un Estat parlamentari. Penseu treballar en aquest sentit amb el concurs de tots, sense voler distingir entre amics o adversaris d'ahir.

Si aconseguim realitzar aquesta harmonia política necessària, tindrà la convicció d'haver fet bona feina en interès de la meua pàtria i també en el dels nostres aliats, que poden comptar amb nosaltres com nosaltres comptem amb ells».

Les responsabilitats a Grècia

Atenes, 21. — Els diaris diuen que aviat seran posats en llibertat els encartats en el segon grup de responsables per la desfeita de l'Asia Menor. S'afegeix que el procés contra aquests acsats serà sobreesit.

Sols es creu que el general Constantinos compareixerà aviat davant d'un Consell de guerra ordinari. — Havas.

Fatty tornarà a la cinematografia

Los Angeles, 21. — S'assegura que l'Associació americana d'industrials de Cinema, probablement concedirà permís a Roko Arbuckle (Fatty), per a tornar a impressionar pel·lícules. — Havas.

La qüestió de la Universitat de Gant

Brussel·les, 21. — L'incident sorgit ahir a la Cambra dels Diputats entre el ministre de les Colònies, senyor Franck, i el diputat senyor Pauli Hymans, ha quedat resolt d'una manera satisfactoria per a ambdós. — Havas.

Brussel·les, 21. — En senyal de protesta contra el vot de la Cambra dels Diputats, que farà desaparèixer la Universitat francesa de Gant, els estudiants han resolt no assistir a classe avui i demà.

A Mons i a Liege, els estudiants han recorregut els principals carrers en manifestació contra els partidaris de flamenquitzar aquells centres d'ensenyament. — Havas.

La Conferència de Lausana

Lausana, 21. — La delegació turca s'ha negat a pendre en consideració les proposicions de les potències aliades, respecte al nou règim de tribunals que es vol instituir a Turquia, per a jutjar els estrangers.

Els turcs es mostren disposats que s'elegeixi Constantinoble com a seu del patriarcat grec, sempre que el nou patriarcat s'ha nomenat amb funcions sense cap caràcter polític. — Havas.

Els socialistes italians

Milà, 21. — S'ha practicat un registre al domicili del diputat comunista Repossi. S'han descobert documents d'importància sobre els quals les autoritats guarden el més absolut secret. — Havas.

Detencions a Brooklyn

Londres, 21. — Segons el «Daily Mail», a conseqüència d'haver estat descobert a l'arsenal de Brooklyn una important organització per a robar quantitats i articles amb destinació a la indústria naval, han estat detinguts 22 funcionaris civils, molts d'ells caps de servei. Es diu que és imminent la detenció d'altres 90 persones.

L'import del robat fins ara puja ja a la xifra de 200.000 lliures esterlines. — Havas.

La Presidència de Polònia

Varsòvia, 21. — El nou president de la República, senyor Wojciechowski ha prestat jurament de fidelitat a la Constitució del país davant l'Assemblea Nacional. — Havas.

Varsòvia, 21. — Conforme als usos constitucionals, el president del Consell de ministres ha presentat la dimissió del Govern al nou president de la República, qui s'ha negat a acceptar-la i, per tant, el Govern roman sense variació.

El nou president de la República ha dirigit a la nació polonesa un missatge en el qual fa una crida a la concòrdia entre tots els ciutadans, en totes les qüestions, de les quals depèn el benestar del país. — Havas.

Cerimonia al Vaticà

Roma, 21. — El Papa ha presidit la cerimònia del descobriment d'un bust del Papa Sixt V. El bust ha estat erigit a la Biblioteca del Vaticà, assistint a l'acte personalitats de l'Església i diplomàtiques. — Havas.

Les tarifes carrilaires a Alemanya

Berlín, 21. — Les tarifes de transports de mercaderies per ferrocarril, han estat augmentades en un 70 per cent. L'augment començarà a regir el dia 1 d'agener. — Havas.

Foc a Spalato

Spalato, 21. — S'ha declarat un gran incendi a un dipòsit de vagonets i locomotores. Els danys materials són d'alguns milions, havent-se cremat l'edifici i el nombrós material que contenia. Han estat detinguts alguns obrers sobre els quals recauen sospites d'haver provocat el sinistre intencionadament. — Havas.

El comtat de Coburg

Londres, 21. — Comuniquen de Berlín que l'antic comtat de Coburg, actualment unit a Baviera, ha demanat ésser separat d'aquesta i unit a Turingia. — Havas.

Incident a Lausana

Lausana, 21. — En la sessió celebrada aquest matí per la Comissió anomenada de les minories s'ha registrat un viu incident que és objecte de tots els comentaris en els cicles de la Conferència.

Tot just envistida la discussió dels articles concernents a la llibertat d'immigració, el senyor Venizelos ha protestat en termes molt energics contra les deportacions de que són víctimes els subdits grecs residents a Anatòlia i atacant durament al Govern d'Angora.

El delegat turc senyor Diza-Macor contestà en el mateix to i acusà rotundament el senyor Venizelos de ser culpable de la guerra i de totes les seves conseqüències.

Presidia la sessió el delegat italià senyor Montana, el qual, davant la inutilitat dels seus esforços per a calmar els dos adversaris, es veié obligat a aixecar la sessió, cada vegada més agitada i entre les increpacions d'uns i altres.

El nou Califà

Angora, 21. — La Gran Assemblea nacional ha decidit assignar la quantitat de 36.600 lliures turques mensuals al nou Califà, Abdul-Mejid.

Borsa de Madrid

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

Barcelona, 21 desembre.	
4 per 100 interior, comptat	71'00
» fimes	00'00
» fiproxim	00'00
Amortitzable 5 per 100 (1920)	95'76
Banc d'Espanya	559'00
Arrendatària de Tabacs	241'00
at. Gral. Sucr. Obligacions	000'00
» Ac. preferides	70'25
» ordinàries	35'50
Francs	47'35
Lliures	29'44
Banc Espanyol Rio Plata	235'00
Cèdules hipotecàries	000'00

PREMI DE L'ON

(Preus de compra)

Alfons	126'00 per cent
Isabel	129'50 » »
Unces i mitges unces	125'50 » »
Quart d'unca	125'50 » »
1/16 d'unca	125'50 » »
Francs	125'50 » »
Dòlars	6'50 » »
Lliures	31'50 » »

Barcelona, 21 desembre.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	00'00
» 100 Exterior	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brazil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	000'00
Renda francesa 3 per 100	59'05
Accions Rio Tinto	2.050

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SULER I TORRA GERMANS, Rambla dels Estats, 13, i Bonaparte, 1.

PREUS DE COMPRA:

Bitllets:	Francesos, 47'10
» Anglesos, 29'35	
» Italians, 32'00	
» Belgues, 43'00	
» Suïssos, 120'00	
» Portuguesos, 0'22	
» Alemanyans, 0'12	
» Austriacs, 0'015	
» Holandesos, 2'42	
» Russos, 0'00	
» Grecs, 00'00	

El nou govern sud-eslau

Viena, 21. — Patxio a la tercera vegada d'encarregar-li el rei la formació del Govern, va haver de renunciar perquè malgrat que el rei insistís en la reconstitució de l'antiga coalició radical-demòcrata, el partit radical, que acaballa Patxio, insistí en no poder col·laborar més amb grups que, essent favorables a les aspiracions croates, han laborat contra la política interior del cap del Govern.

Davant d'aquesta situació, el rei Alexandre es trobava obligat a cridar els demòcrates per tal que constituís un govern amb els croates o bé donar el Govern a Patxio amb el decret de dissolució.

El rei s'ha decidit per la segona solució i al quart encàrrec Patxio ha format Govern ocupant la cartera de negocis estrangers Ninic. El rei li ha donat el decret de dissolució del Parlament i les eleccions sembla que es faran pel març.

La Cambra expirava el seu mandat el 20 de juny de 1923, i segons una llei aprovada fa poc serà reduïda de 419 llocs a 313.

Amb el retorn al poder de Patxio, la solució de la qüestió croata sofrirà un nou retard i sols podrà tornar a ésser plantejada després de les eleccions.

El governador de Croàcia, senyor Dimitrowicz ha dimisit. Els demòcrates estan molt descontents de la solució de la crisi. La premsa croata i eslovaca diu que tots els ministres són serbis i que ho han d'ésser considerats els representants croata i eslovacs al Govern.

L'Assemblea no ha pres encara cap acord sobre la llista civil dels altres membres de la dinastia d'Osmán. — Havas.

- » Suecs, 1'55
- » Noruegs, 1'06
- » Dinamarca, 1'18
- » Romania, 3'75
- » Turquia, 00'00
- » Estats Units, 6'32
- » Canadà, 6'05
- » Argentins, 2'35
- » Uruguais, 5'10
- » Xilens, 0'65
- » Brasilers, 0'60
- » Bolivians, 1'65
- » Peruanos, 20'00
- » Paraguais, 0'10

La Física

Présents d'actualitat en

Llenceria

Pessetes

Llençol matrimoni conf. 9'50 un
Mantes llana grans. 24' una
Bànova Royal » 22' »
Joc lit brodat i calat
a mà (matrimoni). 25' un
Roba de taula broda-
da i calada a mà. 42' una

LIQUIDEM

tots els models de París amb

50%

de descompte

Portaferriassa, 23

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES
Dijous, 21 de desembre de 1922

«HERMANOS»

NOS verem en el caso vergonzoso de tener que luchar con las armas, dentro de nuestra tierra, contra hermanos nuestros, ha dit En Lerroux. Aquests *hermanos* som els catalans. «El pensamiento español, claro, franco y leal se encierra en este dilema: Hermanos o extranjeros», ha dit l'A. B. C. Es refereix, també, als catalans.

Es molt vell això de què ens diguin *hermanos* des de Madrid. Però la veritat és que no ens han tractat mai com a tals. Ja ho notava En Mañé i Flaquer, fa trenta sis anys, en aquelles famoses cartes dirigides a En Núñez de Arce, a propòsit del discurs que aquest pronuncià des de l'Ateneu de Madrid. «Es necesario plantear la cuestión clara y sin ambages — deia En Mañé — dejando a un lado preocupaciones de escuela y de localidad: ¿nos consideran Vs. como hermanos? Trátennos Vs. como a hermanos bajo pie de igualdad y no pretendan imponernos su derecho y su idioma ya que nosotros no pretendemos imponerles los nuestros. ¿Nos consideran Vs. como país conquistado y con derecho a imponernos por el número, que es la fuerza, su voluntad? En este caso no exijan de nosotros correspondencia fraternal. Esta es la cuestión, y no otra.»

Hermanos... i pel testament d'Isabel la Catòlica — que devia ésser la mare — se'ns exclougué en absolut de totes les possessions d'Amèrica, exclusió que durà fins al temps de Carles III.

Hermanos... i els nostres vaixells no eren admesos als ports espanyols de l'Atlàntic.

Hermanos... i érem bandejats i exclosos de tots els empleus i càrrecs públics.

Hermanos... i a cada punt es trametien exèrcits castellans a imposar-nos per la força de les armes la voluntat dels altres.

Hermanos... i s'esquarterà i féu a trossos la nostra Catalunya.

Hermanos... i es mataren les nostres glòries institucionals.

Hermanos... i s'extermina el nostre dret i es persegueixen els nostres costums i s'eliminen les nostres tradicions i la nostra història.

Hermanos... i se'ns obliga a parlar una llengua estranya, imposició que ens recorda tothora l'esclavatge a què vivim sotmesos...

No; no ens hi han tractat mai com a *hermanos*. Com a *primos* ens han tractat sempre. Però donant a la paraula *primo* el significat que li donen en el pintoresc castell de Madrid, o sia, com a persona a qui s'explota i enganya, a costes de la qual es viu, i, per afegidura, encara se la insulta.

J. VALLES I PUJALS.

Les Idees i les Imatges

«LA BEN PLANTADA»
ESCULTURA, DECORACIÓ
O MOSAIC?

Al marge d'un article panoràmic d'En Salvador de Madariaga, M. Jean Cassou, en un dels darrers números del «Mercur de France», compara «La Ben Plantada», de Xenius, a una immortal escultura hel·lènica. És una opinió.

Que se'ns permeti riscar-hi alguns mots.

Moltor que una escultura grega, pròpiament dita, l'obra esmentada de Xenius ens apar una decoració alexandrina o un mosaic romà. La decoració més reeixida, el més reeixit dels mosaics, si volem. Una decoració, un mosaic, a la manera llur, tan formosos com una bella estàtua.

Creiem, tanmateix, que manquen a «La Ben Plantada», malgrat les seves finalitats de primer ordre, dues fonamentals virtuts: la vital unitat orgànica i el sentit precís de l'idioma.

Al nostre gust i entendre és ella una obra excessivament intel·lectualitzada i, per tant, desproveïda de la necessària humana emoció. Resulta estil·litzada en gran extrem. Massa «composita».

Així i tot, escultura, decoració o mosaic, «La Ben Plantada», de Xenius, és estàtua, és i serà sempre un interessant bell espectacle.

Es, doncs, per nosaltres, una data. Dins l'àrea general de les literatures neo-latines contemporànies és, sens dubte, una remarcable curiosa fita.

JOSEP MARIA JUNOY

Municipi

ELS VENEDORS DE PEIX

Ahí a la tarda va ésser a l'Alcaldia una representació de la Federació de venedors de peix per a demanar que sigui ariat un fet la il·luminació de la calçada del Parc que condueix al mercat Central de peix, l'adob del sostre del dit Mercat Central i que es posi més llum al carrer de Sicília per a evitar els freqüents atracaments de que són víctimes els venedors de peix.

El senyor alcalde els va contestar que quant a la primera de les dites peticions ja havia estat aprovat per la Comissió de Foment en la seva última Junta el projecte que han formulat la Direcció general dels serveis tècnics municipals; i que tocant a les altres peticions no interessarà amb urgència de les Comissions corresponents.

ESCOLA D'OFICIS DE LA DONA

Avui s'inaugurà a l'Escola Municipal de Labors i Oficis per a la Dona (Ronda de Sant Antoni, 19), l'exposició de vestits i capells, confeccionats per les alumnes de l'esmentada Escola durant el primer trimestre del present curs.

L'exposició podrà visitar-se demà, de quatre a sis de la tarda, i passat demà, dia 23, d'onze a una del matí.

DELEGACIÓ

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el regidor senyor Bremon, per al còs a peu que se celebrará el propi vent d'juny, i que ha organitzat l'Agrupació Esportiva «Indians».

ALLARGAMENT DE CARRERS

Davant la comissió d'Exempla ha formulat una moció el regidor senyor Matons, interessant que es procedeixi

Miquel Carrelé Garcia (Barcelona).
A. Ferrer Maromont (Campredó).
Rossend Naltet i Font (Barcelona).
Francesc Serra Rabest (Barcelona).
Joan Carreras (Barcelona).
Pere A. Millet (Barcelona).
B. Magrinyà Compte (Falses).
Francesc Boscó (Barcelona).
Isidre Bultó (Barcelona).
Reverend Josep Virgili (Barcelona).
Isidre Puig Boada (Barcelona).
Francesc Miralpeix (Barcelona).
Pau J. Riera i Soler (Barcelona).
Francesc Alfonso i Sans (Barcelona).

La Història Nacional de Catalunya

ES amb veritable joia que havem llegit el volum primer d'aquesta magna obra. Per la seva estructura metòdica, per l'exposició clara, feta en un estil pulcre, i per la seva base científica, és aquest llibre digne de tota lloanca. Saludem la seva aparició, amb el desig que l'obra total arribi a ser dita a terme almenys amb la mateixa densitat d'informació històrica que té aquest primer volum.

L'època de les monografies històriques ha donat un bon fruit. Molt resta encara a fer en l'estudi particular de regnats i d'institucions; les investigacions sobre punts parcials de la nostra història, tan complexa, seran sempre ben necessàries. Però ara és un bon moment per a emprendre una ampla reconstrucció i informar la d'un esperit nou. En Rovira s'atreveix a aixecar aquest monument en honor de la Catalunya gloriosa dels temps passats. Empresa àrdua, per cert.

Un bell pòrtic, escrit pel senyor Puig i Cadafalch, és a l'entrada d'aquesta obra. Una llarga introducció ve tot seguit, en la qual En Rovira exposa, entre mig de diverses consideracions interessants, el criteri que el guia en la redacció de la seva història. Serà aquesta una història nacional, però no una història patriòtica, en el sentit de propaganda i de panegíric que aquest mot pren molt sovint. L'autor vol defugir el perill de la tendenciosa parcialitat; vol accentuar el seu esforç per assolir l'objectivitat en la màxima mesura possible, i d'això l'en felicitem sincerament.

Una part preliminar del llibre està consagrada a l'estudi del territori, assenyalant l'àrea del nostre idioma, examinant les condicions geogràfiques de Catalunya i el problema de les seves comarques, i tractant així mateix de la formació geològica de la nostra terra.

Tota la primera part de l'obra, que ocupa la resta del volum, està dedicada a la Catalunya prehistòrica (incloent-hi les colonitzacions antigues). És un treball fet a consciència, interessant no sols pel nostre país, sinó també en relació al conjunt de la prehistòria peninsular. Els capítols referents a les estacions prehistòriques catalanes són molt detallats, massa detallats potser. En Rovira ha volgut fer un *Corpus* de prehistòria catalana, en el seu estat actual. Això, que en certa manera i per situar-se bé, era un treball previ que havia de fer indispensablement, creiem que no havia d'encabir-lo dintre l'obra, servint-li sols de base per a donar, en la redacció definitiva, una visió de conjunt de l'evolució de les civilitzacions prehistòriques a la nostra terra.

Petites observacions voldríem fer encara sense ànim de crítica. Una indicació sobre el poligracisme no ens hauria semblat sobrer abans del quadre de correspondència entre els períodes geològics i els paleolítics. En canvi ens fa l'efecte que és avui innecessària l'exposició del parer del senyor Hernández Sanahuja respecte les muralles ciclòpies de Tarragona. El gravat de les monedes d'Empúries tret de la Crònica d'En Pujades, hauria estat millor substituint-lo per bones reproduccions modernes que haurien donat millor idea d'aquelles.

El capítol referent a la colonització grega al litoral català és molt interessant; però, potser, no hauria estat de més afegir-li encara algunes indicacions sobre l'organització interior de les colònies gregues, en general, per bé que no tinguem notícies directes del règim de les nostres.

En tot el voluminós llibre (de més de 660 pàgines) no s'hi nota fatiga ni decaïment. Malgrat les dificultats que ha de vèncer, necessàriament, En Rovira escriu la seva obra amb una reposada audàcia i amb l'alegria íntima de qui esmerça el seu esforç en allò que plau al seu esperit. Guai pel culte a la veritat i per l'entusiasme patriòtic, va construint sòlidament el gran edifici de la història pàtria en tota la seva complicada vastitud.

FERRAN VALLS I TABERNER

La Fundació Bernat Metge

Els primers adherits

Quarta llista de subscriptors

Heu's aquí la quarta llista dels primers adherits a aquesta gran empresa d'edició dels clàssics grecs i llatins, portats a la nostra llengua. Com ja diguérem, aquest nucli inicial d'adherents, representa la primera garantia d'èxit, el primer sosteniment espiritual, la primera justificació cultural i patriòtica de l'empresa. Recordem que continuarem publicant aquesta taula d'honor dels fundadors de la Fundació, per tot el mes de gener vinent, en que eixirà el primer volum «De la Natura», de Lucreti.

P. M. d'Arnús (Barcelona).
Concepció S. de Girona (Barcelona).
Concepció P. de Balaguer (Barcelona).
Lluís Bosch Labrás (Barcelona).
Joan Marquet Ofori (Barcelona).
Mària Guasch Traveria (Barcelona).
Rafel Morató i Senesteva (Barcelona).
Josep Sala Ardix (Barcelona).
Lluís Figueras Dotti (Barcelona).
Manuel Polguera Duran (Barcelona).
Marquès de Balanzo (Barcelona).

Ferran Agulló (Barcelona).
Rafel Gay de Montellà (Barcelona).
Marian Mirabent (Guantanamo Cuba).
Rdm. P. don Antoni M. Marcet, Abat de Montserrat.
Josep Dachs i Carné, canonge (Tarragona).
Cristòfol Massó Escofet (Barcelona).
Lluís G. Lluís Brusi (Bilbao).
A. Mañé Jané (Barcelona).
Delfi Dalmau (Barcelona).
Joanquim Pellicena Camacho (Barcelona).
Eduard Ragasol Sarra (Barcelona).
Joan Aris (Sabadell).
J. M. Batista Roca (Barcelona).
Agustí Badia Vivó (Barcelona).
Josep Maria Dalmau Casademont (Girona).
Miquel Llori (Barcelona).
Feliu Noguera (Barcelona).
Mateu Julià (Barcelona).
Joan Solé Peris (Barcelona).
Messén Josep Rull (Papiol).
Josep Maria Armengol Viver (Barcelona).
Frederic Verrié (Llagostera).
Francesc Figueras de Bartera (Barcelona).

a l'allargament del carrer d'Enna, entre la Rambla del Triomf i el carrer de Tortellà.

CRIDA

Per a un assumpte que interessa el Negociat municipal d'Urbanització i Reforma, cita a don Pelegrí Torrellà, el domicili del qual s'ignora.

VISITA

Ha complimentat el senyor alcalde el senyor consol de Xile.

CASA MONUMENTAL AL PADRÓ

Ha estat presentada a l'Ajuntament una instància, acompanyada dels plans corresponents, sol·licitant permís per a construir una casa de caràcter monumental en la nova línia de la plaça del Padró.

Necrològica

Ha mort el periodista N'Enric Sá del Rey.

Havia nascut a l'Havana, però, nen encara, vingué a Espanya, on cursà la carrera de Dret. A penes sortí de les aules, féu oposicions per a l'in-

grés en la carrera diplomàtica, obtenint una de les places i essent destinat per a prestar els seus serveis, en qualitat d'agregat, a l'ambaixada d'Espanya a París.

Aviat la va abandonar, tornant a Madrid. Un any després fou elegit diputat a Corts per un districte d'Alicant.

Es va dedicar per complet a la literatura, escrivint, per afició poètics i contes que li valgueren elogis.

Més tard, ingressà a la Redacció de «Nuevo Mundo». Josep del Perojo, fundador de la dita revista, féu justícia als mèrits de Sá del Rey, considerant-lo com a un dels seus deixebles predilectes.

Posteriorment, figurà Sá del Rey a les redaccions de «El Imparcial» i «Heraldo de Madrid», on, sota la direcció d'Ortega Munilla i Francesc Rodríguez, acabà de decidir-se la vocació de Sá del Rey per la premsa, a la qual es dedicà constantment amb passió per ningú sobrepujada.

Actualment pertanyia a la redacció de «El Diluvio», on treballava molt. D. E. P. i rebí els seus l'expressió del nostre condol.

L'autonomia d'Eslovàquia

Diuen de Praga que el President Masaryk ha rebut suara una delegació dels senadors i diputats que representen el Partit del Poble Eslovac a l'Assemblea Nacional.

Presidia aquesta delegació el P. Hlinka, el qual manifestà a Masaryk que, tot i acceptant la unió d'Eslovàquia a les altres terres de la República, ells demanaven l'autonomia de llur país, segons els principis consignats i convinguts a l'acord de maig de 1918.

El President Masaryk, demostrant una vegada més les seves condicions d'estadista, contestà que l'Eslovàquia gaudiria molt aviat del seu govern propi. Aquest anunci oficial i autoritzadíssim de la imminència de l'autonomia a l'Eslovàquia té una importància transcendental en la consolidació de la República Txeco-Eslovaca.

Aquesta actitud comprensiva i verament germanívola del President Masaryk envers l'Eslovàquia correspon exactament a les seves conviccions i a la seva propaganda de sempre. La seva vida, la seva actuació, ha estat espill de ciutadania, exemple de cabdills nacionalistes. Els fets dels quals ha estat protagonista conscient constitueixen lligons vivents de la Història universal. Lligons que tots els homes i tots els pobles cal que estudiïn i aprenguin.

La figura del President Masaryk s'ha destacat entre les personalitats que ha produït el moviment a favor del principi de les nacionalitats, principi que ha reeixit triomfant de la guerra i que constitueix la base per a la reorganització d'Europa i el govern del món, malgrat les limitacions i les excepcions encara existents. Realitat, sinceritat i senzillesa han estat els elements distintius en la vida política de Masaryk.

La càtedra de Masaryk a Praga fou púlpit de nacionalisme. Els seus deixebles compregueren perquè els serbis i els croates no constituïen sinó una sola i una mateixa nacionalitat. Desvetllà arreu de les terres sud-est de la consciència de la pròpia personalitat i, amb la consciència, el desig instintiu i la voluntat activa de refer-la i d'assolir-ne el reconeixement.

Dut a la Presidència de la República Txeco-Eslovaca pel vot dels seus conciutadans, Masaryk ha vist realitzar l'ideal per l'assoliment del qual havia combatut amb les armes de la raó i de la política. La seva actitud davant el clam d'Eslovàquia per l'autonomia és digna de la seva història.

Es Txeco-Eslovàquia la prova vivent que les reformes socials imprescindibles poden ésser realitzades per camins de legalitat, justícia i democràcia. Es també —i això cal que ningú ho oblidí— la demostració viva que la discòrdia social no pot reeixir en un poble amarat del sentiment patriòtic, en un poble amb un ideal col·lectiu, en un poble amb una tasca constructiva.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Qüestions socials

EL TANCAMENT DURANT NADAL I REIS

Una nutridíssima representació de industrials que es dediquen a la venda al detall, han visitat aquest migdia l'alcalde, per a lamentar-se del que ells entenen rectificació, per part de l'Alcaldia i Junta Local de Reformes Socials, de l'horari per al tancament d'establiments durant les fires de Nadal, i al mateix temps pregar, el que vulgui transmetre la seva protesta al ministre del Treball respecte al procediment amb caràcter general, que segueix la Comissió Mixta del Treball en el comerç de Barcelona amb referència a la fixació de l'horari per a l'esmentat tancament.

L'alcalde els contestà que no hi havia tal rectificació, i si únicament una aclaració dels dies compresos entre el 21 de desembre i el 5 de gener que es concepien com de fira tradicional i en els que els comerciants puguin tenir oberts llurs establiments els diumenges compresos en l'esmentat període sense incorrer en les sancions de la llei del Descans Dominical; però que la fixació de l'horari de tots els dies del període esmentat correspongui a la Comissió Mixta on estan representats els patrons i els dependents.

Quant a transmetre la protesta al ministre del Treball, els va contestar que anunciarà la visita que una representació d'industrials que es traslladarà a Madrid, segons han manifestat, per al dit objecte, faran a la dita autoritat.

A les vuit del vespre s'aplegà a la plaça de Sant Jaume una nombrosa colla de dependents i una comissió entrà a la Casa Consistorial per a entrevistar-se amb l'alcalde.

Li agrairen la rectificació que havia fet en la nota oficiosa donada aquest migdia a la premsa.

L'alcalde els va interrompre dient que no havia fet cap rectificació en la dita nota, sinó que s'havia ratificat en les atribucions que una llei votada en Cortis dona a l'Alcaldia, per a designar els dies que, tradicionalment, són de fira i que, per tant, durant els quals, encara que siguin

diumenge, les botigues podran obrir-se i vendre productes, sense incorrer en sanció per infracció del Descans Dominical. Això es va dir, i en això es ratifica perquè aquestes són atribucions de l'Alcaldia, obligatòries segons la llei.

Respecte l'assumpte de la Comissió Mixta l'Alcaldia no n'està assabentada. Si la dita Comissió es dirigeix «en súplica» a l'Alcaldia, aquesta s'assabentarà, estudiarà i resoldrà el que cregui pertinent.

Després d'aquestes declaracions de l'alcalde, els comissionats es retiraren.

La policia va fer retirar els que allí estaven parats, obligant-los a circular.

CONFERENCIA PESTARA

Divendres, a les deu de la nit, donarà N'Angel Pestaria una conferència a l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30), desenvolupant el tema: «Consideracions sobre el moment social».

Polítiques

EN RODRIGUEZ VIGURI A BARCELONA

En el ràpid d'ahir retornà a Madrid el senyor Rodriguez Viguri, ex-ministre de Foment.

Durant la seva breu estada entre nosaltres, recorregué els environs de Barcelona, arribant per un costat a Badalona i per altre a Tortosa. Visità detingudament el Paro de Montjuich, Acompanyat de l'enginyer cap del port senyor Aixellà i d'altres senyors, recorregué el port, detenint-se en els llocs més importants del mateix.

El Centre Gallec el va obsequiar amb un xampany d'honor, que li fou ofert pel president del dit Centre, En Lleó Rodriguez.

L'ex-senador En Dalmaci Iglesias féu ús de la paraula i el senyor Viguri agrai aquell acte de fraternal homenatge, atribuint-ho a l'amabilitat dels seus elogis que havia escoltat.

L'ex-ministre fou aplaudit pels seus compatriotes, demanant-li que visités aquesta ciutat amb més freqüència.

Generalitat

EL PRESSUPOST

DE LA DIPUTACIO

S'ha reunit la Comissió d'Hisenda de la Diputació de Barcelona per a estudiar el pressupost vinent.

LA REUNIO DEL CONSELL PERMANENT

Aquesta tarda el senyor Puig i Cadafalch en finir la reunió del Consell Permanent de la Mancomunitat ha dit que es facilitaria a la premsa una nota dels assumptes dels assumptes tractats.

Entre aquests n'hi ha alguns de capital interès, com són el referent al ferrocarril secundari de Tàrraga a Balaguer amb un ramal a Linyola, el projecte del qual, degudament estudiat, s'ha enviat a Madrid.

També s'ha aprovat la subhasta relativa als pavellons nous del Manicomí de Salt, que permetran una nova organització en aquell establiment, i la de la del Pont de Sant Pere Pescador.

H'adit el President que fa pocs dies es va aprovar així mateix la subhasta de la carretera de Blanes a Malgrat.

Finalment ha dit que aquest matí havia signat amb el president de la Diputació de Lleida l'escriptura d'adquisició de l'Hospital d'aquesta capital que des d'avui passa a la Mancomunitat.

Ha fet èlogis d'aquesta finca, mostrant als reporters els plànols del dit Hospital, que eren exposats a la sala d sessions del Consell.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despachat els següents assumptes:

Autorització sol·licitada per l'Ajuntament de Mataró per a concertar un préstec amb la Caixa d'Estalvis d'aquella població, destinat a cancel·lar deutes d'aquell Ajuntament.

Exemple de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a adquirir un automòbil destinat al servei de Cementiris.

Exemple de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Mataró per a concertar un préstec amb la Caixa d'Estalvis d'aquella població.

Exemple de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Sant Pere de Torelló per a contractar o prorrogar per 10 anys més, amb la Societat Estebanell i Pahissa, el subministre de il·luminació pública d'aquella població per mitjà de l'electricitat.

Exemple de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a realitzar obres de reforma en l'escorxador general de la mateixa.

VISITES

Han visitat al senyor Puig i Cadafalch al seu despach de la Presidència de la Mancomunitat:

El diputat de la mateixa senyor Marqués.

L'arquitecte del Consell de Pedagogia senyor Planas.

El Rnd. P. Superior del Manicomí de Sant Boi de Llobregat.

El Director del Servei Meteorològic de Catalunya, senyor Fontseré.

L'alcalde i secretari de l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes.

Don Andru Bausili i Santromà.

Una comissió de deixebles i amics del P. Català, S. P., per a invitar al President al funeral que en suffragi de la seva ànima tindrà lloc a la Casa de Caritat el dijous vinent. El senyor Puig i Cadafalch ha promès la seva assistència a l'acte a la memòria del pedagog català.

El secretari de l'Escola d'Infermeres de la Mancomunitat.

Donya Fernanda Girot de Mir.

El diputat don Ramon Noguera i Comet.

El president de l'Assemblea de la Mancomunitat, N'Antoni Jansana, i el director d'Obres públiques de la Mancomunitat, En Frederic Turell.

Mossèn Josep Homs, rector de Sant Pere, de Terrassa.

El director del Museu de Barcelona, En Joaquim Folch i Torres.

El director del servei del Mapa de Catalunya, don Manuel Ferrer de Franganillo.

Don César Molinas, director de l'Extensió d'Ensenyament Tècnic.

Don Alexandre Galí, secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia.

El senyor don Francesc Planell, professor de l'Institut d'Electricitat i Mecànica Aplicades.

Don Pau Vila, secretari de l'Escola del Treball, amb una comissió d'alumnes de la Secció preparatòria de la Universitat Industrial, que han vingut a oferir al President el pri-

La càtedra de Botànica de Barcelona

L'autonomia és l'únic instrument de cultura que té Catalunya

Aquesta tarda el senyor Puig i Cadafalch en rebre als periodistes els ha llegit una carta de don Emili H. del Villar sobre les oposicions a la càtedra de Botànica d'aquesta Universitat.

La carta és prou interessant perquè la reproduïm com ho fem en aquestes columnes.

El senyor Villar és home d'una vasta cultura general, és un remarcable especialista en estudis geogràfics i geogràfico-botànics. Ha començat la publicació d'una obra de grans proporcions titulada «Archivo geográfico de la Península Ibérica». De la seva extensa bibliografia cal retindre: «El valor geográfico de España», «Las Repúblicas Hispano-americanas», «Geografía General», etc.

La carta esmentada diu així:

«Excmo. Sr. D. José Puig y Cadafalch.—Distinguido Señor.—La guerra que la incapacidad intelectual y moral de los monopolizadores del alto presupuesto o español de I. P. y sincuras anejas, viene haciendo a las aspiraciones culturales de Cataluña, acaba de manifestarse, más descaradamente aún que en otras ocasiones, en las oposiciones recién celebradas en Madrid para proveer la cátedra de Botánica de la Facultad de Farmacia de Barcelona.—En las oposiciones, que he presenciado por ser la materia de mi competencia, han concurrido las siguientes circunstancias:—Primera. El Tribunal, formado por los señores Rivas Mateos (presidente), Goizueta, Sobrado, Díez Tortosa y Rodríguez (M.), carecía de competencia efectiva, pues, de los cinco miembros nombrados, sólo uno era catedrático de la asignatura (el señor Díez Tortosa, catedrático en Granada, pero que, para mayor ejemplaridad, se paa la mayor parte del curso en Málaga), i sólo uno (el señor Rivas Mateos), autor de trabajos de Botánica, aunque escasos y de valor muy meñor como es público y notorio.—Segunda. La incompetencia del tribunal se puso además de manifiesto en las oposiciones mismas, por haber presentado con errores de clasificación las plantas sometidas a los opositores, y contar como faltas del opositor desajuste el haberlas éste clasificado bien.—Tercera. El agraciado por el fallo del Tribunal es un joven casi imberbe que no ha publicado todavía ningún trabajo botánico, y que, en sus ejercicios demostró pertenecer a la anacrónica escuela psitacista y puramente linneana (expresión del del atraso científico español), cayó en errores tan burdos como el confundir la corola de simetría bilateral con la irregular, y declaró tomar como base de sus ulteriores explicaciones en la cátedra el texto de Lázaro, plagado, como se sabe, de errores y deficiencias, y atrasado de criterio y doctrina, y en cambio desairó a un botánico eminente, el Dr. D. Pío Font Quer, director del «Museo de Ciencias Naturales» de Barcelona, de reputación hecha e internacional, autor de treinta y tantos trabajos valiosos de investigación, y que, en sus ejercicios demostró un criterio científico y

pedagógico a la mayor altura del día. —Cuarta. La preferencia dada al opositor que preconizó como base de su enseñanza el texto de Lázaro, reviste una especial gravedad, por haberse quedado con esta obra, después de muerto su autor, el señor Rivas Mateos, presidente del tribunal.—Quinta. Por ser el opositor desairado una ilustre personalidad de la ciencia catalana, i el agraciado persona tan desconocida en Cataluña, como en el mundo científico, la conducta del tribunal constituye, además de un atentado contra la cultura, un grave ultraje a Cataluña, de los cuales se hacen cómplices todos los botánicos y elementos universitarios españoles que no cumplan el elemental deber de protestar en forma eficaz.—Sexta. La ofensa a Cataluña reviste circunstancias agravantes pues, según informes fidedignos, el móvil alegado por los miembros del tribunal para hacer caso omiso de los treinta y tantos trabajos presentados por el opositor desairado, fue que la mayoría de ellos estaban escritos en catalán.—Con a V. estas noticias, creo haber cumplido mi deber de catalán y de cultivador de la ciencia. V. sabe mucho mejor que yo los medios que deben ponerse en práctica para evitar que Cataluña reciba este nuevo bofetón que se le dirige, i hacer que, desde este momento en adelante, las cátedras de la Universidad de Barcelona sean para los sabios catalanes. Las disposiciones oficiales que rijan en contra deben importarnos muy poco, pues, desde el momento en que no se cumple la ley que prohíbe el juego, menos deben cumplirse los decretos que impiden el progreso cultural.—Puede V. hacer de esta carta el uso que estime más conveniente para la buena causa, y, como uno de los usos puede ser publicada, la escribo en castellano a fin de que puedan entenderla directamente nuestros enemigos. Aunque siempre admirados del sentido cultural de Cataluña, he sido hasta hace poco adversario del catalanismo político, por entender que la vida científica (que es par mí el principal fundamento de la civilización) necesita agrupaciones humanas e instrumentos idiomáticos de la mayor extensión posible; pero el reciente atentado de la facultad de Farmacia, unido a otros muchos anteriores de análoga naturaleza, me ha venido a demostrar que en la agrupación humana española de idioma castellano, o por lo menos en su representación oficial, ha desaparecido la más fundamental de las condiciones para tal finalidad: «el sentido objetivo de la ciencia» y su anteposición a las mezquindades del interés privado. El autonomismo es pues el único medio que tiene Cataluña para libertarse de una acción embrutecedora; y el reconocimiento de esta necesidad me obliga a pasarme, con armas y bagajes, mismo que en el terreno privado, pue al campo catalanista, en el cual, lo de V. tenerme por amigo y seguro servidor, que le s. m.—Emilio H. de Villar.—Madrid 8 de diciembre de 1922.

mar número del Butlletí de l'esmentada Secció, compst, tirat i redactat pels mateixos.

També l'ha visitat el Consell Directiu d'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, per a desitjar-li unes bones Pasques i Any Nou.

La desaparició de la Junta de Presons

UNA CONFERENCIA D'EN RAMON ALBO I MARTI

Les disposicions últimes de l'anterior ministre de Gràcia i Justícia, referents al traspass a l'Estat dels pressupostos carcelaris, tal com es dictaren i acaben d'ésser complimentades, són causa de la dissolució de la nostra antiga i prestigiosa Junta de Presons, que tant s'ha vingut preocupant del millorament del nostre règim penitenciari, i amencen de mort, per raó de ferir-les greument, a les importants institucions protectores, nascudes i desenvolupades al costat i escalf de la dita Junta.

Es tal la gravetat, transcendència i equivocació que les dites disposicions, així dictades, suposen, que s'ha cregut convenient organitzar una conferència pública per a explicar-ho: la qual ha estat confiada al nostre company En Ramon Albo, ex-director general de Presons. Tindrà lloc la conferència demà, a dos quarts de set de la tarda, a la sala d'actes de l'Ateneu Barcelonès, Canuda, 6.

Queden invitats els qui sentin amor a les institucions de la terra i tinguin interès per a tot el que es refereix a la rehabilitació i protecció d'aquests presons, com també per al progrés del nostre règim i institucions penitenciàries.

Signen la crida per a assistir a la conferència:

Pel Col·legi d'Advocats, Amadeu Hurtado, degà; Per l'Acadèmia de Legislació i Jurisprudència, Josep O. Anguera de Sojo, president; Pel Patronat d'alliberats, Josep Pedregosa, prevere, director; Pel Patronat de dones preses, Concepció Fumells, vídua de Vergés, presidenta; Pel Patronat de presos adults, Francesc de P. Amigó, president; Pel Patronat de menors abandonats i presos, Marian Borda, vice-president.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 21, 2 tarda.
L'interès del dia d'avui està en el Consell de ministres que se celebra aquesta tarda, a dos quarts de sis, a la Presidència, dedicat tot ell al problema del Marroc.

El cap del Govern, en rebre a migdia els periodistes, ha dit que havia celebrat una conferència amb l'ambaixador de França.

— Fora això — ha afegit — no hi ha res de nou que no sapiguem vostès, ja que els periodistes donen compte de les converses que hem mantingut amb l'Alt Comissari.

L'assumpte serà tractat en el Consell d'aquesta tarda, a la part última del qual assistirà l'Alt Comissari, perquè el sentin els ministres.

DEL TREBALL

El ministre del Treball ha confirmat que el Consell d'aquesta tarda es dedicarà exclusivament a assumptes del Marroc.

— Ignoro — ha afegit — si tindrà temps per a ocupar-me d'altres coses, i per si així succeeix, jo porto al Consell el reglament per a l'aplicació de la llei d'accidents del treball, i una proposta per a trametre a l'estranger una comissió que estudiï la forma en que es realitza la reeducació d'invalíds, amb l'objecte d'aplicar els elements que més convinguin a l'Institut de Reeducació d'Invalíds que fou creat pel ministeri anterior.

CONTRA UN PROJECTE

Una nombrosa comissió de l'Associació Madrilenya del Comerç de la Indústria de la zona compresa en el projecte de tramvia Nord-Sud de Madrid, visita el ministre de la Governació per a exposar les seves raons contra la realització del dit projecte.

LA «GACETA»

La «Gaceta» publica:
Real Ordre del ministeri de la Guerra disposant s'obri concurs entre perits agrícoles amb títol oficial per a proveir 50 places d'auxiliar geomètric de tercera classe del cadastre rústic.
Real Ordre de Governació disposant-se convoqui a oposicions per a proveir sis places vacants a l'escala de cos d'inspectors provincials de Sanitat.
D'Estat. — Anunciant que el Govern d'Hongria s'ha adherit al conveni per a la protecció dels ocells útils a l'agricultura.

EL PARTIT POPULAR

«El Debate» saluda el nou partit Social Popular, que ahir vingué a la vida, i diu que és com deuen ésser els partits a la moderna, un partit democràtic amb un programa i un estatut, al qual s'hauran d'ajustar els elements directius.

Elogia la situació en que es col·loca el nou partit respecte l'Església, subordinant-ho tot als interessos d'aquesta i considera un encert la constitució del directori, en el qual figuren persones com el senyor Barrachina, president de la Confederació d'obrers catòlics de Lleiant, tan versat en assumptes obreristes i socials.

El nou partit — diu — arriba amb molta oportunitat, puix institucions, persones, mètodes i governs tot està gastat.

EL JOU

Es coneix alguna cosa dels propòsits del Govern pel que toca a la restricció del joc.

Ultra cessar les cases que només tenien per objecte aquest vici, se suprimirà totalment en aquells casinos on els quals es tolera el joc de la ruleta.

PRO-RESPONSABILITATS

La Lliga Nacional Pro-Responsabilitats, publica la següent nota:

«El Comitè Executiu de la Lliga Nacional Pro-Responsabilitats, té especial interès en fer constar que l'actuació d'aquesta entitat és completament independent de la d'altres corporacions que accidentalment prossegueixen el mateix fi.

El fet de què la idea de la seva constitució hagi sorgit d'un grup d'avneistes, i que socia de l'Ateneu siguin la totalitat dels adherits avui a Madrid, no ha de donar lloc al confusionisme observat en alguns periodistes que, en acollir amablement la notícia referent a la tasca que desenvolupa la Lliga Nacional, han atribuït aquestes futures gestions a l'Ateneu de Madrid.

buit aquestes futures gestions a l'Ateneu de Madrid.

EN BENAVENTE I EL PREMI NOBEL

Per una carta arribada ahir a Madrid, se saben curiosos detalls de la forma en que don Jacint Benavente va rebre la notícia de què li havia estat atorgat el premi Nobel de literatura.

Benavente, amb tota a companyia de Lola Membrives, es trobava de viatge, i a les dotze de la nit arribaren al poblet de Rufino, lloc on el tren que els conduïa havia d'enllaçar amb l'express.

El vagó-lit en el qual anava la companyia, quedà desenganxat fora de l'estació, en mig d'un camp.

Joan Reforzo, mentre els seus companys dormien, a nà l'estació a recollir la correspondència, que havia encarregat que li enviessin allí.

Entre les cartes hi havia un cablegrama en el qual se li donava la notícia que En Benavente havia estat honorat amb el premi Nobel.

Reforzo es va dirigir tot seguit al vagó, detingut al mig del camp, després a don Jacint i a tots els artistes de la companyia.

Els seus crits eren tals que els artistes sortiren dels llits tal com hi eren, en robes lleugeríssimes, perquè la nit era d'asfixiant calor.

L'escena fou pintoresca.

Els artistes, en ple camp, a mitja nit, celebraren amb el major entusiasme el triomf del seu director.

La companyia de Lola Membrives embarcà el dia 1 de desembre en el «Tssillo», i ha arribat a l'Havana el dia 18.

Treballarà a l'Havana i Mèxic fins el 18 de juny, contractada per l'empresa Torres Bello, i per a aqueixa data, probablement embarcarà vers Espanya, on arribarà els primers dies de juliol.

DEFUNCIO

Ha mort a Haro (Logronyo), don Felip Martín Lacuesta, president de l'Associació Nacional de Vinicultors i Indústria de Vins.

Era president de la Diputació de Logronyo i ex-governador civil d'algunes provincies.

TEMPORAL

Almeria. — Regna fort temporal. Els vaixells que havien de sortir cap a Màlaga, Melilla i Barcelona, han sospès llur sortida.

El «Gran Melilla», que va sortir de Melilla el dilluns, no ha arribat encara.

Se suposa que s'ha refugiat en algun altre port.

Plovi copiosament en tota la província.

Signora on para l'aeroplà tripulat pel sergent Barrios, que va sortir el dimarts cap a Granada.

AL PALAU

Madrid, 21, 4'15 tarda.
Han despatxat amb el Rei el president del Consell i el ministre del Treball.

— El P. Lluís Rodés ha visitat el monarca, remetent-li la Memòria de l'Observatori de l'Ebre, del qual és director.

Després ha rebut el monarca nombrosa audiència, entre la qual figuren els sots-secretaris de Finances, Governació i Instrucció, que han donat les gràcies al Rei per llurs nomenaments.

DE FOMENT

El ministre de Foment ha manifestat al migdia que l'havia visitat una comissió d'agricultors de Salamanca, queixant-se del baix preu del blat.

També l'ha visitat una comissió de Manzanares, demanant millors locals.

Una comissió de vinaters de Tomelloso ha demanat al ministre una disposició que afavoreixi l'exportació dels vins i al mateix temps que es faci complir a França la promesa de compra de vins que té feta.

El ministre els ha manifestat que sobre aquest assumpte conferenciaria amb el seu company el ministre d'Estat, però que li semblava impossible que pugui forçar-se a França perquè compta amb una bona collita de vi.

Es proposa el senyor Gasset afavorir als agricultors, per al qual començarà posant un límit a la introducció del blat de moro.

Després el ministre de Foment ha corregit la lentitud i peresa amb què en la generalitat dels casos es tramiten els expedients administratius, està decidit a que aquesta tramitació es porti al dia, dintre de les normes fixades per la llei i reglament de procediments administratius, podent en tot moment conèixer l'estat dels expedients en curs i apreciar la laboriositat o negligència dels funcionaris en el servei dels interessos públics que els estan confiats.

Per aconseguir-ho, el senyor Gasset ha dictat una Reial ordre recordant als caps dels serveis central i provincials dependents de Foment l'obligació en què es troben, a tenor dels preceptes reglamentaris, de trametre mensualment al Negociat Central un estat dels expedients despatxats durant aquest període i dels que queden pendents, amb expressió de les causes perquè ho estiguin.

Així mateix ha disposat que en les Seccions i Negociats on el despatx d'expedients estigui endarrerit s'habiliten hores extraordinàries de treball per arribar a la normalitat, havent el Negociat Central de presentar a la sots-secretaria els estats mensuals de la marxa dels expedients.

FIRMA DE GUERRA

Nomenant conseller del Suprem de Guerra i Marina a l'auditor general de l'exèrcit don Enric d'Alcocer i Rodríguez Bahamonde, actual director de la Capitania general de la primera regió.

Promovent a l'empleu d'auditor general de l'exèrcit a l'auditor de divisió don Adolf Vallespin i Bier.

Nomenant auditor de la Capitania general de la primera regió a l'auditor general de l'exèrcit don Adolf Vallespin i Bier.

Promovent a l'empleu de general de divisió al general de brigada don Pius Suárez Inclán i González.

Idem a l'empleu de general de brigada al coronel d'Estat Major don Timoteu Calvo i Escrivà.

Idem a l'empleu de general de brigada al coronel d'enginyer don Joan Avilés i Arnau.

Nomenant director de l'Escola Superior de Guerra al general de brigada don Joan García i Benítez, actual cap de l'Estat Major de la capitania general de sisena regió.

Idem cap d'Estat Major de la Capitania general de la sisena regió, al general de brigada don Timoteu Calvo i Escrivà.

Idem comandant general d'enginyers d'ela setena regió el general de brigada, don Joan Montero i Estéban, que actualment exerceix el mateix càrrec a l'octava regió.

Idem comandant general d'enginyers de l'octava regió al general de brigada don Joan Avilés i Arnau.

Disposant que el general de brigada, en situació de primera reserva, don Emili Martínez Rodríguez passi a la desegona reserva per haver complert l'edat reglamentària.

Conferint el comandament del regiment d'infanteria de Vergara, núm. 57, zona de Burgos, núm. 28 i zona de Vitoria, núm. 33, respectivament, als coronels don Godofred Nouvilas Aldá, de la primera regió; don Celestí Rey Bringas, ascendit de la zona de Saragossa, i don Frederic Valero Muñoz, de la zona d'Oviedo, núm. 46.

Idem el comandament de l'escadua militar, de la quarta zona pequària (Còrdova), al tinent coronel de cavalleria, don Josep Vázquez Sánchez.

Concedint la Medalla de Sofriments per la Pàtria, pensionada, al tinent d'infanteria don Alfred Tourné Pérez Seoane, ferit greu en l'accident d'aviació del dia 16 d'octubre darrer a l'aeròdrom de Jatafe.

Concedint merced de l'habit de cavaller de l'ordre militar de Calatrava a don Amanci Sánchez de Amara Lorenz i Alvarez Castellanos.

Autoritzant al dipòsit de recría i doma de la setena zona pequària per a la celebració d'un concurs d'arrendament d'unes 1.286 hectàrees de terrenys per a pastura i labor que necessitin.

Idem l'exempció de les formalitats de subhasta i concurs per a les obres del projecte d'edifici d'una cuina per a l'hospital de convalescents de Larraix.

EL DELEGAT DEL TREBALL

Madrid, 21, 5'15 tarda
Ha complimentat al Rei el delegat regi del ministeri del Treball, Comerç i Indústria a Barcelona, doctor Algarra, per a donar-li les gràcies per la categoria atribuïda al dit càrrec, que li fou concedit per l'anterior Govern i ratificat per l'actual.

Després de l'audiència, el doctor Algarra ha estat interrogat pels periodistes, contestant-los que estava molt reconegut per les atencions que el monarca li havia dispensat, admirant la seva simpatia i la clara visió que el mateix té dels problemes que afecten a Catalunya.

Quant als més greus, ha manifestat el Rei la seva confiança que la dita delegació regia pot aviat representar una solució, o almenys un camí per a arribar a un règim de justícia en les relacions entre els ele-

ments que contribueixen a la producció.

També s'ha interessat el Rei per la Universitat de Barcelona, explicant-li el doctor Algarra les necessitats de la mateixa, puix al perfeccionament i desenrotllant de les seves ensenyances, particularment les de la Facultat de Dret.

Ha acabat el sobirà pregant al doctor Algarra que transmetés la seva salutació a la Universitat de Barcelona, donant-lo al seu Rector.

Després ha passat el doctor Algarra a la Presidència, on ha conferenciat amb el marquès d'Albuemas.

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 21, 6'15 tarda.
A dos quarts de cinc de la tarda s'han reunit els ministres a la Presidència per a celebrar l'anunciat Consell.

El senyor Salvatella, el qual ha arribat el primer, ha manifestat que portava diversos expedients, encara que dubtava que hi hagués temps per a donar-ne compte.

El ministre de Foment ha dit:

— No sóc jo el que pugui satisfer la curiositat de vostès, puix els assumptes del Marroc no són del meu departament.

El ministre de Finances ha manifestat que el Consell es dedicaria exclusivament a tractar del Marroc.

Ha afegit que aquest matí s'havia celebrat el concurs d'arrendament de les Salines de Torrevieja, havent-se presentat solament un plec, que serà estudiat per a veure si pot aprovar-se.

El ministre de Marina ha dit que portava el Decret de fixació de les forces navals per al trimestre pròxim.

El senyor Alba ha estat l'últim d'arribar.

Els periodistes els han preguntat:

— Té alguna cosa per dir-nos?

— A títol d'antic company els diré que em sembla que aquests dies els periodistes han estat un xic extravariats en apreciar el problema del Marroc. Per part del Govern no ha existit en moment de confusió o perplexitat. Era natural qu'en constituir-se s'apressés a reclamar tots els elements de judici per a tractar un problema de tanta magnitud. Hem celebrat dues conferències amb l'Alt Comissari i ara va a deliberar el Consell de ministres, pr a després actuar. No hi ha motiu, doncs, per a algunes perilloses afirmacions que s'han propagat.

Els restants ministres no han fet cap manifestació d'interès.

Publicacions rebudes

— «Iberica». Revistà dedicada al progrés de les ciències. En el seu número 456 publica el següent sumari: Servei d'autobusos a Madrid. — Problemes prehistòrics de Tarragona. — Conferències pràctiques d'Agricultura. — Comitè nacional d'astronomia. — IV Congrés de carreteres. — Laboratori aerodinàmic de Quatre Vents. — Premis de la Reial Acadèmia de Ciències de Madrid. — Curs de tracció elèctrica. — Present del president de l'Argentina a l'Armada espanyola. — Eclipsi de sol del 21 de setembre de 1922. — Segell espanyol venut en 130.000 francs. — Expedició Dana. — Premi del planeta Marte. — Mamífers pontífics de la Xina. — Concurs de vol sense motor a Anglaterra. — Temperatura del cos de les aus. — Central radioelèctrica de Sainte-Assise. — Recompenses de la «Royal Society». — Meteorits caiguts a la Península Ibèrica. M. Faura, prevere. — Alguns procediments ràpids d'anàlisi químic elèctric. J. M. Delicado. — La societat «Erda» i la seva «Revista de Geofísica aplicada». M. M. S. Navarro. S. J. — Bibliografia.

ALS SÒCIS DEL

TIRO NACIONAL

(Representació de Barcelona)

Demà passat, dissabte, dia 23 del corrent, a les deu de la nit, se celebrarà l'Assemblea General Extraordinària, amb l'objecte de discutir l'actuació de la Junta.

La comissió de socis que no està d'acord amb la Directiva, recomana a tots la presència a la mateixa, proveïts del Carnet d'identitat o del darrer rebut satisfet, a fi d'acreditar la seva personalitat.

NA TERESA OLLER NICOLAU

morí a Cardedeu, ahir, dia 20
havent rebut els Sants Sagraments

(A. C. S.)

L'Ajuntament, senyor Rector i família, en assabentar els amics i coneguts de tan sensible pèrdua, els preguen que la tinguin present en llurs pràctiques pietoses i se serveixin concórrer a l'enterrament que tindrà lloc al Cementiri de Cardedeu, a les nou del matí, demà divendres, dia 22, i als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraran seguidament a l'església parroquial de la dita vila.

LES TERRES CATALANES

PERPINYA La Diada Nacionalista a Tremp MANRESA

Concurs de llengua catalana. — El diumenge, 17 de desembre, va tenir lloc, en una sala de l'Escola Pàul Bert, el concurs de lectura i versió catalanes, organitzat per la Societat d'Estudis Catalans.

El Jurat ha acordat els següents premis:

Primera secció:
El primer premi no és concedit.
Segon premi: Salvador Batalla.
Tercer premi: Noia Perer.

Segona secció (Infants):
Primer premi: René Sourris.
Segon premi: Gilbert Parret.
Tercer premi (ex-aequo): Jean Mes-

tres i Jean Trilles.

Shan de retirar els premis el domicili del secretari de la Societat d'Estudis Catalans, En Carles Grandó, 37, carrer dels Agustins, a Perpinyà.

A l'Associació Politécnica. — Davant d'un auditori escollit, el professor Girardin, de la Facultat francesa de Friburg (Suïssa), va tractar el passat diumenge el següent tema: «El Mediterrani i els orígens de la civilització».

Va parlar detingudament de la vella Empúria.

El senyor Denis, batlle de Perpinyà, ocupava la presidència.

El vinent diumenge, 24 del present mes, el professor Gautier, de la Facultat de Montpeller, analitzarà l'obra crítica de Juli Lemaitre.

Comitè de Carnaval. — El Comitè dels Onze ha organitzat una gran subscripció. Cada franc subscrit dona dret a un número de la Gran Tombola de Carnaval, comportant una interessant varietat de premis: alguns de gran valor. Un automòbil 5 HP, un menjador, una cambra completa, quatre bicicletes (senyor i senyora), una màquina de cosir, etc.

Exposició Terrus. — El Comitè Terrus ha permès, durant una setmana, a la població rossellonesa, d'admirar les magnífiques produccions del mestre Terrus, les seves lluminoses aquarel·les, les seves més inspirades pintures.

L'exposició, oberta a la Sala Aragó (antiga Botja de Mar), ha obtingut un franc èxit.

L'acord definitiu és assolit entre el Comitè i el mestre Melhol, escultor, per l'erecció del bust del malaguanys Terrus al jardí-square de la Plaça de Catalunya.

Al pessebre municipal. — Com cada any, les dames del pessebre municipal han fet als infants de l'establiment, amb motiu de les festes de Nadal, el repartiment de vestidures i calçats, acompanyant cada lot de joguines i llaminadures.

Al Castellat. — La direcció del Teatre del Castellat va inaugurar el diumenge la seva nova sala de festes, ricament decorada i il·luminada, amb un escollit concert, organitzat amb el concurs de l'apreciada Estudiantina Tolosana.

Aquesta primera festa obtingué un veritable èxit.

Teatre Municipal. — La direcció de la temporada d'òpera, dita de Pasqua, és definitivament concedida per a 1923, a M. Villaret, que dirigeix amb tanta competència i encert la temporada de la passada primavera.

Detenció. — La policia de Carbere i de Rivesaltes han detingut sis dels bandits que van atracar a Puisserguier (Herauld), el taverner F. David.

C. G.

Pla de Barcelona

SANTA COLOMA DE GRAMANET. — Fa una pila de dies que hi ha secció de llums elèctrics que no cremen, afectant l'avaria als carrers següents: Sant Jeroni, carretera de Montcada, Passeig Prat de la Riba i el carrer dels Safareixos.

Es desitja un arranjament tot seguit.

ENTUSIASME

Una encoratjadora transcendència han revestit els actes celebrats a Tremp, que palesaren el desig de l'Alt Pallars i la Vall d'Ager de llurarse de l'esclavatge a que les tenen subjectes els cacics.

Degut a la constància dels elements nacionalistes de la comarca, s'ha constituït un Sindicat Agrícola i s'han muntat molins d'oli i de blat, que abans estaven en mans dels caciquistes, i si els agricultors no els votaven no els reconeixien el dret a moldre els productes llurs, ni els venien els adobs necessaris per al conreu.

A una forta reacció catalana, iniciada per l'esforç constant del regidor de Barcelona En Joaquim Mar a de Nadal, i de l'advocat En Josep Figuerola i Tressols, membre de la Joventut Nacionalista de Barcelona, ha seguit un desenvolupament cultural i patriòtic, i amb l'entusiasme de tota la comarca i amb llur pròpia constància i mitjans s'ar alliberat del jou caciquista constituint el Sindicat, gràcies a l'acció directa del que fou batlle popular, En Francesc Gibert, ara regidor tan sols, per haver imposat un alcalde de pel orde.

Els actes celebrats foren presidits pels esmentats senyors Nadal i Figuerola, que es traslladaren des de Barcelona, amb el cotxe cedit per l'industrial En Jeroni Martí, conduït pel seu fill Josep.

Consistiren en les següents festes:

BENEDICCIO I INAUGURACIO DEL SINDICAT I MOLI D'OLI

A les onze del matí, una banda de música havia recorregut la ciutat, de xant sentint marxar populars disposant els sentiments dels muntanyesos a les més grates emocions patriòtiques, anant a cercar, poc després, als invitats, que, segudament, es dirigiren a l'estatge del Sindicat.

Un cop revestit el senyor rector i assistit del reverend vicer i amb les pregaries del ritual benic solemnment els molins i locals annexes, i tot seguit dirigit la paraula als assistents, felicitant-los i desitjant prosperitat en el camí a seguir.

Immediatament va parlar el president del Sindicat, En Josep Puy, qui va elogiar la tasca dels senyors Nadal i Figuerola, i encoratjà a tots els presents a unir-se sota l'ideal de Treball i Patria; va dedicar paraules de gran elogi a En Gibert, qui, malgrat les persecucions, sempre té l'energia suficient, i per a nomenar-jalo degudament descobriment un retrat seu, que és rebut pels concurrents amb una forta ovació. També descobriment una làpida que diu:

«Essent alcalde popular de Tremp el patriota En Francesc Gibert, va començar una era de pau, de treball i de catalanització. L'agraïment de tota la comarca sigui per ell i pel regidor de l'Ajuntament de Barcelona, En Joaquim Maria de Nadal, i pel seu company, el ferm nacionalista En Josep Figuerola i Tressols.

— Tremp, 17 de desembre de 1922.

Parlaren també els senyors Jordana, Figuerola i Nadal, que va donar compte de les gestions portades a cap, mostrant el seu agraïment especial per la Companyia Canadenca d'Electricitat, que s'ha posat al costat seu incondicionalment per a servir aquestes comarques, que sempre havien estat abandonades, inclos pels que les representaven oficialment.

Finalment, En Gibert, emocionadíssim, va donar les gràcies, que li han rebut, i als amics que l'han ajudat; acte seguit es fan moure amb corrent elèctric les moles, que portaran una nova riquesa a la comarca.

L'APAT I EL MITING

Després de la una, fou servit l'apat de germanor al Casal Nacionalista, al qual assistiren 283 comensals, no cabent-hi una persona més, asseguda.

L'estatge estava guarrit amb banderes nacionals; per tot arreu les quatre barres onefaven i les que cobrien les parets eren coronades amb garlandes de llorer i palmeres.

Fou servit esplèndidament el menú, i als poetes audiren nous grups de persones, entre ells, forces dames

i damisel·les, recordant, entre elles, a les senyores Portella, Gibert, Bassada, Bellós, Feliu i Na Maria Teresa Feliu, esposa del nostre benlloigut amic En Josep Figuerola.

EL MITING

Les representacions i adhesions

Entre la multitud de concurrents, hi figuraven representacions nombroses, essent molt nodrida la de Pobla de Segur, integrada pel director del moviment nacionalista de l'Alt Pallars, En Salvador Guimó, acompanyat pels senyors Boixareu, Montané, Marió, Mauri, i els regidors nacionalistes; de Tàrragona, Salas de Pallars, Gulp, Eroles, Fígols, Isona, Figuerola d'Orcau, Ager, Claret, Santa Engràcia, Llimiana, Orcau, etcètera, els quals representants havien de fer, molts d'ells, més de cinc hores de camí, per a retornar a llurs cases, per camins reliscosos, plens de gel.

A part de les adhesions de moltes poblacions, que no pogueren trametre delegats, es rebieren les adhesions següents: d'En Romà Sol, president de la Diputació de Lleida; d'En Josep Cabecoran, En Servós i En Serafi Casanovas, diputats de la Mancomunitat per Balaguer i Sort i Seu d'Urgell; En Feliu Rodés, diputat a Cortes per Balaguer, i ex-ministre, i

Una carta d'En Cambó

que diu així: «Senyors don Germà Jordana i don Francesc Gibert, regidors de Tremp. — Distingits amics: Sento vivament que, compromisos contraris amb anterioritat a rebre la carta vostra convidant-me a la inauguració del moli d'oli construït pel Sindicat Agrícola de la Conca de Tremp, i assistir a la diada d'afirmació nacionalista, m'impedeixin assistir als dits actes. Els prego m'hi donin per adherit i saludin als companys en nom meu.

Son afm. s. s. F. Cambó.

Una salva d'aplaudiments va seguir a la lectura de les cartes, donant-se visques al cabdill nacionalista i a Catalunya.

Acte seguit comencen els parlaments.

N'Antoni Corredor

President del Casal Nacionalista de Tremp, qui va donar la benvinguda a tots els concurrents, i celebrà la forta unió i concòrdia, que els junta en un mateix ideal. Parlà de l'opressió de què són víctimes els muntanyesos; dels danys que causa el cacic que pateixen; del desig que tots senten d'obtenir una consciència ben catalana, i fa veus perquè la campanya de catalanització emprenguda per En Nadal i En Figuerola els portin a clavar la bandera catalana al cim més alt de la més alta muntanya pallesera.

En Germà Jordana

El sentiment nacionalista, — diu — despartit pels nostres cabdills, ha portat l'esperitualitat a les nostres terres. Avui, Tremp, és catalanista. (Foris aplaudiments).

Recorda les eleccions municipals darrerres, i diu que la victòria fou obtinguda per la força moral d'aquell sentiment i que per a ofegar la reacció catalana es va nomenar un alcalde de reial ordre, i es va processar a l'alcalde popular, En Francesc Gibert, i als altres regidors nacionalistes, i per a deprimir l'ànim dels patriotes, vint-i-set nacionalistes foren processats. També diu, però, que si estem subjectes a una opressió, tenim la llibertat de l'esperitualitat catalana. Exposà els treballs fets per En Nadal a favor del districte de Tremp, i per a perpetuar l'agraïment li fa ofrena d'un pergamí, que conté més de tres centes firmes i una bella i patriòtica dedicatoria. Li és ofert en mig de xardorosos aplaudiments.

En Francesc Gubió

Es dirigeix a la senyora Figuerola, pregant-li que dintre la seva llar hi hagi sempre el sentiment nacionalista, i que exhorti a la seva cosina, l'esposa del senyor Nadal, a que vulgui també visitar aquestes llunya-

nes terres, que li seran grates de la visita; la felicita per haver travessat neu per a conèixer els defensors de Catalunya, i fa present que en el seu patriòtic exemple deuen emmular-se totes les dones de Catalunya.

Es refereix als processaments i diu que quan els homes catalanistes es trobin disposats a tot, els contraris es veuran incapaces de plantar-nos cara.

Demana un aplaudiment pels que són processats per Catalunya, i una forta ovació posa fi al seu parlament.

En Josep Figuerola i Tressols

Diu que els aplaudiments que li han adreçat en aixecar-se són una demostració del grau màxim de catalanisme arrelat en el cor dels oients, ja que saben que ell tan sols procura que totes les ànimes bateguin al seu impuls de l'ideal de la nostra pàtria.

Recorda la darrera campanya electoral i el camí recorregut des de tres anys enrera, en que ha vingut desentrellant-se una tasca constant de catalanització, i afirma que la darrera d'En Nadal fou beneficiosa, puix així s'ha palesat que els nacionalistes es recorden dels amics de Catalunya, tant en els triomfs com en les tristesses.

Dedica un elogi a la gent de la terra, en la qual s'hi conserva la viror de la raça i que, indubtablement, és la que té l'esdevinidor esponsor de la nostra Pàtria a les seves mans. (Es ovaciona).

Analitza els «presentes» fets a Catalunya pel centralisme durant aquells dos anys darrerres, essent aclamat en exposar amb verb vibrant que no tenint-ne prou en emportar-se les joventuts catalanes per a desfogar-les en terres d'Àfrica, per qual motiu, per a estar servint llurs deures militars en l'exèrcit espanyol, no pogué assistir — diu — a la diada nacionalista de l'any passat; suprimeixen l'autonomia universitària, migra rēcs, on hauria pogut florir una part intel·lectual, i amb això, no prou contents els de Madrid, quan els muntanyesos de l'Urgell, després d'incabables esforços es presenten a un concurs ramader organitzat per la Mancomunitat de Catalunya, els maners de la guàrdia civil dispersen l'obra del treball i de l'amor.

Es refereix al processament dels catalans honorats: a les calúmies de què són víctimes els nacionalistes; als destorbos posats a tota obra que sigui progrés i amor a Catalunya; al nomenament de l'alcalde de reial ordre, i afirma que amb l'estat de coses actuals afavoreixen la nostra actuació, puix és desitjat per totes les consciències honrades el moment de l'alliberament. (Aplaudiments entusiàstics).

Exposa diferents punts de teoria nacionalista, que són escoltats religiosament i subratllats amb entusiasme. Dedica un record al Mestre Prat de la Riba, i acaba el seu interessant parlament amb les següents paraules: «Sofrim-ho tot per amor a Catalunya; esperem resoldre el nostre plet nacional amb harmonia i amoros acord i si això no és possible, per vessar la per la nostra pàtria, per això brolla la sang dels nostres cors».

Visques a Catalunya i grans aplaudiments posen fi al parlament, que es repeteix en aixecar-se a parlar.

En Joaquim Maria de Nadal

Tenia força necessitat de canviar impressions amb vosaltres, ja que junts hem lluitat, hem fruit i hem sofert. Li plau parlar a presència de les dames, puix és precís la iniciació de la dona catalana en la vida política nacional, puix manta vegada el zel impetuós de molts homes ha restat estancat a precs importants de sentiments familiars, sense tenir en compte que Catalunya és la llar immensa d'on tots som fills. Així, jo us prego que quan els vostres pares, els vostres marits o els vostres fills acceptin càrrecs públics i lluitin per la Pàtria, no els resten entusiàsmes; no els ranyeu!

Aquest matí, en el Sindicat Agrícola, jo era un soci com vosaltres; per res sem suggereix una idea política i us prego que l'allunyeu d'aquella

Promet ésser un èxit més que anotarà en el seu historial el Foment de la Sardana; l'audició que ha organitzat per als vinent dies de Nadal, en la qual s'estrenaran tres sardanes d'autors de Manresa.

casa. Però tinc de celebrar l'haver fet escure la data d'avui amb la inauguració susdita i la diada nacionalista, puix no deu anar mai separat el treball del patriotisme. (Es aplaudeix).

Recorda com foren guanyades per la U. M. N. les passades eleccions generals, i davant de l'espectacle d'unes Cortes agonitzants, sent certa satisfacció en no haver-hi pertangut, puix així estarà exempt de tota responsabilitat moral de què són deutors al país. Durant aquests dos anys han passat per la vida política espanyola els homes més representatius de tots els sistemes i totes les orientacions. No s'han recordat que obligant-li a formar part d'Espanya, hi ha una Nació que reclama els seus drets; i que l'esforç fet pels homes de Catalunya, que han cregut que llur presència en Govern recordaria el deute que tenen contra, ha resultat infructuosa, perquè davant del seu clam de patriotes sistemàticament s'hi és oposat l'egoisme centralista. Ni conservadors, ni liberals han donat tan sols la sensació de què coneixen els problemes vitals que han de resoldre, i per això Espanya no coneix les diferències de color i tota és gris, tota és igual. (Ovació).

Els elements liberals, que estem acostumats a veure's separats, ara s'uneixen per al repartiment de la sopa, i és tanta la desconfiança entre ells, que cap ministre nomena les persones que han d'ocupar els alts càrrecs del seu departament, sinó que és precis que els dels altres ministeris els hi assenyalin, per tenir així una fiscalització de tots els actes. Com voleu que els governats posem confiança allí on naixen els recels i les temences? (Molt bé.) Es Govern sense consistència i dubte que faci les eleccions.

Amb comentaris punyents, parla de què el senyor que fins avui ha fet de diputat per Tremp, tan addicte a l'Alba, i l'anterior, tant melquidista, no hagin obtingut, ara que manen llurs caps, ni un senzill càrrec de governador a Soria o a Cuenca. (Ovació).

En vigílies d'unes eleccions, la nostra terra es rampeix per a cridar l'atenció dels governants i la festa nacionalista d'avui és un avís a la lluita.

Jo accepto l'encàrrec que em feu de portar la bandera catalana al cim més alt de la muntanya pallesera, i amb vosaltres al costat no en mancarà mai dalt per a lluitar per l'ideal sagrat de la nostra Pàtria. (Aplaudiments).

Creieu-me que, de bon gust hauria vingut acompanyat de la meua muller per a conèixe-us, i a no trigar conviurà amb vosaltres, i tinguen ben present que no li seran estranys els noms estampats al pergamí amb que m'obsequieu, puix li són tan coneguts que per ella i per mi i per tots, sonen com si fossin una perllongació de la nostra família, i el fogar de catalanitat de la nostra casa és tan intens que si algun dia em calgués la bandera catalana de les mans uns marrequets vindrien a collir-la.

En mig d'unes ovacions inacabables, la música intona «Els Segadors», que foren chorejats pels assistents, que donen frenètics visques a Catalunya i als seus cabdills.

A la nit es va dansar fins arribada la matinada, i el diluns els expedicionaris empenygueren llur retorn, acomiadant-los nombrosos grups d'amics, i al seu pas per les poblacions del districte foren saludats pels amics, especialment pels d'Ager, on s'aturaren uns instantis a complimentar les famílies de Montardit, Barrens, Soler, Benseny i altres.

La Sagarra

SANTA COLOMA DE QUERALT. — Aquesta setmana s'ha celebrat un esplèndid mercat. Hi han assistit molts forasters del veïnat amb l'aviram

corresponsent. Les transaccions han estat nombroses.

—Es troba gaudint dos mesos de permís el jove de la secció d'aviació de l'exèrcit En Josep Camins.

No cal dir que ens plau moltíssim que es trobi entre nosaltres.

—Les fàbriques de xampany d'aquesta vila treballen activament durant aquesta temporada.

—El tema per al segon concurs d'infants que prepara «Sagarra Nacionalista» és: «Aventures de l'ensenyament en català».

—El nostre benivolunt ferm nacionalista En Jaume Mundi, ha estat elegit president de l'Esport Club local.

—Per a les vinentes festes els actes que realitzarà la Joventut Nacionalista seran amenitzats pel quintet La Lira Colomina.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

EL NOU GOVERNADOR

Avui al matí ha arribat el nou governador En Josep Feliu, havent-se posessionat del càrrec de seguida.

Encara no ens ha estat possible de parlar amb el senyor Feliu, però sabem, per unes manifestacions que ha fet, que està disposat a no permetre que a Tarragona es jugui, i que en aquest sentit té ordres severes del seu superior jeràrquic el ministre de la Governació, ordres que es proposa de fer complir, malgrat les influències que pensen posar en joc els elements caciquistes.

LA DESIGNACIÓ D'ALCALDE

Noves que ens vénen reservades de Madrid ens permeten de poder assegurar que no ha de passar d'aquesta nit sense que el nou governador i el cap del partit liberal a Tarragona, senyor Guasch, tinguin una assentada per ocupar-se del nomenament d'alcalde de R. O. en aquesta ciutat, en el qual cas serà designat el senyor Mullerat, fent-se públic el nomenament dissabte que ve.

ASSOCIACIÓ DE LA PREMSA TARRAGONINA

Diuenge vinent es reuniran els periodistes tarragonins, convocats per la comissió organitzadora de l'Associació de la Premsa de Tarragona, per tal de sotmetre a llur aprovació els estatuts de la nova entitat i fer els treballs preliminars per a deixar-la constituïda.

ALTRES NOVES

Diuenge que ve, vigília de Nadal, els mercats estaran oberts fins a mitja nit, i tot el dia 25 estaran tancats.

—La Junta local de Reformes Socials ha acordat de facultar tots els establiments de comerç perquè puguin prolongar d'una hora la jornada mercantil, amb motiu de les festes de Nadal, Cap d'any i Reis, del dia 23 al 26, i del 30 de l'actual al 6 de gener.

—La senyora Na Maria Antònia Ventosa i Pascual, esposa del nostre benivolunt amic Josep Ixart, ha donat a llum una robusta nena.

—Ha estat auxiliada per la guàrdia urbana una dona a la qual havia sobrevingut un accident.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

NOMENAMENTS JUDICIALS

Per l'Audiència han estat designats per a formar part del tribunal contencios administratiu l'any 1923, En Delfí Canela i En Josep Cabeceran, en concepte de propietaris, i N'Alfred Pereña i Pere Díaz com a suplents.

PER A LA COMISSIÓ MIXTA

La Comissió Provincial, en sessió d'ahir, acordà nomenar els metges N'Amalí Prim i Seguí i En Joan Lladó Muntanya, com a suplents, per a la Comissió Mixta de Reclutament durant l'any 1923.

També per a la Comissió Mixta de Reclutament, i per a l'observació de reclutes en 1923, ha estat designat el metge Joan Llorens Fàbregas.

EL LEGAT PERE VILA

Ahí va reunir-se la Comissió Provincial, i va pendre aquests acords: Demanar al cap del Govern i al ministre d'Instrucció Pública que resolgui favorablement les decisions que tocant al Patronat del legat Pere

Vila tenen fetes aquesta Diputació i la Mancomunitat de Catalunya.

Adreçar-se al mateix cap del Govern i al mateix ministre sol·licitant que es derogui la R. O. de 26 de novembre prop-passat, referent al procés que s'ordenà d'incoar contra el senyor Pereña per malversació de cabals.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

PER AL MUSEU

La Comissió de monuments històrics i artístics ha adquirit per al Museu una làntia romànica de bronze, la qual afecta la forma de calçat amb sandàlia.

Procedeix de les excavacions d'Empúries i és l'únic exemplar que se'n coneix.

VISITES DEL GOVERNADOR

El nou governador ha visitat la Cantina Escolar, on ha fet un present de torrons per als nens. Per Nadal pensa obsequiar als presos amb una menja extraordinària.

ELS ESTABLIMENTS

DE BENEFICENCIA

Per a determinar alguns detalls de les reformes que aviat s'introduiran als establiments de beneficència de la Mancomunitat, ha estat a Girona l'arquebisbe senyor Rubió.

EXPOSICIÓ FARGNOLI

El dia 23 serà inaugurada, a les galeries Layetanes de Barcelona, una exposició de cofres de l'artista gironí N'Adolf Fargnoli.

Sabem que aquesta exposició serà inaugurada pel President de la Mancomunitat de Catalunya senyor Puig i Cadafalch.

ALTRES NOVES

De Puigcaldà comuniquen que s'ha calat foc a uns pallers del «Mas Joan», propietat d'En Salvador Massó. S'han cremat 4.000 roves de palla, i les perdudes es fan pujar a 13.000 pessetes.

—Demà seran traslladades al nou edifici de Correus les oficines de Telègrafs.

—A Camallera hi ha estat detingut un individu anomenat Francesc Teixidor, qui va introduir-se al domicili de Bartomeu Pons.

La muller del Teixidor va veure aquell subjecte amagat sota el llit, i va denunciar-lo al sometent.

ARBOS

El passat dia 9 del corrent es va celebrar l'anunciat homenatge en honor del nostre reverent senyor rector don Gaietà Viaplana, amb motiu de les seves bodes d'argent a la parroquial església d'aquesta vila.

A dos quarts de deu del matí es personaren a la casa rectoral les autoritats i algunes personalitats, juntament amb la comissió organitzadora, per a fer remesa del calze i tern amb què per subscripció popular el poble l'ha obsequiat, en nom del qual el senyor alcalde en breus, però sentides frases, n'hi féu ofertament. Seguidament, el director de «Badalots» va llegir un discurs històric sobre la gestació de l'homenatge fins a la seva realització.

Després d'aquest acte tingué lloc la solemne missa a l'església, a la qual hi assistí l'Ajuntament en corporació, senyors jutge i fiscal municipals, caporal del sometent, Junta d'obra i altres personalitats. Va celebrar el Sant Sacrifici l'homenatge, assistit dels reverents Joan Martí, Joan Baptista Mari i Julià Freixas, fills d'aquesta població.

Va ocupar la sagrada càtedra el doctor don Isidre Gomà, canonge de la Metropolitana de Tarragona, resultant magistral en la seva oració. La capella de música de Vilafranca va cantar la Missa de Sant Agustí, d'En Marraco.

Acabada la missa, la nombrosíssima concurrència besà la mà del nostre rector.

Després de la festa religiosa, a la Casa de la Vila, el senyor alcalde va fer remesa al doctor Viaplana del pergamí en el qual se'l nomena fill adoptiu d'aquesta vila; l'acte va resultar brillantíssim, pronunciant sentides frases l'alcalde i el director del periòdic local, a les quals va contestar l'homenatge donant les gràcies i proment continuar treballant per al bé de la població.

—En els Jocs Florals celebrats en aquesta vila obtingué el premi d'En

Josep Elías de Molins. En Josep M. Rovira, per la seva rondalla «Els ocells i l'agricultura». El diputat provincial En Salvador Palau i Rabassó n'ha pagat una edició per a ésser repartida entre els nois d'aquesta, acte digne d'elogi.

La Comissió organitzadora té cura de la publicació d'un llibre dels treballs premiats, el qual es ven solament per subscripció al preu de 3'50 pessetes, podent encomanar-se fins el dia últim del corrent desembre, al secretari don Carles Mas, Major, 56.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ. — A l'estatge del Centre Català va donar l'anunciada conferència el conegut i il·lustrat folklorista N'Aureli Campmany, davant d'una nombrosa concurrència que omplia tota la sala-teatre, valent-se les il·lotges ocupades per les més distingides famílies vilanovines, així com també l'ample pati, abundant-hi la mainada, a la qual, especialment, anava dedicada la vetllada, que fou continuació de les importants que organitza la Federació dels Pòmpels de Joventut d'aquesta vila.

En Campmany, amb la gràcia habitual característica, començà per explicar, de fàcil senzilla i adaptada a les tendres intel·ligències, els mots Folk-lore, narracions i rondalles populars, dient que són origen d'aquelles vetllades que en altres temps mil·lors celebraven els nostres avantpassats vora la llar i fent rodona, assentats a l'esca de les cases patrales de la nostra pàtria, i com la casa escollida preparava la vetllada amb les plantes oloroses per a fer la Xera en arribar els hostes, de qual mot se'n deriva la paraula «Xerínola», amb la qual es denominava la franca i santa alegria que hi regnava, tot cantant rondalles i cantant cançons de la terra, que feien el viure feliç dels nostres majors.

Això és el que fem aquesta vetlla: — diu — un xic de xerínola; i, en mig de l'espectació dels menuts oients, va anar desgranant les interessants rondalles de «L'espiquet de mill», que de tot el més difícil se'n sortia; la raó equivocada d'En Pere, que sempre deia, «Val més matinejar, que a missa anar», amb les consegüents aventures d'En Pau, que, portant-se com a bon cristià i anant a missa, obtingué una gran fortuna; «La bona vetlla», que sempre trobava ben fet tot el que feia el seu home; la interessantíssima narració del nin qui cercava la por i no la trobava mai, fins que els gegantassos l'hi llevaren el cap, i quan, després, l'hi afegiren, al revés, fou quan conegué la por, que no se'n h'ha de tenir mai — diu — sinó d'un cara-girat; «El sabateret de Vall-Moll»; «La filla del carboner», que agrada de manera extraordinària a xics i grans; «El perquè les dones tenen menys cervell que els homes»; les aventures d'«Els tres pretendents»; i, finalment, la ja coneguda i sempre nova cantalla de «Qui no et conegut que et compri», totes les quals mantenen una constant atenció que esclatava en fresques rialles i entusiasmes aplaudiments de la concurrència, qui premià amb una ovació grandiosa, en acabar, la joiosa vetllada, que ens féu gaudir el popular folklorista N'Aureli Campmany.

Adreçem la nostra cordial felicitació als simpàtics organitzadors de tan interessants vetllades, alhora patriòtiques i de sanitària educació moral de la nostra mainada, qui s'afanya en retenir tan belles coses.

—El dia de Sant Esteve, una nombrosa secció excursionista de la Congregació Mariana, anirà a visitar el Monestir de Santes Creus, utilitzant tres grans autobusos i alguns cotxes particulars, deturant-se a les ciutats de Vendrell i Valls, on són esperats pels joves d'aquelles Congregacions, frisosos d'obsequiar els nostres simpàtics jovincels marians.

—El passat diumenge celebrà Junta general ordinària el Centre Català d'aquesta vila, acordant-se la modificació dels estatuts, amb el fi de fer una sola entitat del que ara era Centre Català i «Almogàvers», prenent-se importants acords, tant pel que afecta a la marxa interior de la societat, com per a la seva acció pública.

—Havem vist i havem sentit lloar, molt entusiàsticament, la nova distribució que s'acaba de donar als seients de la nostra església arxiprestal, dotant-los de reclinatoris fixos que podran utilitzar-los tothom i s'evitarà l'entorpirament que motivaven per a la circulació els que hi havia individuals.

—Ens assabentem de la pròxima implantació d'una nova i important secció que va a muntar «Productes Pirelli, S. A.», per a la construcció

de cables submarins, que fins ara cal importat de l'estranger, als nous terrenys que ha adquirit a la Rambla, suara oberta i que ha d'arribar fins a mar, nomenada de Joan B. Pirelli.

—L'artista vilanoví En Damià Torrens, està modelant el bust de l'extimipatriot, En J. Font i Gumà, pel monument que se li dedicarà al pati d'honor del Castell de la Geltrú.

El servei de conferències de la Comissió d'Educació General

Dies enrera, publicarem una senzilla nota donant compte de les conferències populars realitzades per la Comissió d'Educació General.

Aquest servei de conferències el té establert la Comissió, de tal manera, que pugui, amb tota mena de facilitats, escampar-se per tot arreu de Catalunya. N'hi ha prou que un Ajuntament o una associació de caràcter popular (ateneus, Patronats de Cultura, societats instructives, etc.), ho demani a la Comissió: aquesta cuita, totseguit, a organitzar aquelles conferències que ateses les circumstàncies de la localitat, s'hi escanen millor.

Es una idea i és una institució que creiem molt encertada. Allò que fa l'Institut d'Estudis Catalans en l'ordre de l'alta cultura; en la formació, preparació, educació de nuclis reduïts; la Comissió d'Educació General ho fa en ordre a les masses extenses, més de cara al gran públic, tocant de dret amb el poble.

Per això mateix que la tasca de la Comissió està en contacte directe amb el poble, no és una tasca acadèmica i purament instructiva (no és, tampoc, una extensió universitària), sinó que la seva finalitat és més immediatament social i «pràctica», va més de dret a l'educació del caràcter, de la voluntat, de les accions.

Els temes per aquestes conferències, així considerades, són indefinidament variats, i es desenrotllen de tal manera que tendeixen a procurar un resultat pràctic en la conducció dels homes, com a individus i com a ciutadans; tendeixen a fomentar iniciatives de millorament cívic i cultural, a procurar la creació d'institucions educadores, a facilitar l'ambient per a la realització d'obres de innegable transcendència social.

Com un hom veu, és vastíssim el camp a córrer, amb aquest servei de conferències populars. Havem consultat les oficines de la Comissió i ens hem assabentat de diferents tipus i cicles de conferències ja donades en distintes regions de Catalunya.

Podríem esmentar, per exemple, les celebrades a Girona, sobre temes sanitaris; des de la higiene de la urbanització fins a la medicina social. Per les circumstàncies en què Girona es troba, és necessària la realització de grans obres de sanejament; podem dir que aquell cicle de conferències contribuïa força a què l'opinió general en percebés la urgència; la qual cosa, evidentment, afavoreix l'escomesa.

Les celebrades a Tortosa d'un calent educatiu cívico-patriòtic i de calent sanitari, específicament en la lluita contra el paludisme.

Les celebrades a Reus, de caràcter cívico i pedagògic, com a Tarragona, com a Valls; sobre urbanització i embelliment de la ciutat, institucions de cultura tècnica i professional, etapes històriques de Catalunya.

La campanya contra les mosques, celebrada d'acord amb el Laboratori Provincial d'Higiene amb actes en diferents poblacions, projecció de pel·lícules, escampadissa de milers de fulles, amb consells de lluita contra les mosques.

Els cicles de conferències de Canet, de Malgrat, de Navàs, de Montblanc, sobre educació del caràcter, dignitat del llenguatge i altres temes d'humanisme i d'higiene i cura de malalties; així com també del sentiment estètic en les cançons populars.

Converses casolanes de bon regent de la llar, d'economia domèstica i agrícola; com, per exemple, les celebrades a Hostalets de Bas, i Joanes, parlant d'educació dels fills, alimentació humana, conserves, animals de corral, la família i la casa, a càrrec de les senyores Bonnemaison vidua de Verdaguer, Baldó de Torres i senyoretes Portas, Farran i Bayona.

Les d'educació social celebrades a Tremp, Sort, Gerri de la Sal, Pobla de Segur, donant a conèixer i explicant el funcionament de les grans institucions de la nostra terra.

Les que, actualment, són donades a Figueres, amb temes d'higiene física i moral; interessant, sobretot, aquest

últim cicle, per la transcendència que té, en vistes dels grans i profunds problemes que sempre han augeït les qüestions de moral pública, que són de primer ordre per la vida d'una nació.

Ara se'ns diu que està preparant la celebració de conferències d'educació literària; el qual creiem que és un bon pensament i que pot fer molt de bé i afavorir la producció dels nostres homes de lletres, dels d'avui i dels que ja passaren, que no haurien de passar mai.

En conjunt, una tasca digna de la estimació i cooperació de tots. Una tasca que tot just comença i per tal és modesta (però ja es porten donades seixanta conferències). Esperem, confiadament, que serà una obra fecunda.

Els conferenciants que podem anotar, demés de les ja referides senyores i senyoretes, són els següents: Joan Llongueras, Ferran Soldevila, Pau Vila, Adolf Florensa, Rafael Campalans, Carles Pi i Suñer, Josep Carner, Pau Romeva, Ruiz Porta, Ramon Rucabado, Maspons i Anglèsell, Salvat i Espasa, Salvat Navarro, Giral, Casadesús, Lluís Sayé, Jesús M. Bellido, Jaume Raventós, Ventura Gassol, August Pi i Suñer, Coll i Turró, Pere Domingo, Adrià Gual, Josep Agell i Agell, Bertran i Lloja, Tomas Iduarte, senyoreta Anna Judas, Juli Vila, Francesc Manic, Hermenegild Puig i Sals.

Les demandes de conferències han d'adreçar-se a nom de la Comissió d'Educació General: «Palau de la Generalitat».

Institut Català per a Cecs

L'Institut Català per a Cecs, organisme de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, recentment inaugurat, que té ja en funcionament llurs Seccions de Biblioteca, Impremta, Revista i venda de material, anuncia la pròxima obertura de les seves Escoles especials, literàries, musicals i professionals d'arts i oficis.

En aquestes Escoles es desenrotllarà el següent pla d'ensenyament: Lectura en caràcters de relleu Braille; escriptura amb els mateixos caràcters, amb llapis especial i a màquina; Catecisme, Religió i Història Sagrada; Gramàtica catalana i castellana amb classes reservades per adults; Aritmètica, Geometria i Nocions generals de Ciències físiques i naturals; Geografia, Nocions generals d'Història i Rudiments de Dret, les quals es donaran en forma de petites conferències que servirán com a tema als treballs literaris. Lliçons de Còses o Coneixements útils; classe especial d'Orientació i mitjans més apropiats per al desenvolupament del tacte; idioma francès que s'ensenyarà gramaticalment amb tot el desenvolupament possible mitjançant la lectura, l'escriptura i la traducció, perquè els deixebles es trobin en disposició d'utilitzar les obres franceses publicades en Braille que posseeix la Biblioteca de l'Institut. Per als adults que no assisteixin a les classes d'Instrucció general es donaran cursos especials.

L'ensenyament Musical es desenrotllarà d'acord amb el següent pla: Solfeig, Teoria Musical, Classe especial de lectura i escriptura musical amb distats de veu i al piano, essent aquesta classe base indispensable perquè els orbes adquirixin coneixements complets del sistema de notació musical en Braille i la seva equivalència amb els vidents; classes d'Harmonia i Composició; de piano, de violí i de violoncel·lo; i classe especial de Conjunts instrumentals i vocals.

Per a l'ensenyament professional d'Arts i Oficis l'Institut Català per a Cecs té obradors en els quals els cecs hi rebran lliçons de cistelleria, esparteria, confecció i reparació de cadures d'anea i reixeta i d'altres oficis i indústries compatibles amb les facultats dels cecs i que siguin utilitzables pels mateixos com a mitjà de vida. Els obrers cecs que concorran als obradors no tindran l'obligació d'assistir a les classes d'Instrucció general, però si estan en edat escolar i no saben llegir ni escriure tindran l'obligació d'assistir a una classe de lectura i escriptura que se'ls donarà amb caràcter especial.

La matrícula per a totes les anteriors ensenyances queda oberta des d'ara fins el dia 15 del proper gener, havent d'utilitzar-se les inscripcions a la Secretaria de l'Institut Català per a Cecs, instal·lat als nous edificis de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, carrer d'Ortígoza, 4, entrant pel carrer de Juncueras.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

La Llei d'Utilitats

La seva relació amb les comptabilitats

Correcció de les anomalies del compte de Mercaderies

En l'edició de la nit de LA VEU DE CATALUNYA del dia 16 de desembre, demostràvem les anomalies comptables que presentava el compte únic de Mercaderies. Per a remediament d'aquestes deficiències, entre altres sistemes n'hi ha dos d'importants: el de Permanència d'inventari i el de Compres i Vendes.

Permanència d'inventari

El compte de Mercaderies es porta únicament pel preu de cost, tant per a les entrades com per a les sortides i les diferències entre el preu de cost i el preu de venda de les mercaderies que es venen, es passen a un compte derivat del de Pèrdues i Guanyos que podrà ser, per exemple, el compte de «Diferències de preu». Al compte de Mercaderies se li carreguen l'import de les compres i totes les despeses de compra i se li abonen totes les vendes al preu de compra. Al compte de «Diferències de preu» se li carreguen totes les vendes al preu de cost, però se li abonen de seguida al preu de facturació.

Cas pràctic del primer sistema:

Primer. Compren a En Mateu 2.000 quilos de ferro a tres pessetes el quilo.
Segon. Paguem per transports, embalatges, drets de Duanes, pessetes 1.800.
Tercer. Venem a En Godó 1.900 quilos de ferro a 4'50 pessetes el quilo.
Quart. Fem a En Godó el 2 per 100 de descompte per p. pagament.
Cinquè. En Godó ens retorna 100 quilos de ferro.

Assentaments Llibre Diari:

Primer. 6.000 Mercaderies a Mateu, 6.000 (compra).
Segon. 1.800 Mercaderies a Caixa, 1.800 (despesa comp.).
Tercer. 8.550 Godó a Diversos: a Mercaderies 7.410 (quilos 1.900 x 3'90 p. de cost); a Dif. de preu, 1.140 (p. de venda 8.550 - 7.410 p. de cost).
Quart. 171 Dif. de preu a Godó, 171 (bonific. venda).
Cinquè. Diversos a Godó, 441; 390 Mercaderies (retorn 100 quilos a 3'90); 51 Diferències (bonif. retorn).

El Llibre Major ens donaria el següent resultat:

Mercaderies:
Carrec. 8.190
Data. 7.410
Saldo. 780

Aquesta diferència determina l'existència que tenim al magatzem, perquè havem carregat al mateix preu les entrades i les sortides. I si dividim les 780 pessetes pel preu de cost 3'90 pessetes, trobarem el nombre de quilos que ens resten en dipòsit o siguin 200 quilos.

Diferències de preu:

Carrec. 222
Data. 1.140
Saldo. 918

Aquesta diferència és el guany obtingut en l'operació de compra-venda. Fàcil l'operació aritmètica del problema per a convèncer's.

Els avantatges d'aquest sistema són molts. Ens permet conèixer en qualsevol moment l'existència que tenim al magatzem i ens permet saber els guanys o pèrdues que s'obtenen en les transaccions comercials. No obstant, té un inconvenient molt gros, la qual cosa fa que no tingui una fàcil aplicació. Si es tracta d'una casa comercial que especuli en variats articles no es pot aplicar aquest sistema, perquè donaria lloc a portar una comptabilitat per a cada article que es ven. Sucedeix moltes vegades també que el comerciant compra a

pes els articles per a vendre'ls a unitats, o bé compra grans quantitats de mercaderies per a vendre'ls a la menuda, en quals casos hi ha necessitat de menysprear en els càlculs unitaris algunes xifres decimals, operació que repetida moltes vegades produeix resultats aproximats. En aquest cas tampoc és aplicable. Però, si es un comerciant que especuli sols amb un article determinat que el comprí i el venquí a un mateix tipus d'unitat, no cal dir que aquest sistema és el més pràctic.

D'altra banda per a salvar anomalies és el de

Compres i vendes

El compte de Mercaderies no es fa aparèixer fins a l'acabament de l'exercici i les funcions d'aquest compte es determinen per altres dos comptes titulats Compres, per a les entrades, i Vendes, per a les sortides. El compte de «Compres» es carrega de l'import de les factures de compra i s'abona per les mercaderies retornades. El compte de «Vendes» es carrega per totes les devolucions dels clients i se li abona l'import de les sortides de magatzem. Les despeses i els descomptes, tant per a les compres com per a les vendes, van a parar als següents comptes: Despeses sobre compres. — Despeses sobre vendes. — Descomptes sobre compres. — Descomptes sobre vendes.

Apliquem el cas pràctic anterior, i redactem els assentaments del Llibre Diari:

Primer. 6.000, Compres a Mateu, 6.000 (compra).
Segon. 1.800, Desp. comp. a Caixa, 1.800 (despeses).
Tercer. 8.550, Godó a Vendes, 8.550 (venda).
Quart. 171, Descompte vendes a Godó, 171 (p. pag.).
Cinquè. 450, Vendes a Godó, 450 (devol.); 9, Godó a Desp. vendes, 9 (devol. bonif.).

Passeats aquests assentaments al Llibre Major, ens donaran el següent resultat:

Compres:

Carrec. 6.000
Data. 0

Despeses compra:

Carrec. 1.800
Data. 0

Vendes:

Carrec. 450
Data. 8.550

Descompte vendes:

Carrec. 171
Data. 9

Per a regularitzar els assentaments de Compres i Vendes, abans de fer l'inventari de fi d'any, saldarem els comptes de Despeses sobre compres pel de Compres, perquè augmenten el preu de cost, i el de Descompte sobre vendes pel de Vendes perquè ve a disminuir l'import de la venda, rent els següents assentaments:

Tercer. 1.800, Compres a Desp. compres, 1.800.
Quart. 171, Vendes a Desp. vendes, 171.
Cinquè. 9, Desp. vendes a Vendes, 9.

El Llibre Major donarà el següent resultat:

Compres:

Carrec. 7.800
Data. 0

Despeses compra:

Carrec. 7.800
Data. 0

Vendes:

Carrec. 7.800
Data. 0

Despeses compra:

Carrec. 7.800
Data. 0

Vendes:

Carrec. 621
Data. 8.559
Saldo. 7.938

Descomptes vendes: saldat

L'import net de les compres i el de les vendes passen al compte de Mercaderies, mitjançant el següent assentament:

7.900, Mercaderies a Compres, 7.900 (traspàs saldo).
7.938, Vendes a Mercaderies, 7.938 (traspàs saldo).

D'aquesta manera queden saldats els comptes de Compres i de Vendes.

Per a determinar el benefici es fa després del següent raonament:

Hem comprat. Ptes. 7.900
Resten al magatzem 300 quilos a 3'90 preu de cost. 780
Venut al p. de cost. 7.020
Vendes s/ els llibres. 7.938
Benefici. 918

mitjançant l'assentament de

918, Mercaderies a Ps. i Guanyos, 918

quedaran saldats tots els comptes menys el de Mercaderies, que ens donarà l'existència del magatzem. En obrir els llibres tornaran a jugar els comptes de Compres i Vendes.

Es recomana aquest sistema, quan no es pugui aplicar el de Permanència d'inventari, perquè té l'avantatge que la comptabilitat permet conèixer la veritable xifra de vendes i de compres realitzades, la qual cosa facilita la determinació dels guanys o pèrdues. Però volem dir que amb això sols ens salvarem de pagar quantitats fictícies? No. El nus del problema és aquest altre. Pot admetre's que existeixi un guany quan res s'hagi venut? La lògica ens diu que no. Però comptablement és molt fàcil de presentar una situació brillant on s'amagui un mal negoci.

En una pròxima edició procurarem demostrar el perill que corren els comerciants segons el sistema que apliquin per a valuar les mercaderies de l'inventari.

FRANCESC COLINDRES

Moviment del Port el dia 20

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Reina Victoria Eugenia», de Buenos Aires i escales, amb càrrega i 189 passatgers.
Vapor espanyol «Roger de Flor», de Manchester, amb càrrega general.
Pailebot espanyol «Puerto de Alcudia», de Tarragona, amb ferro vell.
Pailebot espanyol «Alfredo», de Torrevella, amb sal.
Vapor espanyol «Vizcaya», de Gijón, amb càrrega general i 2 passatgers.

Vapor espanyol «Vicente La Roda», de Mahó, amb càrrega general i 215 passatgers.
Pailebot espanyol «Villa d'Arenys», de Cartagena, amb marbre.

VAIXELLS DESPATXATS:

Goleta espanyola «Comercio», amb càrrega general cap a Sant Felíu.
Vapor espanyol «Navarra», amb càrrega general cap a Melilla i escales.
Vapor espanyol «Peris Valero», amb càrrega general cap a Pasajes i escales.
Vapor espanyol «Ampurdanés», amb càrrega general cap a Rosas i escales.
Vapor espanyol «Canarias», amb càrrega general cap a Las Palmas i escales.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Catalina», amb càrrega general cap a Buenos Aires i escales.
Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general cap a Cartagena i escales.
Vapor danès «Atlanterrhaved», de trànsit cap a Gènova.
Vapor holandès «Zeus», amb càrrega general cap a València.
Vapor espanyol «A. de Sarrutegui», en llast cap a Huelva.

Vapor espanyol «Banderas», en llast cap a Porto Kormoran.
Vapor espanyol «Gerónimo Ibran», en llast cap a La Coruña.
Vapor espanyol «Inocencia Figaredo», amb càrrega general cap a Gijón.
Vapor espanyol «Almazra», amb càrrega general cap a Vinarç i Castellón.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

San Francisco, 16. — El vapor japonès «Chicago Maru», en viatge de Buenos Aires i Nova Orleans cap a Yokohama, ha arribat a San Pedro, havent tingut foc, que ha estat extingit.
Imuiden, 16. — El vapor anglès «Elizabeth Harrison», que sortia del port, topà amb el vapor holandès «Prinses Juliana», procedent de Batàvia, al canal de la Mar del ord, resultant ambdós vaixells amb avaries. L'«Elizabeth Harrison» torna cap a Amsterdam per a reparar les seves avaries.
Constantinoble, 16. — El transport francès naval «Vinglong», en viatge cap a Constantinoble, ha tingut foc, essent davant del far de Sant Esteve. Li han estat tramesos auxilis. El foc sembla dominat.

Sant Vicens de Cap Verd, 16. — Ha arribat el vapor nord-americà «Eastern Glade» amb foc a les carboneres.
Filadèlfia, 16. — El vapor japonès «Wales Maru», que havia encallat, n'ha sortit després de descarregar una part de les mercaderies.

Nova York, 16. — Els vapors anglesos «Bristol City», que sortia cap a Bristol, i «Janeta», procedent d'Huelva, toparen davant de St. Jordi, tenint avaries. El primer va al Robins Dry Dock.

Charleston, 16. — El vapor nord-americà «William Isom», en viatge de Baltimore a Matanzas, ha arribat amb avaries.

El vapor nord-americà «Tulsa», procedent de Clyde, ha arribat amb foc a la càrrega.

Basra, 16. — Els vapors anglesos «Waria» i «Rathwaite Hall» han topat al riu, tenint avaries.

Portsmouth, 16. — El vapor anglès «Stonehenge» ha embarrancat a l'entrada del port, a «Commercial Camber». Els remolcadors oficials l'han fet surar.

Great Yarmouth, 16. — Els remolcadors no han trobat el vapor que havia encallat a Haisboro Sards.
St. Tomas de les Antilles, 16. — El vapor danès «Fano», en viatge de Curaçao a Lundserona, ve remolcat pel vapor anglès «Duendes».

Southend-on-Sea, 16. — La goleta «Elizabeth Benett» resta ple d'aigua i colgat a la sorra. No pot ésser salvat.

Cape Race, 16. — El vapor anglès «Prospero» ha embarrancat a l'entrada de Greenspond, illa del Cavall.

Reykjavik, 16. — El vapor noruec «Filletjell» ha varat a la costa del Nord, tenint avaries.

MERCAT DE TARREGA

Tarrega, 19 de desembre.
Blats blancs, de 41 a 42 pessetes els 100 quilos; idem roig de força, de 42 a 43.
Ordi, de 30 a 31 pessetes els 100 quilos.
Moresc, de 32 a 33 pessetes els 100 quilos.
Favons, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos.
Alfals, a 17 pessetes els 100 quilos.
Vins del país, a 20 pessetes els 100 litres; idem d'Aragó, a 100.
Alcohol, de 9 a 8.
Mistels, a 90 pessetes els 100 litres.
Anissats, de 130 a 300 pessetes els 100 litres.
Olí de primera, a 7'50 pessetes el quart.
Olives, de 14 a 15 pessetes la quarta.
Ous, a 3'50 pessetes la dotzena.

Anuncis oficials

COMPANIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

El Consell d'Administració de la Companyia, en vista de les atribucions que la junta general d'obligacions de tercera sèrie de la línia de Tudela a Bilbao té conferides a la Comissió permanent d'obligacionistes, i de conformitat amb aquesta, ha acordat la bonificació de 0'25 pessetes per cupó a les 39.843 obligacions de tercera sèrie de l'esmentada línia, que es trobaran en circulació el primer de gener de 1923.

El que es posa en coneixement dels

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	14.94	00.00	15.03	00.00		00.00
Futurs:						
Gener	14.34	14.36	14.43	00.00		14.52
Març	14.16	14.18	14.27	00.00		14.35
Maig	14.00	14.03	14.17	00.00		14.19
Juliol	13.81	13.84	13.89	00.00		13.89
Octubre	13.00	N.	13.08	00.00		00.00

Alexandria	Desembre	Febrer	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Asmhouni	27.90	28.00	Març . .	17.40	00.00	00.00
	Gener	Març	Maig . .	17.60	00.00	00.00
Sakellaridis	33.75	34.70				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	26.20	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	25.89	25.98	26.00	00.00
Març	26.16	26.25	26.26	00.00
Maig	26.30	26.40	26.39	00.00
Juliol	26.12	26.22	26.19	00.00
Octubre	24.44	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	26.00	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Gener	25.69	00.00	00.00	00.00
Març	25.86	00.00	00.00	00.00
Maig	25.89	00.00	00.00	00.00
Juliol	25.88	00.00	00.00	00.00
Octubre	24.10	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 20 de desembre de 1923.

portadors d'aquesta classe d'obligacions als fins coneguts.
Madrid, 13 de desembre de 1922. — El secretari general de la Companyia, Ventura González.
Anunci publicat a la «Gaceta» de Madrid el dia 13 de desembre de 1922.

Els esports

FUTBOL

TERRASSA-UNIO

Per al vinent diumenge, s'anuncia a Sans, al camp de la Unió Esportiva, un interessant partit entre els primers equips dels clubs esmentats.
La particularitat que la Unió hagi vençut novament el Terrassa en el seu propi camp, en l'últim per a l'obtenció d'una copa, fa augmentar el desig dels terrassencs, per a una revanxa que posi molt en alt el prestigi ja cimentat del probable campió del grup B.

El partit se celebrarà a les tres en punt de la tarda.

TAMBE A SANS SE CELEBRARAN PARTITS INTERNACIONALS

La Unió Esportiva de Sans, anuncia per als dies 31 de desembre i 1 de gener, dos interessants partits internacionals entre el seu primer equip i el molt notable «Sportklub Wacker Leipzig E. V.», de Leipzig.

Aquest club, un dels més forts i distingits de l'Alemanya Central, ve precedit d'una aurora notable, i la seva actuació en els nostres camps, donarà, sense cap dubte, als nostres nombrosos aficionats, una ocasió magnífica per a aprendre, tant en esportivitat com en qualitat de joc.

Per a aquesta prova, que organitza el Reial Moto Club de Catalunya, per als dies 2, 3 i 4 de febrer de 1923, els premis que es concediran seran els següents:

Una medalla d'or a tots els classificats amb 101 o més punts.

Una medalla de plata a tots els que scabin la prova amb menys de 101 punts.

Els concursants tindran abonats a llur sortida del Club els següents punts:

Neòfits en motocicleta sola, 195.
Neòfits en motocicleta amb side-car o en autocicle, 185.

No experts en motocicleta sola, 175.
No experts en motocicleta amb side-car o en autocicle, 165.

Experts en motocicleta sola, 160.
Experts en motocicleta amb side-car o autocicle, 150.

En el recorregut de la prova hi haurà un nombre de controls fixos no superior a tres i un nombre de controls secrets no superior a cinc, tant en el trajecte Barcelona-Saragossa com en el recorregut de tornada Saragossa-Barcelona.

Els concursants hauran d'efectuar llur pas pels controls, tant fixos com secrets, a l'hora exacta que correspongui, segons llur velocitat d'itinerari, concedint-se només un marge sense penalització de mit minut d'aproximació per excés o per defecte.

Serà penalitzat amb mig punt, cada mig minut o fracció de mig minut de diferència de temps entre l'hora real de pas del concursant per un control fix o secret i l'hora exacta de pas que li correspongui, segons llur velocitat d'itinerari, deducció feta del marge de mig minut per excés o defecte del qual abans s'ha fet menció.

COPA NADAL

Novament es preparen als entusiastes elements del Club de Natació Barcelona a celebrar el dia 25, al matí, la Copa Nadal, la més gran solennitat de natació de la temporada.

Aquest campionat d'hivern, que cada any adquireix major interès esportiu i de públic, serà ja la XVI vegada que sense interrupció es ve celebrant a les nostres aigües.

Les tres proves preparatòries que s'han precedit en diumenges anteriors, donen a entendre que la lluita del vinent diumenge, per a l'obtenció dels primers llocs, serà competida.

De Societat

Demà, divendres, a la tarda, tindrà lloc al Teatre Goya la segona funció de l'abonament que han organitzat distingides senyorettes i joves d'aquesta ciutat: la primera funció de la qual es va celebrar amb gran èxit al Teatre Pompeia.

Arriben de París els senyors d'Arnús.

BORSA DE BARCELONA

Otització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Interior de 7'51 a 7'55, Nords de 7'55 a 7'59, Alacants a 6'90 i a 6'95, Filipines a 1'91, i Colonials a 6'75. A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa d'Interior a 7'80, Nords de 7'00 a 7'05 i a 6'95, Alacants de 6'90 a 6'95, Filipines de 1'92 a 1'95, Colonials de 6'75 a 6'80 i a 6'85, i Metropolità a 1'14 i 75.

Otització de valors tractats al comptat i no interès encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7'10, «1921», a 99'75 i 00'00. Grans Molins Bascos 6'10, a 91'50.
Barcelona Traction and Light Power 7'10, a 106'00. Mines de Potassa «Súria» 7'10, a 99'75.
Barcelonesa de Navegació 6'10, a 54'00 i 00'00. Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 97'50 i 00'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6'10, a 95'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers.	Tres. v. febrer 1924 B 101'85	Segovia 74'50	Bonos 5' 94'00
París, rec. publicat 47'45	v. octubre 1923 A 101'45	E. Almansa 77'00	«1914» 94'00
Londres, rec. publicat 23'53	v. octubre 1923 B 101'35	Almansa ad. 84'00	Prod. Forosa M. 87'25
Berlin, rec. 8'13	C. de Rm. 5' 81'15	«noad.» 45'00	Rep. Llevant 82'18
Viena, rec. 9'015	Ajuntaments i Diputacions	«noad.» 87'50	Hisp. Amer. d'K. 91'15
Nova York, rec. 32'40	Municipi 1908 78'75	«noad.» 87'50	Bono 102'50
Ginebra, rec. 30'00	1909 78'75	«noad.» 87'50	
Zurich, rec. 120'0	1910 78'75	«noad.» 87'50	
Nova York, rec. 8'3	1911 78'75	«noad.» 87'50	
Coronas sueques, París, 308'50	1912 78'75	«noad.» 87'50	
Coronas sueques, Londr. 158'15	1913 78'75	«noad.» 87'50	
	1914 78'75	«noad.» 87'50	
	1915 78'75	«noad.» 87'50	
	1916 78'75	«noad.» 87'50	
	1917 78'75	«noad.» 87'50	
	1918 78'75	«noad.» 87'50	
	1919 78'75	«noad.» 87'50	
	1920 78'75	«noad.» 87'50	
	1921 78'75	«noad.» 87'50	
	1922 78'75	«noad.» 87'50	
	1923 78'75	«noad.» 87'50	
	1924 78'75	«noad.» 87'50	
	1925 78'75	«noad.» 87'50	
	1926 78'75	«noad.» 87'50	
	1927 78'75	«noad.» 87'50	
	1928 78'75	«noad.» 87'50	
	1929 78'75	«noad.» 87'50	
	1930 78'75	«noad.» 87'50	
	1931 78'75	«noad.» 87'50	
	1932 78'75	«noad.» 87'50	
	1933 78'75	«noad.» 87'50	
	1934 78'75	«noad.» 87'50	
	1935 78'75	«noad.» 87'50	
	1936 78'75	«noad.» 87'50	
	1937 78'75	«noad.» 87'50	
	1938 78'75	«noad.» 87'50	
	1939 78'75	«noad.» 87'50	
	1940 78'75	«noad.» 87'50	
	1941 78'75	«noad.» 87'50	
	1942 78'75	«noad.» 87'50	
	1943 78'75	«noad.» 87'50	
	1944 78'75	«noad.» 87'50	
	1945 78'75	«noad.» 87'50	
	1946 78'75	«noad.» 87'50	
	1947 78'75	«noad.» 87'50	
	1948 78'75	«noad.» 87'50	
	1949 78'75	«noad.» 87'50	
	1950 78'75	«noad.» 87'50	
	1951 78'75	«noad.» 87'50	
	1952 78'75	«noad.» 87'50	
	1953 78'75	«noad.» 87'50	
	1954 78'75	«noad.» 87'50	
	1955 78'75	«noad.» 87'50	
	1956 78'75	«noad.» 87'50	
	1957 78'75	«noad.» 87'50	
	1958 78'75	«noad.» 87'50	
	1959 78'75	«noad.» 87'50	
	1960 78'75	«noad.» 87'50	
	1961 78'75	«noad.» 87'50	
	1962 78'75	«noad.» 87'50	
	1963 78'75	«noad.» 87'50	
	1964 78'75	«noad.» 87'50	
	1965 78'75	«noad.» 87'50	
	1966 78'75	«noad.» 87'50	
	1967 78'75	«noad.» 87'50	
	1968 78'75	«noad.» 87'50	
	1969 78'75	«noad.» 87'50	
	1970 78'75	«noad.» 87'50	
	1971 78'75	«noad.» 87'50	
	1972 78'75	«noad.» 87'50	
	1973 78'75	«noad.» 87'50	
	1974 78'75	«noad.» 87'50	
	1975 78'75	«noad.» 87'50	
	1976 78'75	«noad.» 87'50	
	1977 78'75	«noad.» 87'50	
	1978 78'75	«noad.» 87'50	
	1979 78'75	«noad.» 87'50	
	1980 78'75	«noad.» 87'50	
	1981 78'75	«noad.» 87'50	
	1982 78'75	«noad.» 87'50	
	1983 78'75	«noad.» 87'50	
	1984 78'75	«noad.» 87'50	
	1985 78'75	«noad.» 87'50	
	1986 78'75	«noad.» 87'50	
	1987 78'75	«noad.» 87'50	
	1988 78'75	«noad.» 87'50	
	1989 78'75	«noad.» 87'50	
	1990 78'75	«noad.» 87'50	
	1991 78'75	«noad.» 87'50	
	1992 78'75	«noad.» 87'50	
	1993 78'75	«noad.» 87'50	
	1994 78'75	«noad.» 87'50	
	1995 78'75	«noad.» 87'50	
	1996 78'75	«noad.» 87'50	
	1997 78'75	«noad.» 87'50	
	1998 78'75	«noad.» 87'50	
	1999 78'75	«noad.» 87'50	
	2000 78'75	«noad.» 87'50	

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut colització. Deixem constatat l'últim canvi per a guia del llegidor.
Otitizació: Frances, 47'45; austrians, 150'10; belgues, 43'50; lituanes, 29'50; lites, 32'40; colars, 6'35; maros, 0'13 i 0'0000, 0'015.
DARRERA SESSIÓ. Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 7'05, Alacants a 7'00, i Colonials a 6'15.

Diferencial de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'10 de Nords i 0'05 d'Alacants.

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es baixa 0'05 de Nords, i es puja 0'05 d'Alacants.

Ha entrat a formar part de la redacció del «Diario del Comercio» el conegut jove En Manuel Cacho González.

Amb motiu de l'estrena de l'òpera «Príncep Igor», el Teatre del Liceu, hui les seves millors gales, omplint una concurrència selectíssima, que va aplaudir amb calor l'òpera i els seus intèrprets.

Per a primers d'any es preparen diferents festes benèfiques, de les quals en donarem el degut compte.

FIVE

Gran Teatre del Liceu

Estrena de «El príncep Ygor»

La primera representació d'«El Príncep Igor», l'obra cabdal de Borodine, que tingué lloc ahir nit, ha constituït el més esclatant succés d'aquesta temporada.

L'obra, una de les més importants de l'Escola Musical Russa, és d'una musicalitat extraordinària i d'una elevada i sostinguda inspiració.

Tots els artistes russos posaren un gran amor en l'execució d'aquesta obra excel·lent. Els cors, per cert, molt difícils foren cantats amb molt d'ajust.

L'heroi de la nit fou el mestre Koussevitzky, el qual dirigí l'obra de Borodine d'una falsa simplement genial. La seva energica voluntat imposant-se a tothom, aconseguí vèncer les dificultats de tota mena que a cada pas es troben en l'obra. La brillant i superba interpretació que donà l'orquestra a les magnífiques danses del segon acte, tan plenes de color i de vida, féu que el públic en massa tributés al mestre Koussevitzky una ovació formidable que ressonà llargament de dall a baix de la gran sala del Liceu, entre crits i aclamacions. L'obertura fou també brillantment executada.

L'obra interessà vivament al públic que l'escoltà amb recolliment i amb evident satisfacció. La mise en scène

Banca Tusquets, S.A.

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

ne, sots la direcció del refinat artista senyor Andoga-Jounot, molt cuidada.

Ja parlarem amb més extensió d'aquesta important estrena i de l'obra admirable de Borodine.

Diguem avui solament que la nit d'ahir al Liceu fou, sots tots conceptes, una nit memorable. Tant de bon servei alla, per a ahir, definitivament, el camí del gran art entre la massa del nostre públic, massa temps mancat de veritable orientació artística.

J. LL.

Musicals

Seguint tradicional costum, diemarts vinent diada de Sant Esteve, a la tarda, l'Orfeó Català, sota la direcció del mestre En Lluís Millet, donarà al Palau de la Música Catalana el seu concert nadalenç.

Integren el programa un ben escollit entall de nades populars catalanes i basques, moltes d'elles donades en primera audició, figurant-hi també el grandios poema coral del mestre Nicolau «Capitani», i uns fragments de l'òratori de Haendel «El Mesles».

La part de solista és a càrrec de la sopran senyoreta Andreu Fornells.

L'Orfeó Gracienc farà una excursió artística a Vilafranca del Penedès el dia 7 del proper gener, celebrant un concert en el grandios Casal de Cultura «La Principal». La notícia d'aquest concert ha despertat entusiasme a les poblacions veïnes a Vilafranca, per a sentir les darreres obres incorporades a l'extens repertori de l'Orfeó Gracienc.

L'Orfeó Gracienc ha organitzat per a ésser celebrades a les tardes de diumenge, dia 21 i de dimarts, diada de Sant Esteve, dues extraordinàries audicions de sardanes, a càrrec de la cobla «Catalonia», la qual, el

primers dels esmentats dies executarà el següent interessant programa: «Montserrat», Rimbau; «La segadora», Segura; «Jugant a monades», Rossell; «La nit de Sant Joan», Blanch; «El picapoll», Morera; «Regalins del cor», Bou, i en l'audició corresponent al dia 26, interpretaran les també molt aplaudides «Carícies», Gratacós; «Cami del poble», Mayoral; «Jo i el pastor», Molins; «Tardor», Blanch; «Romitge», Santamaria; i «Mirant al mar», Bou.

«Scherezade», de Raveel; tres cançons de Bilibes de Debussy, i quatre belles joies musicals d'En Falla, junt amb altres obres no pas menys importants, de Moussorgsky, Schumann i Fauré, integren l'interessant programa que per al concert de comiat oferirà als socis de l'Intima de Concerts la vetlla de demà, al Col·leu Pompeia, la gran cantant Vera Janacopulos Staal, secundada al piano per la notable artista L. Schlegeloff. Aquesta sessió és esperada amb marcat interès pel públic, verament amant de les pures i enlairades emocions d'art; ço que fa esperar que a l'elegant sala de Pompeia s'hi congregarà el propi vinent divendres, tot el Barcelona aristocràtic i intel·lectual.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 21 de propietat i abonament. A les nou. Primera sortida de la cèlebre artista ROSINA STORCHIO, i debut de l'aplaudit tenor ANGELO PINTUCCI. L'òpera en tres actes MADAMA BUTTERFLY. — El dissabte: GLI UGONOTTI, pels eminents artistes POLI RANDACCIO, LAZARO, senyoreta CASSANI, LUCI, senyors SAROBE, MELNIK, OLINZOLA. — El diumenge, tarda: EL PRÍNCIP YGOR.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. Tels. 5125 i 4736 A

Totes les nits, a les deu, i dijous,

diumenges i dies festius, a les quatre de la tarda.

CRI-CRI

revista de gran espectacle, amb el nou quadre de grandios èxit.

Idil·li de Ninots

Demà, divendres:
DEBUT DE LA FAMOSA PARELLA
RUSSA DE DANCES LYDIA JHON.
SON I APEROF.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dijous, dia 21 de desembre. Vespre: Tercia Catalana: ESTREMS QUE ES TOQUEN i MAR I CEL. — Demà, tarda: Funció organitzada per l'Acadèmia Catalana: MAR I CEL. Nit: No hi haurà funció per a donar lloc a assajar la comèdia QUAN ELLES VOLEN... que s'estrenarà el dissabte. — El dissabte, tarda: Extraordinària representació del programa de la segona funció del Teatre Selecte EL PAQUEBOT «TENACITY» i CIVILIZATS, TANMATEIXI: EL PAQUEBOT «TENACITY» i estrena de la comèdia en dos actes, de gran broma, QUAN ELLES VOLEN... adaptació de J. Montero. — Diumenge, tres grandiosos programes: a les tres: EL PASDORÉTS; a dos quarts de sis: dues magnífiques obres: 2. EL PRÍNCIP BLANC i QUAN ELLES VOLEN... — Dilluns: Diada de Nadal, tarda, a les cinc, i nit, a les deu: EL PASDORÉTS. — Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Dissabte, tarda. — Extraordinària representació dels dos formidables èxits, de Teatre Selecte, EL PAQUEBOT «TENACITY» i CIVILIZATS, TANMATEIXI. — Dissabte, nit: EL PAQUEBOT «TENACITY», i estrena de la comèdia en dos actes, de gran broma, QUAN ELLES VOLEN...

TIVOLI

Companyia lírica catalana i castellana. — Avui, dijous, dia 21 de desembre Nit, a les deu: la comèdia lírica en un acte, de M. Roger, música del mestre Sancho Marraco.

RETORN

l'estrena del sainet lírico-dramàtic en dos actes, dividit en tres quadros, de M. Pòl Aragall, música del mestre Josep Rihag.

DEL TEU AMOR

Protagonistes: Josefina Bugatto i Enlli Vendrell. — Demà, tarda, a preus populars: EL PAJARO AZUL i EL SANTO DE LA ISIDRA. Nit: RETORN i DEL TEU AMOR. — El dissabte, tarda, a preus populars: MARUXA i RETORN. Nit: DEL TEU AMOR, ALSACIANA, per la senyora Vela i el senyor Sagi-Barba, i EL GUITAR-RICO, pel senyor Sagi-Barba. — Es despatxa a Comptaduria. A aquest teatre hi ha calefacció central.

Teatre de Novetats Circ Equestre

Gran Companyia de Mr. Ventura Gennal. — EL MILLOR PROGRAMA DE CIRC DEL MONI!!! — Avui, dijous, dia 21. Vespre, a tres quarts de deu, GRAN MODA. Exit estupend de tota la Companyia. Grandios èxit. El més intèrpid dels domptadors, Mister FORTUNIO, amb els seus ferotges

LLEONS SELVATGES

magnífics exemplars de la seva raça. Espectacle artístic i emocionant. Ovation. Ovacions a l'atracció més gran de l'any, presentada pel cèlebre domptador BRECKER'S.

Els OSSOS COMEDIANTS

el mai vist. Ossos acrobates, ciclistes, patinadors i tanguistes. Completaran el programa, 12 notabilíssimes atraccions de reconegut mèrit. — Demà, nit, dissabte, diumenge, dilluns i dimarts, tarda i nit. Extraordinàries funcions, prenent-hi part tota la Companyia i els oquevats LLEONS SELVATGES i ELS OSSOS COMEDIANTS. — Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Companyia de sarsuela</

Alts triomf d'aquesta Companyia.— Demà: Estrena de la Joquiina en dos actes, de Muñoz Seca i Pérez Fernán-
dez, EL GOYA.

TEATRE NOU

Gran companyia de sarsuela, revista i opereta.
Dirigida per ENRIC BEUT, i de la qual formen part els eminents artistes Emilia Iglesias, Antònia Fuentes, Agnès García, Concepció Bañals, Mercè Sanz, Francesc Gómez Rosell, Macia Ferret, J. Santos Santacoloma, Deducl Esquefa.
Debut, demà, divendres, 22 de desembre, amb l'ESTRENA de MIS OJOS ESTAN EN TUNEZ.

TEATRE COMIC

Avui, dijous, nit, a dos quarts de deu. Funció d'homenatge a Benavente. El drama en tres actes, LA MALQUERIDA, i la comèdia en dos actes, LOS MALHECHORES DEL BIEN. En l'intermedi d'una a l'altra obra l'actor senyor Delor llegirà una poesia d'E. Marquina, dedicada a don Jacint Benavente.

Teatre Victòria

Avui, dijous, dia 21. Vespere, a tres quarts de deu. Primer, EL CAMPEONATO; segon: EL GALLO DE MORON; tercer: LAS BRAVIAS; quar: PIM PAM PUM. — Dissabte, estrena de LA REINA DE LAS PRA-
DERAS.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil, Pep Santpere. Nit, a les deu, l'obra del dia: A L'OMBRA DE MONTIUCH.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia.
Gòdel - Tudela - Asquerino - Cortès. Nit, a les deu. MODA SELECTA. POLAR BUTACA PLATEA AMB ENTRADA. DUES PESSETES. SEGONA representació de la comèdia en tres actes, de don Josep Fernandez del Villar.

EL CLAVO

Demà, divendres, tarda, a les cinc. MATINEE POPULAR. AMOR ES VI-
DA. Nit, a les deu. Popular, el gran exit, EL CLAVO.

Es despatxa a Comptaduria. — Te-
lefon 4134 A.

TEATRE GOYA

Companyia MORANO.
Avui, dijous, a les deu de la nit, la magnífica producció fortament realista, SANSON, indescriptible triomf de Morano. — Demà, dissabte, nit, L'ESTRENA de la farsa social de Francesc Llorca i Carles Micó. LA CONCIENCIA PUBLICA.

CIRC PALISSE

Marquès del Duero, cantonada Comte Asalto.
Els seus DEU lleons d'Abisinia.
Els seus TRENTA óssos blancs.
Els seus SIS tigres reials i
Els seus SIS elefants.
INAUGURACIO 23 DESEMBRE 1922

PALACE CINE

Gran Saló de Moda.
Avui, dijous. Extraordinaris pro-
grames amb magnífiques estrenes de gran interès: UN ROBOTORI; EL DOCTOR CANINO; la gran creació de Norma Talmadge, DESINTERES; i la formosa pel·lícula d'interessant argu-
ment, interpretada per Magda Ken-
edy, EL SOMRIURE DE LA NATU-
RESA.

Diorama

Programa per a avui. Estrena de la segona jornada de:

ELS TRES MOSQUETERS

per Douglas Fairbanks. Estrena dels episodis primer i segon, de la sensa-
cional sèrie, per Eddie Polo.

EL CAPITAN KIDD

«A la càrca d'ànecs», «L'esposa menys-
preuda». — Demà, noves estrenes.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda.
Notable sextet Jordà. — Avui, di-
jous, a petició de gran nombre de fa-
mílies, es projectarà la més grandio-
sa pel·lícula de la temporada, el suc-
cés més colossall de la cinematografia,
JOANA D'ARQ.
o la donzella d'Orleans, 4.000 metres.

en dues jornades, projectant-se sen-
cera, magistral creació d'art de les
dues estrelles de la pantalla Gera-
ldina Farrar i Wallace Reid, presentació
escènica, enlluernadora com no s'ha
vist en cap pel·lícula. Completen el
programa les estrenes «Amics d'infàn-
cia», per Huguet Dufos; «Sexe fort»,
còmica, de gran broms. No deixeu de
veure «Joana d'Arc», el major triomf
de la cinematografia. Preus corrents:
Preferència, 1 pesseta. General, 0'60.

Palau de la Música Catalana

Grans sessions cinematogràfiques pels
dies 22 i 23, a les deu de la vetlla.

ESPORTS D'HIVERN A NÚRIA-1922

LES MERAVELLES DEL SKI
pel·lícula que constitueix una expèn-
dida visió dels Alps Suïssos.
Localitats a l'estatge del «Centre
Excursionista de Catalunya», Para-
dis, 10, principal.

Palau de la Música Catalana

Diada de Sant Esteve, a dos quarts de
cinc de la tarda

CONCERT MADALENO

per l'ORFEO CATALA
dirigit pel mestre En Lluís Millet.
Primeres audicions de NADALES PO-
PULARS CATALANES i BASQUES.
Programes i localitats: magatzem
Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portaf-
de l'Angel. Audicions especials per
als senyors socis de l'Orfeo Català.

ASSOCIACIÓ ÍNTIMA DE CONCERTS

Coliseu Pompeia Travessera, 8 i 10

Demà, divendres, dia 22, a dos
quarts de deu en punt de la nit. Co-
mitat de les eminents artistes: VE-
RA JANACOPULOS, cantatriu, i
L. SCHLEPIANOFF, pianista.

Divendres, 29 de desembre, a dos
quarts de deu en punt de la nit. Pre-
sentació a Barcelona del cèlebre
QUARTET VANDELLE, DE PARIS

Sala Aeolian

FILL DE PAUL IZABAL

25 - Passeig de Gràcia - 35.
Demà, divendres, dia 22, a dos
quarts de sis. (99 audició). GRAN

CONCERT, prenent-hi part les nota-
bles artistes

ANGELA PLASENCIA

(sopran dramàtica)

AMPARITO PERIS BANON

(violonista)

acompanyades pel director artístic
FREDERIC LONGAS

Obres de GLUCK, SCHUBERT,
BRAHMS, FONZO, TAGLIAFERRI,
GRIEG, PUCCINI, LEWANDOWSKY,
LONGAS, GRANADOS i VERDI, per
a cant.

i obres de BEETHOVEN, CHAVA-
RRI i SCHUBERT, per a violí i pia-
no. — Invitaciones, com de costum.
Direcció artística: F. Longas.

BOXA IRIS-PARK

Demà, divendres, dia 22, nit, a les deu.
Gran vetlla: 5 sensacionals combats, 5

AL-BAKER, huracà negre, contra LE-
ROY, campió belga, a preus extraor-
dinaris. Despatx al Centre de Locali-
tats.

Frontó Principal Palace

Nit, a un quart d'onze, dos grandiosos
partits de pilota. Primer: VICENTE i
ICHAZO contra SANTI i SALSAMEN-
DI. Segon: ONDARRES i GARAGAR-
ZA contra GURUCEAGA i URQUIDI.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

El saló de més confort de Barce-
lona. — Orquestrina Suïsa. — Avui,
dijous, extraordinari programa d'es-
trenes: EL SOMRIURE DE LA NATU-
RALESA, formosa comèdia dramàti-
ca, de la famosa marca Goldwyn,
interpretada per la gran artista Mad-
ge Kennedy; ELS FARSANTS, mera-
vellosa comèdia d'argument, per la
gentil artista May Allison; exit sor-
tós del sensacional cine-drama
de gran realisme PER QUE EL VA
MATAR (exclusiva), el més acabat
estudi del cor femení, magistralment
interpretat per la genial actriu Lucy
Dornale, i les ACTUALITATS GAU-
MONT. —NOTA: Avui, dijous, demà,
divendres, i dissabte, d'onze a una i
de sis a vuit, es despatxaran locali-
tats numerades per a les sessions es-

pecials de les sis del diumenge, di-
lluns i dimarts. — Aviat: estrena de
la super producció ANNA BOLENA
(exclusiva), fidel reconstrucció histò-
rica del regnat d'Enric VIII, per la
eminent artista Henny Porten.

FUTBOL

Grans Partits Internacionals

Dia 24, a les 2'45 de la tarda. Dia 25,
a les onze del matí.

VEREIN FUR RASENSPIELE, de Man-
nheim, campió del Rin i finalista Sud
Alemanya, contra R. C. D. ESPANYOL.
Set Internacionals. Camp R. C. D.
Espanyol.

FUTBOL

GRANS PARTITS INTERNACIONALS

Dies 24 i 25, a les onze del matí

WIENER SPORTKLUB (Campió
d'Austria)

C. D. EUROPA

CAMP EUROPA A LES 11 MATI

Per entrades i localitats, carrer de
Salmerón, núm. 25 i 27, pral., segon.
De deu a una i de quatre a nou.

Restaurant del Parc

Nova direcció CARBÓ (FILL)

Avui, Festivitat de St. Tomàs

Servei especial per a després
de la desfilada. Calefacció
elèctrica. Telèfon 2109. A.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Gran èxit de CANDE-
LARIA MEDINA, PILAR ALONSO,
RAMPER i 30 belles artistes més.
Tots els dies Aperitif Dancing i Ta-
barin Americà.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanista

TEATRE CATALA ROMEA

Avui, dijous, nit:

EXTREMES QUE ES TOQUEN

MAR I CEL, del mestre Guàrdia.
Es despatxaran vals: Sombriera
Gili, Hospital, 16, i Relotgeria Mou-
llor, Davallada de la Presó, 8.

L'admiració d'un nen en despertar

es veure realitzada sa il·lusió amb
un bonic ferrocarril elèctric LIONEL

"SUPREMA" Pelayo, 56

Joguets instructius i articles de la més alta qualitat

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 19 i 15, pral.

Anuncis

Administració de Finques
J. LLAMUSI

Deu a 7
Muntaner, 28, principal

Lloguers

Pianos delloguer de va-
rioprens. Bruch,
n.º 13, carrer de C. BIEGER

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH
LES MES PERFECTES

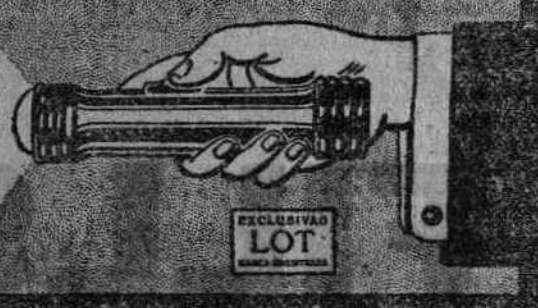
Casa Garcia Suarez
38, Rambla Catalunya
Telèfon 4336 A.

AL CAMP i a la CIUTAT

AMB UNA LAMPARA DE MÀ
I PILA ELÈCTRICA

LOT

TINDREU LLUM BLANCA I PERMANENT
A TOT ARREU

De venda en: «Suprema», Pelayo, 56. — E. Schilling, Fernando, 23. — Beristain i C.ª, Fernando, 1. — Laplana
i C.ª, Fernando, 15. — Vicens Ferrer, Plaça Catalunya, 12. — A. Valverde, Comtal, 9. — Vitalta, Cucurulla, 2
Lorés, Codina i Roig, Trafalgar, 3.

Vendes

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a
pes. Compror or, plata, platí,
brillants i perles.

Juveliers de J. NÚÑEZ
Rambla de les Flors, 8 A
i Cardenal Casañas, 8.

Telegrames

Cablegrams, Radis
(servei oficial)
telefonemes. Es cursen
inmediatament servint-
se de la

EMPRESA IDEAL

D'INFORMACIÓ

Estalviareu temps i mo-
lesties. Rambla de les
Flors, 16, baixos.

AVIS

Na Angela Misponlet de Ma-
jor del Clot, núm. 59, «La Per-
la Catalana», preve a tots els
que tinguin participacions
dels números 32.174 i 33.427 del
sortej que se celebrà el 22
del corrent a Madrid, que els
tals de UNA pesseta, s'en-
ten que la participació es de
0'50 centims en cada número
dels (suenats i que per error
d'impressió sembla ser de més
quantitat.

Professor de piano i solfège

Josep Lluís Casals de Gual, 291

LES MALALTIES

ENCOMANADICES

TENEN EL DOBLE PERILL DE LLUR FÁCIL CONTACTE

RENTAR no és DESINFECTAR

A l'aigua de rentar-se les mans, tireu-
hi un raig de FENOL COMELERAN
(perfumat), gran desinfectant, sense
ésser corrossiu ni verinós, i quedareu
lliurats d'encomenau-se ni tifus, ni
verola, ni tuberculosi, ni grippe, etc.

DEMANEU-LO EN FARMACIES I CENTRES D'ESPECI-
CIS

DIPOSITARIS: J. URIACH Y C.ª Bruch, 49.

PELLS

Vene regards Monro's blan-
ca, models elegants i a baix
preu. Bonards, precioses imi-
tacions en colors Alta mo-
da. Zibellina, Skungs, Kolins-
ky, puntes negres, patots i
Blenó a 50 pessetes. Vene
pells soltes i preparades per a
adornar de vestits i abrics.
atregit i transformo. Vil-
laper, 42, pla segon, TALLER.

Catarro dels nois

L'Anti-catarro BORBONET, és el veritable específic ac-
reditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de
tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de Pautor, Carders, 44; Doctor An-
dren i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

MOBLES : DECORACIO

Es molt interessant visitar la nostra

GRANDIOSA EXPOSICIO

de

Dormitoris, Salons, Menjadors, Halls, Boudoirs, etc., etc,
Els nostres models són propis, elegants i d'immillorable
construcció.

Esperem amb gust la vostra visita per atendre'us en tot, en
l'antiga casa

FILLS de J. OCHOA

Els nostres preus són sense competència.

Pressupostos especials per a pisos complets.

No deixeu de visitar la nostra grandiosa
Exposició.

Barcelona **50, Pelayo, 50** Tel. 5064 A.